

Zirgu Pasts

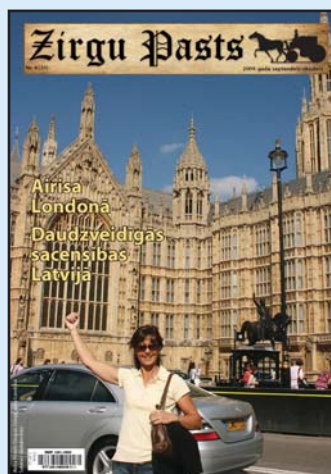
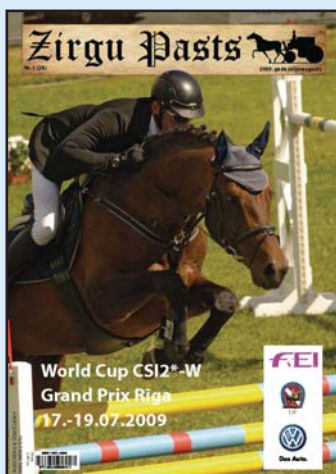
Nr. 12 (33)

2009. gada decembris-janvāris

Gadumijas
sarunas

Sports un
likumi

*Cienījamie lasītāji! Pateicamies, ka esat bijuši kopā ar avīzi Zirgu Pasts šogad,
un ceram, ka tā tas būs arī nākamajā gadā!
Priecīgu un panākumiem bagātu 2010. gadu!*

Tā dzīvojam

Pēc tumšajām bezsniega dienām, kad katru pēcpusdienu kāds noteica „ak dies, cik tumšs!”, uzsūdzis sniedzis, un pasauli ap mums iekrāsojis baltu. Un viss tik melns vairs nešķiet.

Daži protestē pret valdības lēmumiem, grib, lai iedod darbu, lai nodokļi nebūtu tik lieli. Tiem pie ministru mītnes Rīgā teltis tagad salst ne pa jokam. Nezinu, vai liels izmīsums, vai lielas ambīcijas bez

izdomas spējām tos tur noveduši. Savukārt interneta portālos var lasīt, kā ar izdomu apveltīti degvielas kontrabandisti transportē benzīnu no Krievijas savu mašīnu palielājās degvielas tvertnēs. Nedrīkstētu, bet viņus tā vien gribas paslavēt, jo, kā pabarot savu ģimeni, tie atraduši kaut vai šādā ceļā un nevaids, bet dara.

Kāds pošas prom pasaulē laimi vai vismaz iztiku meklēt, kāds promesošais nodomā, ka šeit jau nu vairs nekad neatgriezīsies. Tikmēr cits aizbrauc pasaulē iemācīties kaut ko jaunu un atbrauc mājās ar zināšanu bagāžu, ko priecīgs dalīt visiem, kam šīs zināšanas vajadzīgas.

Kam ir iespēja, iet klausīties, ko zirgi šajā teiksmainajā laikā runā, bet viņi spēj tos sadzirdēt arī katru gada dienu un nav jāgaida gada beigas ar brīnumiem. Cits māk ne tikai ieklausīties, bet arī šo to savam zirgam pateikt valodā, ko abi saprot. Zirgs par šo saprašanu savu draugu bagātīgi apbalvo, pavēsta tādas lietas, kas visu dzīvi var izmainīt.

Zirga grācības un spēka apjūsmotāji rakstnieki un dzejnieki pat mīlestības stāstā pamanās apbrīnas pilnus vārdus veltīt zirgam. Gleznotāji un tēlnieki nespēj palikt vienaldzīgi harismātiskā dzīvnieka priekšā un rada mākslas darbus, kas sadzīvo cauri gadsimtiem. Lielais vairums skatās, kas sadzīvo gadā, kas iet uz beigām un uzkal kādu plāniņu nākamajam, lai kaut solīti, bet uz priekšu, lai nebūtu mēs te tādi, kas visai citai pasaulei izsauca žēlumu. Un tā nu tā dzīve šeit rit.

Ziemas saulgriežu, Ziemassvētku vai Jaungada gaidīšanas laikā, kas nu kuram šie svētki ir, kad tiek izteikti tik daudz visādu novēlējumu, vajadzētu padomāt par izteikto vārdu spēku gan šajos svētkos, gan arī ikdienā. Vārdi nes līdzīgu enerģiju, kas var celt un var arī nobeigt, var arī piesaukt.

Varbūt vērts pateikt biežāk, skaitīt kā mantru – viss ir labi ar mani, ar tevi, ar mums visiem. Esam bagāti, kamēr vien spējam kaut ko labu radīt. Paskat, kādus skaistus, spēcīgus un gudrus zirgus audzējam, lai tie Latvijas vārdu nes pasaulei! Varam taču vēl labāk! Paskat, *Zirgu Pasts* ar drīz svinēs divus gadījumus ©! Neesam mēs nekādi nabadziņi.

Dace Štrausa

Šajā numurā

LATVIJĀ

LJF sekciju sapulces

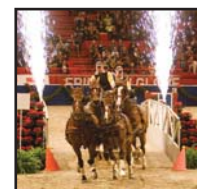
Notikušas Latvijas Jātnieku federācijas sekciju sanāksmes, kurās vērtēta aizvadītā sezona un spriests par nākamā gada aktualitātēm 4.-7. lpp.

ĀRZEMĒS

Pasaules kausa izcīņa

Informācija par Pasaules kausa izcīņas posmu sacensībām šķēršļu pārvarēšanā, pajūgu braukšanā un iejādē .. 15.-19. lpp.

VĒSTURE

Zviedrijas Karaļa kausa ieguvējs

Stāstījums par treneri Jāni Puriņu, kurš bija viens no Latvijas I Jātnieku pulka labākajiem sportistiem 21.-22. lpp.

IZGLĪTĪBA

Maršrutu sastādīšanas māka

Sergejs Šakurovs stāsta par starptautiskajiem maršrutu sastādītāju kursiem Āhenē un savām iecerēm darboties šajā jomā 23. lpp.

ATPŪTAS BRĪDĪM

Napoleons atkal zirgā

Par vienu no skaistākajiem Napoleona portreti zirgā, kuru gleznojis Žaks Luijs Davids, kā arī mazliet – par imperatora zirgiem 42.-43. lpp.

Laikraksts *Zirgu Pasts*, izdevējs *Equus partneri*. Iespiests *Dardedze* hologrāfijā.

Iznāk reizi mēnesī.

Dace Štrausa – projekta vadītāja +371 26258326, Dace Millere – galvenā redaktore +371 29117718
Inese Ruskule – redaktore +371 26479579, Jolanta Lapiņa – redaktore, mārketingas +371 26544243
Nadina Zavadilika – foto +353 861922762, Maija Gailiņa – maketētāja.

Elektroniskā pasta adrese: info@zirgupasts.lv.

Adrese pasta sūtījumiem:

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, avīzei *Zirgu Pasts*, Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.

Informācijas pārpublicēšana un izmantošana pieļaujama, ievērojot LR autortiesību likumdošanu un atsaucoties uz *Zirgu Pastu* kā avotu un/vai darba autoru. Jebkāda cita veida informācijas pārpublicēšana, pavairošana un izmantošana komerciālos nolūkos bez SIA *Equus partneri* rakstveida atļaujas aizliegta un uzskatāma par autortiesību pārkāpumu.

Spriež par nākamo sezonu

Jolanta Lapiņa

Kleisti, 26. novembris, konkūra sapulce

Sapulci vadīja: LJF prezidents Agris Blaus un konkūra treneru padomes priekšsēdētāja Natālija Šakurova. Sapulcē piedalījās: Guntars Siliņš, Andis Vārna, Ģirts Bricis, Dainis Ozols, Maira Leja, Līga Pētersone, Anna Stafeca, Sarmīte Pētersone, Dzintra Blūma, Olga Šellere, Isaks Novruzovs, Natālija Dreimane, Māriete Pinte, Aiga Ozoliņa, Inga Miķelsone, Ivo Miķelsons, Sanita Dombrovska un Dīdzis Frēlihs.

Agris Blaus uzsvēra, ka sapulce tiek rīkota, lai apspriestu konkrētus jautājumus:

- kādas sacensības rīkot 2010. gada ziemas un vasaras sezonā;
- kādus maršrutus veidot;
- kā zirgus un sportistus dalīt vecuma grupās;
- kā iecerēts attīstīt jaunizveidoto Poniļu sekciju.

Sakarā ar to, ka Latvijas Sporta likumā ir stājušās spēkā būtiskas izmaiņas, LJF prezidents līdz ar jaunās sacensības sezonas sākšanos rosina sportistiem apvienoties, izveidot biedrības, lai tajās uzņemtu biedrus, kuri līdz šim nav apvienojušies sporta klubos. Pēc pašreizējiem datiem no LJF 14 kolektīvajiem biedriem tikai septiņi ir biedrību statusā, kas varētu uzņemt jaunus biedrus.

Sacensības, nolikumi, maršruti

Apspriežot plānotos LJF pasākumus, katram klātesošajam tika izsniegts kalendārais plāns ar jau atzīmētiem starptautisko sacensību datumiem. Sportisti atzina, ka starptautisko sacensību kalendārs 2010. gadā ir ļoti blīvs un, sastādot Latvijas sacensību kalendāru, jāmeklē iespējas pielāgoties. Vadošie sportisti par prioritāti izvirzīja FEI plānā iekļauto sacensību apmeklēšanu, daudz neiebildot, ka vienlaikus nevarēs startēt pašmāju turnīros. Agris Blaus izteica piedāvājumu Latvijas ziemas čempionātu rīkot trīs posmos, LJF kausu - piecos, kā arī atsevišķi organizēt nacionālo čempionātu divās dienās. Protams, tika paustas bažas par sacensību finansiālo nodrošinājumu. LJF prezidents uzsvēra, ka sacensības jāriko ar minimāli iespējamām izdevumiem, kaut ar nīcīgiem balvu fondiem, bet sacensībām jānotiek. Tika uzklautas sapulces dalībnieku domas par vēlamiem datumiem. Sacensību kalendārajā plānā iekļautas arī klubu organizētās sacensības reģionos.

LJF prezidents Agris Blaus.

LJF konkūra treneru padomes priekšsēdētāja Natālija Šakurova.

Sportisti un treneri ierosināja veikt nelielas izmaiņas vecuma grupu sadalījumā. Diskusiju rezultātā nonāca pie lēmuma, ka 16 un 18 gadus veciem jauniešiem tiks paredzēts viens maršruts, daļot atsevišķās konkurencēs (piem., 1 a un 1 b), tāpat zirgi tiks dalīti vecuma grupās - 5 gadus veci un 6 gadus veci, startējot vienā maršrutā „a” un „b” konkurencē. Būtiskas izmaiņas tika pieņemtas attiecībā uz zirgiem, kas vecāki par 6 gadiem, bet startē sacensībās pirmo sezonu. Ar šiem zirgiem tiks atļauts startēt konkurencē līdz brīdim, kad trīs reizes ir iegūtas godalgotās vietas. Pēc tam šo zirgu ir tiesības neiekļaut attiecīgās grupas konkurencē, jo tas jau sasniedzis noteiktu attīstības līmeni. Pēc atsevišķu sportistu ieteikumiem ziemas čempionāta posmos iekļauti maršruti vērtēšanai ar atzīmēm.

Jo īpaši tas tika pieprasīts 16 un 18 gadus veco jātnieku grupās un 5 un 6 gadus veciem zirgiem.

Par maršrutu augstumiem un veidiem klātesošie vienojās ātri, par paraugu tika ņemtas jau 2009. gada iestrādes - ziemā, slēgtajā manēžā maršruti būs zemāki, vasarā - augstāki. Plašākas diskusijas izvērtās, lemjot par „atvērtā” maršruta augstumiem - tajos vadošie sportisti vēlas satrenēt zirgus sacensību galvenajam maršrutam, bet citiem ir atšķirīgs mērķis - savu sešgadnieku sagatavot augstākiem maršrutiem, lai tuvākajā laikā varētu startēt arī ārpus Latvijas, vēl kādam citam mērķis ir startēt tikai savam priekam labi organizētās sacensībās.

Ivo Miķelsons ierosināja, ka būtiski jāsakārto ieskaite sacensību sistēmā. Agris Blaus ierosināja pieņemt noteikumu, ka visi sacensību nolikumi jāapstiprina LJF, un nolikumā jāiekļauj visas prasības, kas minētas ieskaite sacensību rīkošanas regulamentā. Sapulces laikā dalībnieki vienojās, ka LJF ir jāizveido oficiāls saraksts ar maršrutu sastādītājiem, to iegūtajām kvalifikācijām un licencēm. Tuvākajā laikā ir jāorganizē vietējie maršrutu sastādītāju kursi un jāpiešķir Nacionālās maršrutu sastādītāju licences.

Atsevišķi tika lemts par klasifikācijas sacensību rīkošanu Kleistos un reģionos. Ja klasifikācijas sacensību organizētāji vēlas tās iekļaut kopējā kalendārā, arī tās ir jāapstiprina LJF. Klubi un piemājas saimniecības var organizēt savas sacensības, bet jāievēro visi nepieciešamie drošības pasākumi, jāpieaicina zinoši un kvalificēti tiesneši, maršrutu sastādītāji, lai realizētu mērķi celt visu Latvijā notiekošo sacensību kvalitāti.

Sacensību kopvērtējumā vērtēs jātnieka sniegumu

Ar nākamo sacensību sezonu tiks ieviestas izmaiņas ziemas čempionāta un LJF kausa kopvērtējuma rezultātu aprēķināšanā. Ja līdz šim titulu izcīnīja sportiskais pāris, turpmāk jātnieks savā vecuma grupā maršrutam varēs pieteikt vienu zirgu konkurencē, un ar to startēs vispirms. Pārējie zirgi startēs pēc tam un ieskaite punktos maršrutā nesaņem. Tātad uz katrām sacensībām jātniekam ir iespēja izvēlēties savu labāko zirgu, ar kuru startēt konkurencē. Tas izslēgs iespēju, ka viens jātnieks kopvērtējumā iegūst vairākas nominācijas vienā vecuma grupā.

Katrā konkurencē cits zirgs

Ja jauniešiem spējis un vēlas startēt vairākas vecuma grupās, tas netiks liegts, bet būs

jārēķinās ar sekojošiem ierobežojumiem. Katrā konkurencē jāstartē ar citu zirgu.

Pieteikumu anketas

Natālija Šakurova ierosināja ieviest stingru pieteikumu anketu sistēmu. Katrām LJF organizētajām sacensībām pie nolikuma jāpievieno pieteikuma anketa, kura jāaizpilda kluba pārstāvim vai sportistam un jānosūta organizatoram līdz noteiktajam datumam.

Pieteikuma anketā turpmāk tiks prasīts ne tikai nosaukt zirga un jātnieka vārdu, bet arī minēt zirga izcelšanos, īpašnieku un sportista izpildīto sporta klasi. Informāciju par sporta klasēm var iegūt federācijā, kā arī saraksts piešķiršanas secībā tiks publicēts *Zirgu Pastā*.

Tiesneši vēlas lielāku kārtību

Izskanēja vērā ņemams priekšlikums – ar nākamo sacensību sezonu ieviest „dzeltenās kartītes”, jo atsevišķos gadījumos dalībnieku uzvedība sacensībās neatbilst sporta ētikas principiem. Agris Blaus noteica, ka līdz 23. janvārim jāizstrādā atbilstošs nolikums, kurā būtu paskaidrots, kādos gadījumos sportistam var piešķirt „dzeltenu kartīti”, ar cik lielām soda naudām šādā gadījumā jārēķinās.

Vladislava Rutkovska foto

Poniju jātnieku aktivitāte aizvadītājā sezonā mudināja veidot jaunu Latvijas Jātnieku federācijas struktūru – Poniju sekciju.

Poniju sekcijas dibināšana

Tika dibināta jauna LJF struktūra – Poniju sekcija. Par tās vadītāju kļuva SIA *Saldus Jāšanas sporta skola* vadītāja, trenere un sportiste Mārīte Pinte. Kopā ar klātesošajiem poniju audzētājiem, treneriem un potenciālajiem sacensību organizētājiem tika spriests par sacensību maršrutiem,

iedalījumu vecuma grupās un izvirzīti jau konkrēti mērķi attīstībai. Tika lemts par sacensību iekļaušanu kopējā kalendārajā plānā. Poniju sekcija uzņems rīkot sacensības arī amatieru klases sportistiem, viņiem paredzot atsevišķu maršrutu katrās LJF organizētajās sacensībās ponijiem.

Jānodod iespēja arī vismazākajiem

Dace Millere

Par Latvijas Jātnieku federācijās jaunās – Poniju sekcijas vadītāju kļuvusi **Mārīte Pinte** no Saldus.

- Kāda bijusi jūsu līdzšinējā saistība ar ponijiem – kā trenerei, zirgu īpašniecei un sacensību organizētājai?

- Šī interese radusies jau sen, kad iegādājos poniju savai meitai. Līdz ar to klubā nodarbības sāka apmeklēt arī citi mazi bērni. Šobrīd klubā ir septiņi poniji, no tiem četri jājami, un ar tiem darbojas piecpadsmit dažāda vecuma mazie jātnieki. Pati strādāju par treneri lieliem un maziem jātniekiem.

- Kas mudināja uzņemties Poniju sekcijas dibināšanu?

- Tā kā arvien vairāk bērnu vēlējas trenēties, redzējām, ka daudzi no viņiem ir gatavi startēt arī dažāda līmeņa turnīros. Jau vairākus gadus klubi rīko sacensības, kurās iekļauti maršruti ponijiem. Tika organizētas poniju sacensības Kurzemes reģionā, kā arī tās bija iekļautas otro Latvijas Zirgu dienu programmā Inčukalnā un Rīgas rajona atklātajās meistarsacīkstēs Garkalnē. Vislielākais saiets šogad notika Baldones saimniecībā *Nollīnas*, kur Aiga Ozoliņa

Māra Millera foto

Mārīte Pinte.

bija sarīkojusi *Kamenes kausa* izcīņu. Tajā piedalījās deviņi poniji, un katrā maršrutā startēja vidēji piecpadsmit jātnieku. Pārliecinājāmies, ka ir gan poniji, gan bērni, kuri ir konkurēt spējīgi. Tādēļ tika nolemts izveidot Poniju sekciju ar domu apvienot klubus un rīkot sacensības. Turklāt mums ir labs piemērs, vērojot kā gada laikā savu darbību attīstījusi nesen dibinātā Pajūgu braukšanas sekcija. Ļoti ceram, ka arī

mums izdosies.

- Vai Latvijā esošais poniju un mazo jātnieku skaits ir pietiekami liels, lai notiktu pilnvērtīgs sekcijas darbs, tiktu rīkotas atsevišķas sacensības?

- Jā, protams, jo jau pēdējos gados bija jūtama bērnu un poniju skaita palielināšanās. Lai radītu veselīgu konkurenci, vajadzīgs organizēts sekcijas darbs.

- Kādus galvenos uzdevumus izvirzāt sekcijas darbam sākumā?

- Galvenais ir izstrādāt sacensību noteikumus, lai varētu piedalīties visi gribētāji, kā arī katrām sacensībām jāveido saprotams nolikums. Vēlamies arī apzināt un piesaistīt esošos un topošos trenerus, pēc iespējas labāk sagatavot ponijus un jātniekus šāda veida sacensībām.

- Vai esat pētījuši iespēju drīzumā gatavoties arī ārzemju startiem?

- Ar laiku, protams, viss iespējams. Uzskatu, ka sākumā vajadzētu daudz mācīties un startēt tepat mājās. Esmu optimistiski noskaņota veikt darbu kopā ar Aigu Ozoliņu un Natāliju Dreimani, kura ir Latvijas Zirgaudzētāju biedrības poniju ciltsdarba vadītāja. Ieceru šobrīd ir ļoti daudz, un lai mums visiem izdodas!

Gads veiksmīgs, paredzētas jaunas aktivitātes

Inese Ruskule

Garkalne, 20. novembris, pajūgu braukšanas sapulce

Šogad Latvijas pajūgu braucējiem ir ko atcerēties, jo gads bijis saspringts – notikušas daudzas sacensības. Lai pārrunātu tuvākās nākotnes plānus, pajūgu braucēji kuplā pulkā pulcējās Garkalnes novada saimniecībā *Meždrūvas-1*, pateicoties Natālijas Dreimanes viesmīlīgajai uzņemšanai.

Sanāksmes dienas kārtībā ietilpa vairāki jautājumi, jo bija jāizvērtē gan jau paveiktais, gan jāsāk plānot darbība nākamajā gadā. Par paveikto visiem sacensību dalībniekiem un organizatoriem pateicās Dace Štrausa – gan savā, gan Latvijas Jātnieku federācijas vārdā. Sapulces vadītājas lomu uzņēmās pati saimniecības īpašniece – Natālija Dreimane. Sanāksmes sākumā tika ievēlēta Pajūgu braukšanas sekcijas valde un vadītājs. Par valdes locekļiem tika izraudzīti: Dace Stūre, Dace Štrausa, Natālija Dreimane, Ligija Biteniece un Andis Pavlovskis. Savukārt valde ievēlēja sekcijas vadītāju – Andi Pavlovski.

Visi klātesošie atzina, ka šogad daudz paveikts pajūgu braukšanas sacensību jomā. Lai visu sāktu saglabātu un attīstītu, jādara vēl vairāk. Šobrīd var teikt, ka šajā jomā esam panākuši lietuviēšus un igauņus. Pateicoties rīdzinieku Pavlovsku ģimenes uzņēmībai, ar jaunumiem pajūgu braukšanas sacensību jomā varam iepazīties jaunizveidotajā mājas lapā www.pajugubrauksana.com. Šai ģimenei jāpateicas arī par to, ka tā iztulkojusi FEI pajūgu braukšanas sacensību noteikumus, kas ir ļoti nozīmīgi visiem šīs sporta disciplīnas pārstāvjiem, īpaši sacīkšu laikā. Ļoti daudz kļūdu esam pieļāvuši, jo īpaši Lietuvas un Igaunijas sacensībās,

LJF Pajūgu braukšanas sekcijas valde (no kreisās): Natālija Dreimane, Ligija Biteniece, Andis Pavlovskis, Dace Štrausa un Dace Stūre.

tāpēc, ka sezonas laikā vēl nebija latviešu valodā pieejamu noteikumu, un neviens tajos nebija īpaši iedziļinājies. Tagad tāda iespēja ir, un apspriedē par noteikumu pielāgošanu Latvijas apstākļiem, ņemot vērā dalībnieku sniegumu šogad, izraisīja vislielākās diskusijas.

Nacionālie pajūgu braukšanas noteikumi izstrādāti vairākās pasaules valstīs, kur šis sporta veids ir attīstības stadijā. Tie nepieciešami, lai pēc iespējas vairāk ieinteresētu personu iesaistītu šajā sporta veidā. Paredzams, ka ar nacionālajiem noteikumiem jau tuvākajā laikā varēs iepazīties iepriekš minētajā mājas lapā.

Sapulces laikā tika sastādīts arī provizorisks sacensību plāns nākamajam gadam. Neskatoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju mūsu valstī, cilvēkiem ir vēlme darboties un organizēt pat vērienīgus pasākumus. Sacensības nākamgad

paredzēts sarīkot daudzviet Latvijā: Rīgas Brīvdabas muzejā, Balvu novada Tilžas pagastā, Valmieras novada Kocēnu pagastā, Ķekavā, Baldones novadā, Liepājas rajona Priekulē un, iespējams, ka sacensību norises vietu skaists vēl kuplināsies.

Viens no nozīmīgākajiem mērķiem nākamgad ir Baltijas kausa organizēšana, kur piedalītos visu trīs valstu braucēji. Pagaidām netika pieņemts galējais lēmums par Baltijas kausa izcīņas norises vietu, jo pastāv vairākas iespējas.

Pēc diskusijām visiem klātesošajiem bija iespēja patērēt par notikušo un iecerēm ar saviem kolēģiem pie kafijas krūzes. Līdzšinējā LJF Pajūgu braukšanas sekcijas vadītāja Dace Štrausa atzina, ka pajūgu braucēji darbojas ļoti saliedēti un draudzīgi, kā ģimene. Cerams, ka ģimene ar katru gadu kļūs arvien kuplāka, jo tas ir patiesi jauks un azartisks sporta veids.

Daces Štrausas foto

Sanāksmes dalībnieki.

Daces Štrausas foto

Optimāli saplānot kalendāru

Jolanta Lapiņa

Kleisti, 27. novembris, iejādes sapulce

Ar plānotajām izmaiņām un aktuālākajiem jautājumiem iejādē sportistus un trenerus iepazīstināja iejādes treneru padomes priekšsēdētāja Anita Mangale un LJF prezidents Agris Blaus.

Sapulcē piedalījās: Airisa Penele, Sanita Dombrovska, Agnese Kukaine, Ginta Vilde, Kristīne Lisovska, Maija Kleinberga, Astrīda Belovzorova, Guna Loja, Kristīna Rozīte, Tēreze Pētersone, Gundars Langrāts un Natālija Šakurova.

LJF prezidents Agris Blaus sapulci sāka ar aicinājumu optimāli saplānot 2010. gada iejādes sacensību kalendāru. Datumus sacensību posmiem pieņēma principiāli, vadoties pēc kaimiņvalstu un starptautisko sacensību kalendāra, un pieskaņojoties tam. Interesanti, ka atsevišķus LJF sacensību posmus sportistes uzņēmās organizēt savās saimniecībās. Dāmas vienojās, ka viens no diviem ziemas čempionāta posmiem varētu risināties zemnieku saimniecībā *Lielceri Jaunmārupē*, savukārt no plānotajiem pieciem LJF vasaras sezonas posmiem viens risinātos Agneses Kukaines saimniecībā *Temperaments Babītes* pusē, vēl vienu posmu pieteicās organizēt Kristīna Rozīte Jelgavā, LLU saimniecībā *Mušķi*. Agris Blaus īsi un kodolīgi atbildēja: „Apstiprinu. No federācijas puses apņemos ap-

Māra Millera foto

Vēlmi sarīkot sacensības izteica arī pašas sportistes, piemēram, Airisa Penele zemnieku saimniecībā *Lielceri Jaunmārupē*.

maksāt šo posmu tiesnešu izmaksas.”

Runājot par nacionālo čempionātu iejādē, sportisti ierosināja sacensības pieaugušajiem rīkot kopā ar jaunajiem jātniekiem, lai mazākie varētu mācīties no pieredzējušākajiem.

Anita Mangale informēja, ka var uzņemties organizēt brīvas izvēles programmas norisi, jo ir atrisināts mūzikas atska-

ņošanas aparātūras jautājums. Dalībnieki nolēma, ka arī vasaras sezonā programmā vairāk iekļaus brīvas izvēles programmu. Shēmu izvēlē vienojās pieturēties pie starptautiskajām, tas atvieglos arī shēmu apguvi, lai dotos startēt ārpus Latvijas.

Klasifikācijas sacensības un nolikumi

Iejādes trenere un tiesnese Anita Mangale informēja, ka tiks saskaņots klasifikācijas sacensību kalendārs, paredzot, ka sacensības notiks vismaz vienu reizi mēnesī. Klasifikācijas sacensībās būs *Open* klase, kurā varēs startēt sportisti bez ierobežojumiem. Federācijā pie Anitas klubi un saimniecības var pieteikt savas plānotās klasifikācijas sacensības, kuras arī tiks iekļautas sacensību plānā. Visus sacensību nolikumus aicina saskaņot federācijā trīs nedēļas pirms sacensībām.

Sacensību tiesneši

Uz jautājumu, cik un kādi sacensību tiesneši iejādē ir Latvijā, neviens nevarēja atbildēt. Tika ierosināts federācijā izveidot iejādes tiesnešu sarakstu un vienoties, kuri no tiem drīkst tiesāt LJF rīkotās sacensības, kuri – klasifikācijas un klubu rīkotās sacensības.

Par iegūto pieredzi Lietuvā

Ginta Vilde.

Sanāksmes no beigumā Ginta Vilde klātesošos informēja par semināru Lietuvā, ko viņa apmeklēja kopā ar Anitu Mangali. „Ar semināru esmu ļoti apmierināta, bija iespēja atsvaidzināt savas zināšanas, darbs bija jaukā un zinošā komandā. Semināru

vadīja divi somu tiesneši. Seminārs bija paredzēts klausītājiem, lai izvērtētu, ko un kā darīt treniņu procesā. Pasākums bija ļoti plaši apmeklēts. Darbs notika divās grupās, katrā pa deviņiem dalībniekiem. Projektam tika atrasti labi sponsori, līdz ar to katrs maksājam dalības maksu 40 eiro. Tika runāts par iespēju veidot sadarbību iejādē starp Baltijas valstīm. Igaunijas un Lietuvas kolēģiem ir interese veidot sacensību sēriju posmos.” Nenoliedzami, sadarbība starp Baltijas valstīm ir iespējama un pat vēlama, tas dotu iespēju sportistiem gūt lielāku pieredzi, startējot ārpus Latvijas, un tā būtu arī zināšanu apmaiņa tiesnešiem. Šādu semināru varētu plānot arī Latvijā, pieaicinot kaimiņvalstu interesentus un, protams, piesaistot sponsorus.

Mārupes sporta laureāts 2009

Jolanta Lapiņa

Sporta centrā Tīrainē jau trešo reizi pulcējās visi Mārupes sportisti, treneri, sporta draugi, līdzjutēji un atbalstītāji, lai suminātu sportistus par sasniegumiem 2009. gadā. Mārupē sportisko rezultātu kopsavilkums kļūst par tādu pašu notikumu sportiski aktīvajiem mārupiešiem kā dziedošajiem un dejojošajiem pašdarbniekiem ir Dziesmu svētki. Par tradīciju jau kļuvis sportistus sveikt divās nominācijās – *Mārupes sporta laureāts*. Šo apbalvojumu saņem sportisti, kuri piedalās sacensībās ne pirmo gadu un iegūst godalgotas vietas Latvijā, pārstāv mūsu valsti Eiropas un pasaules sacensībās un olimpiskajās spēlēs. Otra nominācija ir *Mazais sporta laureāts* – tie ir sportisti, kuru sportiskais ceļš vēl tikai sākas, kuri sporto, bet ir nedaudz pietrūcis sportiskās veiksmes, lai viņi tiktu nominēti par gada sporta laureātu. Nominācijā *Mazais laureāts* jāšanas sportā tika sveikta Tīraines staļļu aktīvā sportiste Krista Kristiāna Alksne. Nominācijā *Lielais laureāts* jāšanas sportā – Laura Penele, Airisa Penele no *Lielceriem* un Agnese Kukaine no sporta kluba *Temperaments*. Sportistus sveica Mārupes novada domes izpilddirektors Ivars Punculis un domes priekšsēdētājs Mārtiņš Bojārs. Vakara gaitā ar savām dziesmām priecēja dziedātājs Normunds Rutulis. Arī mēs, *Zirgu Pasts*, pievienojamies apsveikumiem un novēlam veiksmi, izturību un jaunus panākumus nākamajās sacensībās un 2010. gadā!

Likvidē Valsts aģentūru Kleisti

Sagatavoja Dace Millere

Latvijas valdība 24. novembrī akceptēja astoņu sporta skolu likvidāciju. Noteikts, ka savu darbību varēs turpināt Murjāņu sporta ģimnāzija (MSĢ), kurai pievienos Specializēto airēšanas un Latvijas bērnu un jaunatnes kamanīņu sporta skolu, bet pārējās sporta mācību iestādes, tajā skaitā Lietišķo sporta veidu centru *Kleisti*, likvidēs.

Valdība nolēma sporta skolu rīcībā esošo nekustamo un kustamo mantu nodot MSĢ vai IZM, savukārt LSVC *Kleisti* kustamā manta – zirgi – ar 2010. gada 1. janvāri jānodod MSĢ. IZM pārstāvis valdības sēdē gan norādīja, ka *Kleistu* zirgi nonāks abu ar jāšanas sportu saistīto federāciju – Latvijas Jātnieku federācijas un Latvijas Modernās piecīņas federācijas – rīcībā. Savukārt *Kleistu* nekustamais īpašums būs ministrijas pārziņā un par tā turpmāku izmantošanu būs jālemj valdībai.

Sākotnēji sporta skolas bija plānots apvienot vienotā aģentūrā – Valsts sporta centrā (VSC), taču vēlāk IZM nolēma sporta skolas likvidēt, saglabājot tikai MSĢ, bet VSC uzturēšanai plānotos 400 885 latus novirzīt sporta federācijām, lai tās nodrošinātu treniņu procesu un atalgojumu treneriem.

Raksturojot situāciju pirms lēmuma pieņemšanas, MK rīkojuma projekta *Par izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo sporta politikas īstenošanā iesaistīto valsts aģentūru reorganizāciju* anotācijā sniegta plaša informācija (citiem saīsināti).

Atbilstoši MK 2005. g. 27.09. noteikumiem nr. 736 VA LSVC *Kleisti* piešķirtas ļoti svarīgas funkcijas un daudzveidīgi uzdevumi: *sniegt atbalstu sporta politikas īstenošanā augstu sasniegumu sporta, kā arī bērnu un jauniešu sporta jomā; koordinēt sporta stratēģijas īstenošanu lietišķajos sporta veidos; veidot sporta izglītības vidi, organizēt un īstenot bērnu un jauniešu sporta attīstību, lai nodrošinātu profesionālās ievirzes sporta izglītības mērķu sasniegšanu – veselības, fiziskās, garīgās un emocionālās attīstības personības veidošanu, kas īsteno aktīvu dzīvesveidu un apzinās sporta vērtību; sagatavot Latvijas nacionālās izlases dalībniekus olimpiskajām spēlēm, pasaules un Eiropas čempionātiem un citām starptautiskajām sacensībām; gatavot augstas klases sportistus Latvijas nacionālās izlases komandu papildināšanai lietišķajos sporta veidos; nodrošināt iespējas audzēkņiem pilnveidot sporta meistarību, attīstīt fiziskās īpašības un spējas; radīt apstākļus, kas rosina izkopt sportistu spējas, lai sacensībās sasniegtu augstus rezultātus; iesaistīt dažādu vecumu*

bērņus un jauniešus sporta nodarbībās un pasākumos; veicināt vispārējo fizisko attīstību, radot interesi par sportu, kā arī dodot iespēju nodarboties ar konkrētu sporta veidu; rosināt interesi par sportu, veido izpratni par veselīgu dzīvesveidu, cilvēka anatomiju, fizioloģiju un personīgās higiēnas nozīmi; veicināt sportistu harmonisku attīstību un sekmēt vispārcilvēcisko un nacionālo vērtību apzināšanos; sagatavot jauniesaucamos dienestam Nacionālajos bruņotajos spēkos, uzlabojot viņu vispārējo fizisko sagatavotību; veicināt sporta izglītības programmās iesaistīto pedagogu tālākizglītību; racionāli izmantot profesionālās ievirzes izglītībai piešķirtos finanšu līdzekļus.

Aģentūra īsteno profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas modernās piecīņas, jāšanas sporta, burāšanas, paukošanas un BMX sportā un uz 2009. g. 1.01. tajā bija 375 audzēkņi. Amata vietu skaits – 97 (58 darbinieki un 39 pedagogi).

Aģentūra pārvalda valstij piekritīgo nekustamo īpašumu Rīgā, *Kleistu* ielā 75, (MK 2005. g. 29.09. rīk. nr. 630), kā arī tās valdījumā (MK 2006. g. 6.11. rīk. nr. 875) nodots īpašums Rīgā, Pāvu ielā 14.

Lauras Milleres foto

Saskaņā ar Sporta likuma 10. panta 4. daļu sporta federācijai ir tiesības vadīt un koordinēt darbu attiecīgajā sporta veidā vai darbības jomā valstī, kā arī pārstāvēt valsti attiecīgajā starptautiskajā sporta organizācijā, ja šī federācija ir atzīta šajā likumā noteiktajā kārtībā. Tāpēc ministrija, slēdzot trīspusējus līgumus ar LSFP un attiecīgo sporta federāciju, paredzot finanšu līdzekļu (dotāciju) piešķiršanu no valsts budžeta līdzekļiem šajās sporta federācijas nodarbināto sporta speciālistu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātājam iemaksām, nodrošinās, ka **aģentūru treneriem būs iespējas turpināt darbu attiecīgajā atzītajā sporta federācijā. Līdz ar to arī aģentūru audzēkņiem būs iespējas turpināt treniņus attiecīgajā sporta veidā, tādējādi nodrošinot treniņdarba nepārtrauktību.**

IZM veikusi aģentūru funkciju un uzdevumu analīzi, kurā tika secināts, ka: VA

Kleisti nodarbojas ne tikai ar profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanu, bet arī ar valsts īpašumā esošo nekustamo īpašumu (*Kleistu* 75 un Pāvu 14) apsaimniekošanu, kas nav uzskatāma par ministrijai vai ministrijas padotības iestādei raksturīgu funkciju. Lai gan šo nekustamo īpašumu izmantošana dod iespēju aģentūrai gūt ieņēmumus no maksas pakalpojumiem, kā arī samazina sporta bāzu īrei nepieciešamos izdevumus, šo īpašumu uzturēšanai tiek tērēti būtiski finanšu resursi (t.sk., uzturot lielu skaitu apkalpojošā personāla).

Tāpat efektīvāk un racionālāk būtu iespējams izmantot arī valsts īpašumā esošos nekustamos īpašumus. Viens no risinājuma variantiem būtu nekustamā īpašuma Pāvu ielā 14 nodošana apsaimniekošanā IZM kontrolētajai kapitālsabiedrībai – SIA SC *Mežaparks* (pirms minētā īpašuma nodošanas VA *Kleisti* valdījumā tieši minētā kapitālsabiedrība nodrošināja minētā īpašuma apsaimniekošanu). Sporta bāzes nodošana apsaimniekošanā neliegtu ministrijai izvērtēt iespēju piešķirt šai bāzei, kurai piešķirts arī nacionālās sporta bāzes statuss, finanšu

līdzekļus (dotāciju) no valsts budžeta programmas *Sports* apakšprogrammas *Sporta būves* sporta bāzes komunālo pakalpojumu izmaksu segšanai. Tas attiecas arī uz nekustamā īpašuma *Kleistu* ielā 75 turpmāko apsaimniekošanas modeli, kura viens no risinājuma variantiem ir nodot to lietošanā par maksu (nomā), vienlaikus nosakot līgumā nomnieka pienākumu nodrošināt sporta bāzu pieejamību attiecīgo sporta veidu (jāšanas, modernās piecīņas, paukošanas un BMX ritenbraukšanas) pārstāvjiem. Šāda modeļa izvēle pamatojama arī ar faktu, ka šobrīd minētajā nekustamā īpašumā uz nomas un citu līgumu pamata jau darbojas dažādas sporta organizācijas, t.sk., Latvijas Jātnieku un Modernās piecīņas federācijas.

VA LSVC *Kleisti* budžets no valsts līdzekļiem 2009. gadā saskaņā ar likumu ir **Ls 449 301**, un decembrim paredzēts piešķirt **Ls 28 005**.

Olimpisko piecīņnieku konkūra treneris

Inese Ruskule, Dace Millere

Kleistu sporta bāzē satiekamies ar pieredzējušu sportistu un treneri **Isaku Novruzovu**, kad viņš vada nodarbību vienam no vadošajiem Latvijas piecīņas sportistiem Denisam Čerkovskim. Panākumiem bagātais treneris pašlaik lielākoties gatavo piecīņas sportistus jāšanas disciplīnā, kā arī ir konkūra treneris. Savulaik gan viņa aizrašanās bijusi saistīta ar daudz smagāku un azartiskāku sporta veidu – trīscīņu, kas sastāv no iejādes, krosa un konkūra maršruta.

Septiņdesmito gadu beigās un astoņdesmito gadu sākumā Latvijas PSR trīscīņas komanda bija viena no spēcīgākajām visā bijušajā Padomju Savienībā. Isaks Novruzovs smaidot saka, ka esot bijis tāds teiciens: „Latvijas izlase – PSRS izlase”. Latviju tolaik pārstāvēja spēcīgi sportisti: Oļegs Kozlovs, Jevgēņijs Baldiškins, Ivars Plotka, Juris Astičs, Normunds Kisnics, Vladimirs Izotjevs, Vitālijs Mutulis un Isaks Novruzovs. Savukārt galvenais izlases treneris bija Aleksejs Pašincevs. Trīscīņas nodarbības lielākoties notika Kleistos un Liepājas rajona Grobiņā. Pieredzējušais sportists atzīst, ka to laiku trīscīņas sacensības bija daudz sarežģītākas nekā mūsdienās. Daudz kas mainījies, salīdzinot ar laiku, kad šo sporta veidu ārvalstīs pārstāvēja arī Latvija.

Trīscīņa ir ļoti smags sporta veids, tam nepieciešami intensīvi treniņi un izturība. Par to liecina fakts, ka vienās no padomju laika sacensībām startēja 68 dalībnieki, finišēja – 20, bet bez kritieniem finiša taisni

Isaks Novruzovs kopā ar saviem audzēkņiem – piecīņniekiem Jeļenu Rubļevsku un Denisu Čerkovski Pekinas olimpiskajās spēlēs.

šķērsoja tikai pieci sportisti. Katrā treniņā trīscīņas sportisti apguva iejādes prasmi, jo tas bija ļoti svarīgi, lai varētu cīnīties par uzvaru sacensībās. Iejāde notiek pirmajā sacensību dienā, un, ja panākumi nebija izcili, varēja teikt, ka medaļa jau ir zaudēta.

Trīscīņas dzīvotspējas ilgums Latvijā nebija ilgs. To noteica daudzi apstākļi un viens no tiem, varbūt galvenais, ir tas, ka zirgu un sportistu trenēšanai bija nepieciešams ļoti ilgs laiks, arī speciāli aprīkotas sporta bāzes. Lai sagatavotu labu trīscīņas sportistu, vajadzīgi astoņi līdz divpadsmit gadi.

Isaks Novruzovs atzīst, ka varbūt pat vēlētos atsākt piedalīties šāda veida sacensībās ārvalstīs, taču tam būtu nepieciešami vismaz četri pieci zirgi, un, protams, daudz naudas. Tāpēc tagad viņš pievēršas jāšanas sportam, kas Latvijā kļuvis populārs, tikai par tā meistarības līmeni vēl krietni jācīnās.

Tāpēc Isaks Novruzovs izsaka bažas par to, kā varētu notikt turpmākā sportistu gatavošana, kad tiks likvidēta pēdējā specializētā valsts sporta skola Baltijā, kas atrodas Kleistos un kas sagatavoja lielāko daļu mūsu valsts konkūra jātnieku un piecīņnieku. Bet varbūt, kad nauda treneru algošanai nonāks attiecīgo federāciju – Jātnieku un Modernās piecīņas – rīcībā, to varēs izmantot vēl lietderīgāk un profesionālāk, un te noderēs arī Novruzova pieredze.

Jācer, ka Kleistos varēs treniņus turpināt 400 šīs skolas audzēkņi, un te joprojām būs lielisks brīvā laika pavadīšanas centrs aktīviem jauniešiem. Tas ir ļoti nozīmīgi, jo pēdējo gadu laikā skolā ar bērniem kļūst

arvien grūtāk strādāt, jo viņi ir pārlieku kompjuterizēti. Bērns apsēžas uz zirga un bieži vien nesaprot, ka tā ir dzīva radība. Kad treneris lūdz, – pažēlo zirgu, bērns atcērt – kamdēļ tas vajadzīgs? Bērni uztver zirgu kā datorspēli. Taču ar katru treniņu bērns mainās, un arvien vairāk saprot, ka zirgs vēlas, lai viņu apmīlo, ka arī zirgs pasaka cilvēkam daudz ko bez vārdiem.

Isaks Novruzovs piekrīt apgalvojumam, ka pasaulē nav vēl izdomāts labāks atslodzes veids kā kontakts ar zirgiem. Viņš prot ļoti labi ieklausīties zirgos. Treneris nodarbības laikā lielākoties skatās uz zirgu nevis jātnieku, jo zirgs pasaka jātnieka kļūdas. Taču daudzi zirgu cienītāji vēlas iemācīties jāt, lasot tikai pieejamo literatūru. Tā gluži nevar, jo divu vienādu zirgu nav, un katrs zirgs ir citādāks. Viens no Isaka Novruzova treneriem ir teicis: “Jo dziļāk mežā, jo tuvāk olimpiskajām medaļām!” Tas nav jāsaprot gluži tā, ka nevajag lasīt grāmatas par zirgiem, taču jāatceras, ka katrs zirgs ir individualitāte, un, jo vairāk jautājumu sportists uzdos sev par sapratni ar zirgu, jo vairāk viņš pilnveidosies. Jāmācās nepārtraukti, jo arī sports nemitīgi attīstās. Arī pašam Isakam Novruzovam agrāk ir pietrūcis zināšanu, taču mācoties un pārbaudot teoriju ikdienā, viņš nonācis pie daudziem atzinumiem.

Isaks Novruzovs atzīst, ka ir Latvijas patriots, tāpēc nevēlas pamest šo valsti, lai gan ekonomiskā situācija arvien biežāk mudina doties strādāt uz ārvalstīm. Ar zirgiem viņš savu ikdienu saistījis jau 30 gadu, un pamest savu sirdslietu un darbu nevēlas.

Deniss Čerkovskis:

- Ar Isaku Novruzovu kā treneri esam kopā jau trīspadsmit gadus. Tas ir daudz, un kaut ko nozīmē. Esam pārdzīvojuši arī strīdus situācijas, bet tāpēc, – vēl jo vairāk. Varu viņu vērtēt tikai kā vislabāko konkūra treneri, taču ar daudziem neesmu strādājis. Pavisam nesen biju Starptautiskās Modernās piecīņas federācijas rīkotā treniņnometnē Itālijā. Tur augsti kvalificētais treneris no Isaka atšķīrās tikai ar to, ka runāja angļu valodā, jo daudzus gadus dzīvojis Dienvidāfrikā. Tas, ko viņš teica, bija apmēram tas pats, – viņš runāja gandrīz Isaka vārdiem. Man gan grūti spriest par konkūru, jo tieši šajā piecīņas disciplīnā mani rezultāti nav labākie. Taču jau gadu, startējot sacensībās ar izlozētiem zirgiem, sasniedzuz labākus rezultātus, nekā otrs sportists, kurš jā uz tā paša zirga.

Foto no Isaka Novruzova arhīva

Pati uz savas skatuves

Dace Millere, Māra Millera foto

Lindas Višas aizraušanos ar jāšanas sportu ģimene akceptējusi tā, kā tikai reti ļaudis spētu. No labiekārtotās savrupmājas Siguldā viņi pārcēlušies un Krimuldas pagasta *Liepenēm*, kur šobrīd top lielisks stallis, bet pašu sadzīve satīpst iepriekšējo saimnieku pieticīgajā namiņā. Vieta ir brīnumskaista – kalna galā, kur sākas Gaujas senleja, un treniņu laukums iekārtots tā, ka atgādina skatuvi, īpaši tad, kad vakarā tiek ieslēgts apgaismojums, lai apņēmīgā sportiste arī rudens tumsā pēc skolas varētu pilnvērtīgi trenēties.

Lai gan šī ir tikai sešpadsmitgadīgās Lindas Višas otrā istā sacensību sezona, viņas panākumu saraksts ir garš. Vispārējais viedoklis noteikti varētu būt tāds, ka galvenā ir uzvara ziemas čempionāta vai Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas kopvērtējumā vecumā līdz 18 gadiem, taču sportiste pati saka, ka lielākais sasniegums bijis tas, ka viņa piedalījies jaunzirgu maršrutā ar 135 cm augstiem šķēršļiem, kas tradicionāli notika Pasaules kausa izcī-

Linda Viša priecājas, ka par sportisti izaugusi kopā ar Aronu.

ņas Rīgas posma ietvaros Kleistos un kurā tika sasniegts 15. rezultāts.

Vasarā zirgi, bet ziemā snovbords. Kā jau visiem normāliem Siguldas bērniem – kāds no ziemas sporta veidiem. Taču Linda arī tur ir maksimāliste – pieliek visus spēkus un kļuvusi par Latvijas Jaunatnes olimpiādes uzvarētāju paralēlajā slalomā. Vasarā brauc ar vējdeli, bet bijušas arī citas aizraušanās ārpus sporta. Viņa mācījies mūzikas skolā klavieru klasē, kādreiz dziedājusi Ances Krauzes vokālajā studijā. Tagad mācās Siguldas Valsts ģimnāzijas 10. klasē, ar politikas novirzienu. Bet pati smeļ, ka nākotnē naudu vislabāk varētu pelnīt kā zirgu friziere, jo viņas Arona krēpes šobrīd ir izcili un interesanti sakārtotas. Ne katrs to spēj.

Jā, galvenais Lindas stāsts ir par zirgu – Aronu, kurš viņu samīļo un ar kuru viņi kopā sportam uzauguši. Pirmais zirgs Lin-

dai nopirkts, kad viņai bija tikai deviņi gadi – ķēve Belgrada, kas tika turēta staļļos Ošī. Taču pirmā saskarsme ar zirgiem notikusi jau septiņu gadu vecumā. Zirdzinieku ģimenē nav bijis, un interese radusies nejauši, – bieži kopā ar vecmāmiņu apmeklējot Rīgas Zooloģisko dārzu, kur meitene arī fotografēta zirga mugurā. Viņa tad prasījusi tētim, – vai drīkst iet uz nodarbībām jāšanas sportā. Viņš atbildējis, ka ne. Tad prasījusi vecmāmiņai, un arī viņas atbilde bijusi līdzīga, tomēr pielaidīgāka. Tā Linda sākusi iet uz tuvējiem staļļiem, bet no tālāk draudzenēm tikai viņa vienīgā palikusi sportā.

Lindas tēvs Aigars Viša tagad par meitas panākumiem jāšanas sportā ir gandarīts, un ir gatavs iet kopā uz viņas galveno mērķi – startu olimpiskajās spēlēs... Bet 22 gadus vecais brālis Ronalds pārspējis pats sevi, – iepriekš daudz neinteresēdamies par zirgiem, aizbraucis uz ASV un trīs mēnešu kursos pie kādreizējā valsts izlases kalēja mācījies šo specialitāti. Linda saka, ka izdevies, jo tagad ar zirgu apkalšanu nezinaot bēdu.

Patlaban *Liepenēs* stallis jau uzņēmis savus pirmos iemītniekus, lai gan palīgtelpas vēl nav pabeigtas. Tur dzīvo septiņus gadus vecais Arons, viņa vienaudze Bendija, sešus gadus vecā Lode un piecgadīgais Rigo. Pašu ģimenei gan pieder tikai viens no tiem, – lielais milulis Arons. Bet stalli vietas paredzētas 16 zirgiem, un drīz Vitai Kociņai piederošajiem zirgiem, ar kuriem jā Linda, varēs piepulcēties arī citi.

Lindas Višas 2009. gada sezonas galvenie panākumi

Rīgas rajona čempionāts

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
110 cm, līdz 18 g. v.	Bendija	1. v.

Latvijas ziemas čempionāta kopvērtējums

Līdz 16 g. v.	Bendija	5. v.
Līdz 18 g. v.	Arons	1. v.
Līdz 21 g. v.	Arons	5. v.

Latvijas čempionāta kopvērtējums

5 g. v. zirgi	Rigo	4. v.
Zirgi, 1. sez.	Lode	2. v.
Līdz 16 g. v.	Rigo	4. v.
Līdz 18 g. v.	Arons	3. v.
Līdz 21 g. v.	Arons	5. v.

Rīgas rajona un Garkalnes novada atklātais čempionāts

100 cm	Rigo	3. v.
110 cm (līdz 18 g. v.)	Rigo	2. v.

Starptautiskās sacensības Lietuvā

115 cm (līdz 18 g. v.)	Bendija	2. v.
------------------------	---------	-------

CSI*-W Ruila, Igaunijā

125 cm (līdz 21 g. v.)	Arons	2. v.
------------------------	-------	-------

LJF sacensības CSI2*-W programmā

110 cm (līdz 16 g. v.)	Bendija	3. v.
------------------------	---------	-------

II Latvijas Zirgu dienas

115 cm, Amazonu kauss	Bendija	1. v.
Dragreiss	Arons	2. v.
Izslēgšanas sacensības	Bendija	1. v.

LJF kausa izcīņas kopvērtējums

Līdz 16 g. v.	Rigo	2. v.
Līdz 18 g. v.	Arons	1. v.
Līdz 21 g. v.	Arons	2. v.

Palladium kausa kopvērtējums Igaunijā

Līdz 16 g. v.	Bendija	4. v.
Līdz 21 g. v.	Arons	5. v.

Rīgas rajona atklātais meistarsacīkstes

100 cm (līdz 16 g. v.)	Bendija	1. v.
110 cm (līdz 21 g. v.)	Bendija	1. v.
110 cm (līdz 21 g. v.)	Rigo	4. v.
120 cm (līdz 21 g. v.)	Arons	1. v.
120 cm (līdz 21 g. v.)	Lode	2. v.
130 cm (līdz 21 g. v.)	Arons	4. v.

Lindas mīlulis kaķis Baksis.

– Tas ir lieliski, ka tagad dzīvojam šeit, – saka Linda. – Agrāk, Siguldā pēc skolas, pusdienas neēdusi, braucu uz stalli. Tagad ir visi apstākļi, lai trenētos, – arī prožektori uz laukuma, varu trenēties pat nakts laikā. Turklāt, to gan nevarēja paredzēt, laukuma segums ir jau dabas lieliski veidots. Apakšā ir smilts, esam kalna galā, un mitrums ilgi neturas. Interesanti ir tas, ka, kādudien jājot, atradu zemē senas konstrukcijas pakavu. Tātad neesmu pirmā, kas te jā, un varbūt tas sola veiksmi.

Tagad labā laikā uz skolu Siguldā Linda brauc apmēram 40 minūtes ar velosipēdu, un tā ir laba fiziskā slodze. Kad laiks ārā sliktāks, tētis ved ar mašīnu.

Aigars Viša pēc profesijas ir aukstumie-kārtu speciālists, tāpēc, saņemot darbu Siguldas kamanīņu un bobsleja trasē no rīdzinieka kļuvis par siguldieti. Tagad tā gan viņam, gan meitai, kura te dzimusi, ir pati mīļākā vieta. Linda saka, visskaistākais ir kājnieku tilts pāri Gaujai, kuru pārvarējuši arī zirga mugurā. Tāpat neaizmirstami ir brīži, kad kopā ar zirgu var doties upē peldēt.

Bet Siguldā laikam ir arī cita indeve. Te ne viens vien sapņojis un arī kļuvis par olimpieti. Linda to vēlētos sasniegt savā, jāšanas sportā. Un, ja ne olimpiāde, tad starts Eiropas un pasaules čempionātos varētu būt viņas cienīgs uzdevums.

– Ļoti daudz šādu mērķu sasniegšanā atkarīgs no paša cilvēka, ne no apstākļiem, – saka Linda. – Ja cilvēks vēlēties, viņš atradīs iespējas, kā to sasniegt. Saprotu, ka bez laba zirga un naudas nevar neko daudz izdarīt, tāpēc jācenšas strādāt arī šajā virzienā, ne tikai pašai trenēties.

Aigars bilst: – Šobrīd tiekam galā paši, sākot jau ceļu ārpus Latvijas. Šosezon Linda septiņas reizes startēja sacensībās Igaunijā un divas – Lietuvā. Nākamgad vajadzētu doties tālāk – uz Poliju, Somiju, kur ir laba konkurence, bet attālums viegli pieveicams.

Tagad Lindas ceļabiedrs pasaules apgūšanas sākumā joprojām būs Arons. Viņa turpina stāstīt par savu mīluli. Tas nopirkts 2006. gadā. Bijis ļoti bailīgs, iespējams, iepriekšējā dzīvē piedzīvojis cilvēku nežēlīgu attieksmi, tāpēc baidījies no visa, ar to varēts sākumā tikai pasolot un viegli parīkšot. Tāpēc arī joprojām, kad jau iegūta abu saprašanās konkūra laukumā, Linda treniņos steku neizmanto, bet sacensībās to ņem rokās tikai tāpēc, ka tā pieņemts. Arons joprojām ikdienā mēdzot būt tramīgs, bet visas bailes pazūd, kad tam mugurā sēž Linda. Zirga iepriekšējie saimnieki teikuši, ka tas lekšot metru augstus šķēršļus, varbūt nedaudz augstāk. Bet tagad veiksmīgi izveidotais tandēms treniņos pārvar jau 135 cm. Aigars Viša saka,

ka nozīmīgi būs arī tepat realizējamie plāni, – drīz *Liepenēs* būs gatava manēža, top zirgu treniņu „karuselis”, paredzēts arī zirgu solārijs... Topošajā jāšanas sporta centrā redzama perspektīva, un ne tikai Lindai vien. Jau šovasar te nākuši divi bērni, kuri vēlas apgūt jāšanas sportu. Un, iespējams, Siguldas panākumu „karti” papildinās vēl viens sporta veids.

Linda ar Rigo.

Linda ar Aronu distancē.

Linda triumfē Rīgas rajona jauniešu atklātajās meistarsacīkstēs Garkalnē.

Par panākumiem LJF kausa izcīņā Lindu Višu sveic sacensību galvenais tiesnesis Dainis Livmanis un LJF prezidents Agris Blaus.

Kurš drīkst strādāt par treneri?

Sagatavoja Dace Millere

To nosaka Ministru kabineta noteikumi nr. 386 Par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un prasībām, kas noteiktas sporta speciālistam, lai iegūtu tiesības strādāt sporta jomā. (Izdoti 2.06.2008. saskaņā ar Sporta likuma 20. panta trešo daļu; redakcija uz 2.02.2009.)

Sporta speciālistu sertifikāciju veic Latvijas Sporta federāciju padomes (LSFP) Sertifikācijas komisija. Tā pārbauda speciālistu teorētiskās zināšanas un profesionālās iemaņas, izsniedzot attiecīgu profesionālās kvalifikācijas sertifikātu uz pieciem gadiem, kā arī veic resertifikāciju.

Prasības sporta speciālistam:

* Personām, kuras darbojas sporta jomā, īstenojot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu, vadot sporta treniņus (nodarbības), vai darbojas sporta jomā, veicot izglītojošo vai metodisko darbu, kā arī personām, kuras sniedz atbalstu personām, ja tās apmeklē sporta treniņus (nodarbības) vai apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu, nepieciešams sertifikāts.

* Sporta speciālists, kurš ieguvis diplomu par augstāko pedagoģisko izglītību sporta studiju programmā, ir tiesīgs bez sertifikāta strādāt sporta jomā un vadīt sporta treniņus (nodarbības) piecus gadus pēc diploma saņemšanas.

* Sporta speciālistam, kurš īsteno sporta interešu izglītības programmu, nepieciešama augstākā pedagoģiskā izglītība sportā vai C kategorijas sertifikāts. Sporta speciālistam, kurš īsteno sporta interešu izglītības programmu prāta sporta veidā, nepieciešams C kategorijas sertifikāts vai augstākā pedagoģiskā izglītība, vai augstākā izglītība un sertifikāts par apgūtu pedagoga profesionālās pilnveides B programmu.

* Sertifikācija paredz četru kategoriju sertifikātus: A, B, C un D.

* Persona, kura ir ieguvusi A, B vai C kategorijas sertifikātu, ir tiesīga īstenot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu un sporta interešu izglītības programmu, vadīt sporta treniņus (nodarbības) vai darboties sporta jomā, veicot izglītojošo vai metodisko darbu.

* Persona, kura ir ieguvusi D kategorijas sertifikātu, ir tiesīga sniegt atbalstu personām, kuras apmeklē sporta treniņus (nodarbības) vai apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu, konsultējot un iesakot cilvēka organismam atbilstošas fiziskās slodzes, racionāli izmantojot

sportu cilvēka veselības nostiprināšanai un saglabāšanai, sportiskās meistarības pilnveidošanai. Persona, kura ir ieguvusi D kategorijas sertifikātu, ir tiesīga vadīt sporta treniņus (nodarbības) saskaņā ar tādu personu izstrādātu sporta treniņu (nodarbību) plānu, kuras ir ieguvušas A, B vai C kategorijas sertifikātu, tikai šo personu īslaicīgas prombūtnes laikā.

A kategorijas sertifikātu piešķir personai, kura:

- ieguvusi augstāko pedagoģisko izglītību sportā;
- pēdējos piecus gadus strādājusi sporta trenera amatā;
- strādājot sporta trenera amatā, pēdējo piecu gadu laikā ir sagatavojusi sportistus vai komandas, kuras startējušas Latvijas izlases komandas sastāvā attiecīgajās sacensībās un uzrādījušas augsta līmeņa rezultātu noteikšanas kritērijiem atbilstošus augstus rezultātus;

- saņēmusi attiecīgās atzītās sporta federācijas vai – ja attiecīgajā sporta veidā (darbības jomā) nav atzītās sporta federācijas – LSFP atzinumu par personas atbilstību A kategorijas sporta speciālistam izvirzītajām prasībām;

- pēdējo piecu gadu laikā apgūvis sporta trenera darbam atbilstošas tālākizglītības programmas ne mazāk kā 60 stundu apjomā.

B kategorijas sertifikātu piešķir personai, kura:

- ieguvusi augstāko pedagoģisko izglītību sportā;
- pēdējos piecus gadus strādājusi sporta trenera amatā;

Gints Pētersons trenera kvalifikāciju ieguvis Vācijā, bet neliedz padomus arī mazajiem jātniekiem Latvijā, kad ierodas mājās.

- saņēmusi attiecīgās atzītās sporta federācijas vai – ja attiecīgajā sporta veidā (darbības jomā) nav atzītās sporta federācijas – LSFP atzinumu par personas atbilstību B kategorijas sporta speciālistam izvirzītajām prasībām;

- pēdējo piecu gadu laikā apgūvis sporta trenera darbam atbilstošas tālākizglītības programmas ne mazāk kā 60 stundu apjomā.

C kategorijas sertifikātu piešķir personai, kura:

- ieguvusi vidējo izglītību;
- saņēmusi attiecīgās atzītās sporta federācijas vai – ja attiecīgajā sporta veidā (darbības jomā) nav atzītās sporta federācijas – LSFP atzinumu par personas atbilstību C kategorijas sporta speciālistam izvirzītajām prasībām;

- pēdējo piecu gadu laikā apgūvis IZM licencētas profesionālās pilnveides izglītības programmas (ne mazāk kā 320 stundas), kas ietver zināšanas sporta teorijā, sporta medicīnā, sporta fizioloģijā, sporta pedagogijā, sporta psiholoģijā, sporta veidā vai darbības jomā;

- nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu.

D kategorijas sertifikātu piešķir personai, kura:

- ieguvusi vidējo izglītību;
- pēdējo piecu gadu laikā apgūvis IZM atzītu tālākizglītības programmu (ne mazāk kā 40 stundas), kas ietver pamatzināšanas sporta veida tehniskajos un drošības noteikumos, sporta medicīnā, iesācēju nodarbību un sacensību organizēšanā, attiecīgā sporta veida pamatiemaņu apgūvē, pedagoģiskās un psiholoģiskās saskarsmes pamatos;

- nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu.

Ja sertificējamais sporta speciālists nevar uzrādīt dokumentus par pietiekamu darba stāžu vai kvalifikācijas paaugstināšanai nepieciešamo stundu skaitu, viņam jākārt sertifikācijas eksāmens.

Sporta speciālists, kurš ieguvis diplomu par augstāko pedagoģisko izglītību sporta treneru kvalifikācijas studiju programmā, ir tiesīgs saņemt B kategorijas sertifikātu.

Ar pilnu dokumenta tekstu var iepazīties www.likumi.lv

Uz 2009. gada 3. oktobri Latvijā reģistrēti 1585 sertificēti sporta speciālisti, tajā skaitā – 24 jāšanas sportā. B kategoriju saņēmuši: Indra Gabaliņa, Evita Grunde, Dzintra Laugale, Guntars Lekutris, Guna Loja, Aina Mainiece, Anita Mangale, Veronika Milta, Līga Priede, Igors Priednieks, Sergejs Šakurovs, Pārsla Šlēgelmilha, Anna Stafeca, Iveta Vanaga, Vilija Zelčiņa; C kategoriju – Gaļina Briede, Jānis Kalita, Alina Obuševa, Aiga Ozoliņa, Diāna Safroncova, Olga Šellere, Elina Skudra, Darja Tihomirova un Jūlija Tkačova.

Latvieši uzvar Lietuvā

Santa Šteinberga

Šauļi, 28. novembris, konkūrs

Šauļos, sporta klubā *Mirāžas* aizvadīts viens no pēdējiem Lietuvas šāgada sacensību sezonas pasākumiem. LAAAK kausa izcīņā aicināja piedalīties arī kaimiņvalstu sportistus. Latviju pārstāvēja: pieaugušo konkurencē – Ģirts Bricis, jauniešiem līdz 18 gadu vecumam – Kristīne Egle, Linda Viša, Eliza Gaisa un Santa Paula-Šteinberga, amatieru klasē – Jolanta Lapiņa.

Sacensību galvenajā maršrutā ar šķēršļu augstumu līdz 135 cm uzvaru uzcīnīja pašmāju sportists Daneliuss Gutkauskis ar zirgu *Caruso Gut*, pārspējot citus vadošos Lietuvas sportistus - Kostu Gaigalu ar *Cisco* un Andriusu Petrovu ar zirgu *Uhorn*. Ģirts Bricis ar abiem zirgiem *Force Guy* un *Kongo* saņēma pa astoņiem soda punktiem maršrutā, attiecīgi izcīnot astoto un deviņto vietu.

Augstus rezultātus 28 dalībnieku konkurencē sasniedza mūsu jaunās jātnieces. Kristīne Egle ar *Concorde* jauniešu maršrutu veica bez soda punktiem ar visātrāko laiku sacensības otrajā fāzē, un godam izcīnīta pirmā vieta. Otro vietu šajā 115 cm augstajā maršrutā ieguva Linda Viša ar Aronu, no uzvarētājas atpaliekot tikai par sekundes simtdaļām. Godalgoto vidū bija arī Eliza Gaisa ar Givoru, viņai piektā vieta.

Amatieru klases 115 cm augstajā maršrutā uzvaru iz-

Uzvarētāja amatieru klasē Jolanta Lapiņa ar zirgu Glazūra.

cīnīja Jolanta Lapiņa ar zirgu Glazūra, aiz sevis atstājot labākos Lietuvas amatieru klases sportistus.

Latviešu uzvaru sēriju noslēdza Linda Viša ar Aronu, novinnējot akumulācijas maršrutu ar šķēršļu augstumu līdz 120 cm, kurā džokeris bija uzstādīts 135 cm augstumā.

Jāpiemin, ka šajās sacensībās

piedalījās arī Latvijas sportists Juris Bregže. Viņš pārstāvēja Lietuvas sporta klubu *Audruvis* un, startējot ar četrgadīgo zirgu *Ceniba*, izcīnīja trešo vietu.

Sacensību organizētājs **Gedimins Gutkauskis**: - Sacensības organizējam jau vairākus gadus pēc kārtas, šis ir viens no Lietuvas Zirgu audzētāju asociācijas sacensību rīkotajiem posmiem. Esam vienojušies, ka asociācijas zirgaudzētāji paši saviem spēkiem organizē sacensības, finansē tās un iespēju robežās piesaista sponsorus. Mums tas ir izdevies, ir balvu fonds un dažādas lielākas un mazākas dāvanas sportistiem. Mūs atbalstīja arī firmas no Latvijas – firma *Eggersmann*, dāvājot zirgu konfektes, un firma *E.L.F halles*, kas veic manēžu un angāru celtniecību.

Izpildītās sporta klases 2008./2009. gadā

VA LSVC Kleisti audzēkņi

Iejāde

1. Signija Hmeļņicka	I
2. Jekaterina Mišuta	II
3. Terēze Rozenberga	SMK
4. Sofija Romaņuka	II
5. Mārite Dāvidsone	II
6. Aiga Silavniece	III
7. Liāna Pelše	II
8. Jūlija Stepanova	SMK
9. Everita Daubure	II
10. Krista Kukure	I
11. Elza Zaķe	I
12. Agnese Liepiņa	SMK
13. Olga Tolkunova	II
14. Laura Štrāle	II
15. Karīna Bogorada	II
16. Margarita Viņķele	II
17. Klinta Lāce	I
18. Marina Tarvida	I
19. Vita Farafonova	II
20. Jūlija Petrova	II
21. Jekaterina Lisovska	II
22. Laima Jansone	III
23. Jana Ezīte	III
24. Santa Vārenberga	III
25. Margarita Volkova	III

Konkūrs

1. Marija Dubrovskā	II
2. Sofija Lavrinoviča	II
3. Nellija Nulle	III
4. Madara Reināne	III
5. Ilja Žukovs	II
6. Ernests Petkēvičs	III
7. Svetlana Rudmīze	III
8. Aleksandra Dežina	II
9. Anda Zvirgzdiņa	III
10. Katrīna Barčevska	II
11. Elīna Millere	III
12. Aleksejs Fesenko	III
13. Aleksandrs Losevs	II
14. Elīna Ozoliņa	III

Sagatavoja LJF.

Informāciju turpināsim publicēt secībā, kādā to sporta kolektīvi iesnieguši LJF.

Lietuvas ziemas čempionāta (LŽKČ) plānotie posmi konkurā:

1. posms	6. februāris	Mariampole
2. posms	14. februāris	Rieše, Viļņas rajons
3. posms	16. februāris	Rieše, Viļņas rajons
4. posms	27. februāris	Kauņa
5. posms	6. marts	Žagare, Jonišķu rajons
6. posms	13. marts	Audruvis, Jonišķu rajons
7. posms	27. marts	Miržas, Šauļu rajons
8. posms	3. aprīlis	Šilgaliu, Šilute
Fināls	10. aprīlis	Vaizgakiemis, Prienu rajons

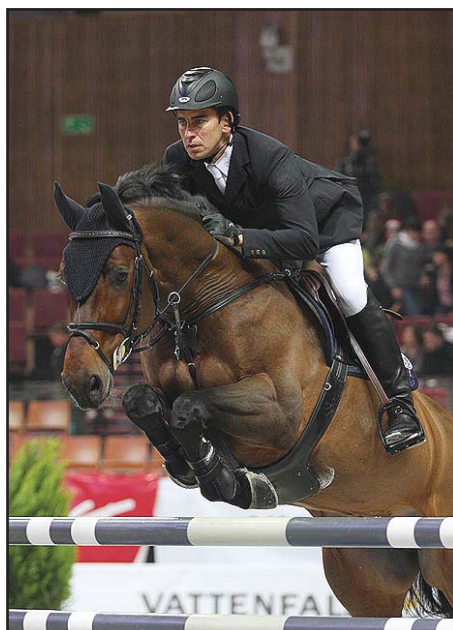
Godalgu iegūst Kristīne Egle

Jolanta Lapiņa

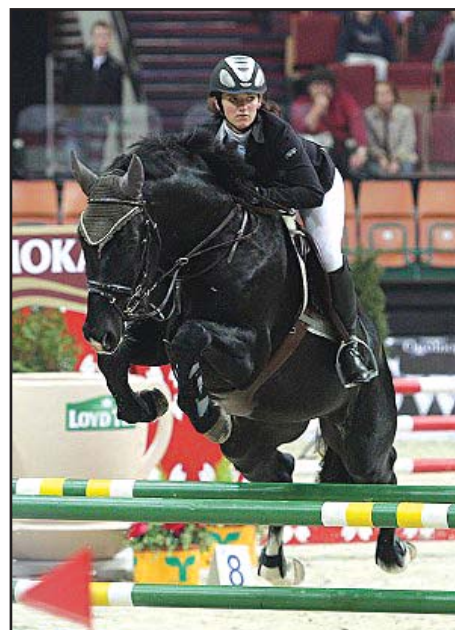
Polija, 3.-6. decembris, konkūrs

Polijas pilsētā Katovicē risinājās četru dienu sacensības šķēršļu pārvarēšanā CSI2* *Katovice*. Šajās augsta līmeņa labi organizētajās sacensībās piedalījās arī divi Latvijas sportisti. Kā jau ierasts, pieaugušo konkurencē startēja mūsu starptautiskā līmeņa sportists Andis Vārns ar zirgiem *Irasir*, *Marmors* un *Arabika*. Savukārt jauniešus U25 grupā pārstāvēja liepājniece Kristīne Egle ar zirgu *Roils*.

Par sacensību galvenā maršruta *Grand Prix* uzvarētāju kļuva Polijas sportists Kšištofs Ludvičaks ar *Torodo 2*. 145 cm augstajā maršrutā pārleķšanai bija kvalificējušies seši dalībnieki – četri poļi un divi vācieši. Andis ar zirgu *Irasir* šajā maršrutā ieguva 12 soda punktus un ierindojās 29. vietā.

Grand Prix maršruta uzvarētājs poļis Kšištofs Ludvičaks ar *Torodo 2*.

Kristīne Egle ar *Roilu*.

Anda Vārnas rezultāti

Maršruts	Vieta	Zirga vārds	rezultāts
Nr. 2 (130 cm)	18.	Arabika	4 s.p./48,35 s
	46.	Marmors	12 s.p./61,24 s
Nr. 4 (135 cm)	18.	Arabika	12 s.p./46,09 s
Nr. 6 (140 cm)	30.	Irasir	4 s.p./43,30 s
	32.	Marmors	8 s.p./40,19 s
Nr. 9 (145 cm)	31.	Irasir	12 s.p./65,58 s
Nr. 10 <i>Derby</i> (130/140 cm)	4.	Marmors	4 s.p./75,51 s/79,51 s
	26.	Arabika	20 s.p./80,95 s/100,95 s
Nr. 12 (135 cm ar džokeri)	25.	Arabika	12 p./33,96 s
Nr. 14 (130/140 cm)	14.	Marmors	4 s.p./52,65 s
Nr. 15 (145 cm)	23.	Irasir	12 s.p./64,82 s

Zaļi zeltītā lente

Starptautiskais Konkūra jātnieku klubs (IJRC) kopā ar FEI nolēmuši piešķirt atšķirības zīmi *Rolex* reitingu tabulas labākajam jātniekam. Sākot ar IJRC 2009. gada *top 10* finālā Parīzē, lideris visās FEI sacensībās 2010. gadā valkās ap roku zaļu ar zeltu rotātu lenti.

IJRC prezidents Rodrigo Pesoa pasniedza lenti Markusam Enigam, kurš kļuvis par pirmo šīs gada zīmes valkātāju un būs tāds tik ilgi, līdz turēsies *Rolex* rangs saraksta pirmajā vietā.

FEI sāka veidot reitingu tabulas 2000. gadā, bet ar 2007. gadu šo tabulu sauc par *Rolex* reitingu.

Rolex reitinga punktus saņem jātnieki, kuri piedalās sacensībās gan individuāli, gan komandā. Saņemto punktu skaits atkarīgs no sacensību līmeņa un balvu fonda. Galvenās sacensības, kur var iegūt lielāko punktu skaitu individuāli, ir FEI *Rolex* Pasaules kausa fināls, Eiropas čempionāta fināls un

liela daļa piecu zvaigžņu sacensību. Savukārt komandu sacensības ar lielāko punktu skaitu ir Nāciju kausa augstākā līga, olimpisko spēļu komandu vērtējums, Pasaules Jāšanas sporta spēles un FEI Eiropas čempionāts.

Markuss Enings ar FEI *Rolex* reitinga līdera lenti.

Labus rezultātus uzrādīja Kristīne Egle ar sev piederošo zirgu *Roils*. Sacensību pēdējā dienā, jauniešu finālā 130/135 cm augstajā maršrutā izcīnot godalgoto trešo vietu. Tas ir vērsis ņemams sasniegums, jo *Roils* vēl ir ļoti jauns zirgs, un konkurence bija sīva. Neskaitot virkni pieredzējušo Polijas jauno jātnieku, bija ieradušies sportisti arī no Dānijas, Vācijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Čehijas un Slovākijas. Kristīne uz Poliju bija devusies kopā ar Lietuvas sportistu Andriusu Petrovu, kurš palīdzēja arī ar saviem padomiem kā treneris.

Vislabāko rezultātu Andis uzrādīja ar zirgu *Marmors*, trešās dienas *Derby* maršrutā izcīnot augsto ceturto vietu un iegūstot 2600 eiro lielu balvu naudu.

Šajās prestižajās sacensībās Polijas jātnieks, *Grand Prix* maršruta uzvarētājs Kšištofs Ludvičaks ar zirgiem *Torodo 2*, *Myledy* un *Bajou de Rouet* godalgotajās vietās ieguva 29 157 eiro lielu balvu naudu. Savukārt vācietis Franks Slothāks, ar zirgu *Allegro LS La Silla* „Lielā aplā” maršrutos izcīnot desmito, trešo un ceturto vietu, kā arī ar zirgu *Nouma D'Auzay* uzvarot „Mazā aplā” un *Derby* maršrutā un iegūstot otro vietu „Lielā aplā” maršrutā, balvu fondā kopā ieguva 32 440 eiro. Otrs Vācijas sportists Tomass Veinbergs izcīnītajās vienpadsmit prēmētajās vietās kopā ieguva 24 055 eiro balvu naudu.

Sacensību tiešraidi un mūsu sportistu startus varēja vērot poļu mājas lapā www.swiatkoni.pl.

Pasaules kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Štutgarte, 18.-22. novembris, konkūrs

Štutgartes *Hanns Martin Schleyer Halle* ir veiksmīga vieta vācu konkūra meistaram Ludgeram Bērbaumam. Pārpildīto tribiņu priekšā viņš jau ceturto reizi uzvarēja Štutgartes sacensību posma 25 gadu jubilejas *Grand Prix* maršrutā, ko prezentēja *Mercedes Benz* un *BW-Bank*, saņemot 20 punktu *Rolex FEI* Pasaules kausa kopvērtējumā, kas tajā ļāva viņam pārvietoties uz ceturto vietu pēc pieciem posmiem.

Iepriekš Bērbaums bija uzvarējis 1994., 2000. un 2002. gados. Bērbaums bija ātrākais no deviņiem pārlešanas dalībniekiem. Ar astoņus gadus veco ķēvi *Gotha* viņš maršrutu veica tīri 38,35 sekundēs, iegūstot savā īpašumā *Mercedes-Benz ML 300D*, kura vērtība ir 52 520 eiro. „Esmu ļoti laimīgs. Uzvarēt Štutgartē vienmēr ir kaut kas īpašs. Šeit ir vienkārši fantastiska atmosfēra un brīnišķīga publika.” Šī bija pirmā uzvara *Grand Prix* maršrutā Bērbauma jaunajam zirgam *Gotha*. Viņš turpināja, sacīdams: „Tā tagad godam ir nopelnījusi atpūtu, Štutgartē bija *Gotha* pēdējās sacensības šajā sezonā.”

Otrajā vietā ierindojās *Global Champions Tour* fināla uzvarētājs - veterāns no Francijas Mišels Robērs ar 11 gadus veco ķēvi *Kallemoi de Pepita*, arī

maršrutu veicot bez kļūdām 39,09 sekundēs, atpaliekot no uzvarētāja mazāk par vienu sekundi. 61 gadu vecais jātnieks saņēma čeku par 30 000 eiro, kā arī ieguva stilīgākā jātnieka balvu. „Vienmēr ir patīkami jāt Štutgartē. Skatītāju attieksme pret franču jātniekiem šeit ir ļoti jauka. Tas gan ir kauns, ka nefinišēju pirmais. Tā jau nenotiek pirmo reizi!” teica Mišels Robērs: „Ir tik grūti nolūkoties, kā auto burtiski aizbrauc gar manu degunu.”

Trešajā vietā Eiropas čempionāta otrās vietas ieguvējs Karstens Oto Nāgels no Vācijas ar 11 gadus veco sirmo ķēvi *Corradina*. Viņš maršrutu veica bez soda punktiem 39,19 sekundēs, iegūstot balvā 23 000 eiro.

Pārlešanas maršrutu bez kļūdām veica olimpiskās sudraba medaļas ieguvējs zviedrs Rolfs Gorans Bengtsons ar desmit gadus veco ērzeli *Casall La Silla* un šī gada Eiropas čempions Kevins Stauts no Francijas ar 11 gadus veco ērzeli *Kraque Boom Bois Margot*.

Lai dažādotu sacensību programmu, savu meistarību varēja rādīt arī trīscīņas sportisti. Dažu minūšu laikā sacensību arēna pārtapa par saīsinātu trīscīņas krosa trasi ar nekrītošiem šķēršļiem. Šo trīscīņas derbijai uzvarēja vietējais varonis, tuvumā esošo stallu menedžeris - 27 gadus vecais Mihaels Jungs.

Pasaules kausa kvalifikācijas maršruts

1. Ludgers Bērbaums (Vācija)	Gotha	0 s.p./38,25 s
2. Mišels Robērs (Francija)	Kellemoi de Pepita	0 s.p./39,09 s
3. Karstens Oto Nāgels (Vācija)	Corradina	0 s.p./39,19 s
4. Rolfs Gorans Bengtsons (Zviedrija)	Casall La Silla	0 s.p./41,13 s
5. Kevins Stauts (Francija)	Kraque Boom Bois	0 s.p./41,90 s
6. Filips Vaishaupts (Vācija)	Catoki	4 s.p./39,98 s
7. Lorena Hoga (ADV)	Quick Study	4 s.p./40,25 s
8. Piuss Švicers (Šveice)	Carlina	4 s.p./42,28 s
9. Kristians Ālmanis (Vācija)	Taloubet Z	8 s.p./40,55 s
10. Alberts Zoers (Nīderlande)	Sam	4 s.p./68,40 s

Dirka Karemana/FEI foto

Vācu meistars Ludgers Bērbaums ar *Gotha* uzvarēja Rolex FEI Grand Prix Štutgartes Pasaules kausa posma kvalifikācijas sacensībās.

Dirka Karemana/FEI foto

Otrās vietas ieguvējs francūzis Mišels Robērs ar *Kellemoi de Pepita*.

Organizētāju foto

Gadījās arī tā...

Organizētāju foto

Organizētāju foto

Trīscīņas derbija trasē.

Pasaules kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Štutgarte, 18.-22. novembris, pajūgi

Boids Eksels no Austrālijas kļuvis par jauno Štutgartes *German Masters* uzvarētāju. Lielbritānijā dzīvojošais četrvāgu braucējs bija nepārspējams 2009./2010. FEI Pasaules kausa sezonas otrajās sacensībās *Schlelyer hallē*. Pēc uzvaras Hanoverā un Štutgartē austrālietis, šķiet, būs citiem nesasniedzams līdz pat sezonas beigām. Holandietis Koss de Ronde vienīgais ir spējis kaut cik pietuvoties līderim. Štutgartē viņš bija otrajā vietā. Abas šīs ekipāžas izcēlās ar ļoti nosvērtiem zirgiem, kas ļāva braukt pilnā ātrumā. Zirgu vienmērīgā gaita un šķēršļu tehniski pareizā izbraukšana pat neradīja iespaidu par pamatīgo ātrumu līdz pat laikam, kad tika šķērsota finiša līnija un uz tablo parādījās rezultāts. Trešajā vietā ierindojās arī braucējs no Holandes - Ijsbrands Šardons.

Vācu maršrutu sastādītājs Falks Bonišs, kurš par pajūgu

braukšanas maršrutiem Štutgartē ir atbildīgs jau 17. reizi, 25 gadu jubilejas sacīkstēm bija sagatavojis īpašu maršrutu gan dizaina, gan sarežģītības ziņā, kas ļāva braukt lielā ātrumā, bet otrais šķērslis no braucēja prasīja lielu meistarību.

Starp konkūra un iejādes sacensībām skatītāji tika iepriecināti ar neaizmirstamu šovu, kurā piedalījās četri sirmu zirgu sešjūgi. Pasaules klases braucēji Daniels Vurglers un Martins Vāgners no Šveices, Jozefs Dobrovičs un Marks Oštertags no Ungārijas uzstājās ar ekipāžām, kurās bija sajūgti Kladrubas, Lipicas, Lusitano, Andalūzijas un poļu zirgi jauktā kārtībā. Finālā notika uguņošana tieši no ratiem, radot īpašu pacēlumu šova nobeigumā. Speciāli šim šovam Jozefs Dobrovičsveda uz Štutgarti 16 zirgus, no kuriem 12 piedalījās sešjūgu izrādē, bet četri bija viņa Pasaules kausa sacīkšu zirgi.

Rezultāti Štutgartē

1.	Boids Eksels (Austrālija)	213,88
2.	Koss de Ronde (Nīderlande)	227,97
3.	Ijsbrands Šardons (Nīderlande)	231,22
4.	Jozefs Dobrovičs (Ungārija)	128,40
5.	Teo Timmermans (Nīderlande)	129,82
6.	Mihaels Brauhle (Vācija)	134,10

Austrālietis Boids Eksels ar savu komandu - Bill, Carrington Park Ajax, Lucky, Spitfire sastāvā kļuva par uzvarētājiem Štutgartē.

Trešās vietas ieguvējs Štutgartē Ijsbrands Šardons ar komandu: Casper, Kelvin, Maxi, Thomas H.

Stokholma, 27.-29. novembris, pajūgi

Ar zviedra Tomasa Ēriksona uzvaru sacensībās Zviedrijas galvaspilsētā Stokholmā beidzās trešais Pasaules kausa izcīņas posms. Pirmo divu posmu uzvarētājs Boids Eksels nogāza trīs bumbaņas un ierindojās tikai piektajā vietā. Otrajā un trešajā vietā ekipāžas no Šveices, ko vadīja Verners Ulrihs un Daniels Vurglers.

Protams, zviedrs Ēriksons jutās kā savās mājās *Ericsson Globen Arena hallē*. Sacensības atbalstīja Zviedrijas nacionālā apdrošināšanas kompānija *Länsförsäkringar*. Pēdējā brīdī Ēriksons nolēma izmainīt šķēršļa izbraukšanas maršrutu un saminstinājās, rezultātā viena bumbaņa krita. Tomēr ātrums

bija pietiekams, lai pārspētu līdzšinējo līderi Verneru Ulrihu. Ši ir Ēriksona otrā uzvara Pasaules kausa posmā Stokholmā. Arī 2002. gadā viņš tika uzvarētāja godā. Verners Ulrihs šajās sacensībās brauca ar Lusitano šķirnes ķēvi no savas āra sacensību ekipāžas, diviem Šveices siltasiņu kastrātiem no vecās komandas un astoņus gadus veco nesen pirktu rikšotāju ķēvi. Viņš vienīgais veica abus maršrutus tīri, tomēr 1998. gada pasaules čempions nebija pietiekami ātrs, lai būtu pirmais.

Arī trešās vietas ieguvēja Daniela Vurglera ekipāža sastāvēja no raiba šķirņu komplekta: septiņgadīgs dāņu siltasinis, Andalūzijas un Kamargas

Koss de Ronde no Nīderlandes ar Charley, Mario, Mister, Tommy ierindojās otrajā vietā CAI-W Štutgartē.

krustojums, kuri ir ekipāžas līderzirgi, rikšotāju šķirnes ķēve un pāris Kladrubas kastrātu, kas ir 17 un 14 gadus veci, no iepriekšējās komandas.

Pretēji iepriekšējo gadu Pasaules kausa Stokholmas posmiem, šoreiz zviedru maršrutu sastādītājs Dans Hedriksons bija uzlicis ļoti tehniski sarežģītu maršrutu. Stokholmas arēna ir vismazākā Pasaules kausu arēna, tādēļ maršrutu sastādītāja uzdevums nav no vieglajiem, lai maršruts būtu interesants gan braucējiem, gan skatītājiem, kuriem, protams, labāk patīk ātrums.

Sacensībās Stokholmā nepiedalījās ne Ijsbrands Šardons, ne Jozefs Dobrovičs, tomēr ir pienākušas ziņas, ka Štutgartē Šardons nopircis no Dobroviča trīs viņa komandas Lipicas šķirnes zirgus. Šardons, kurš iepriekšējos posmos pie finiša nonāca vien kā trešais un ceturtais, paskaidroja, ka šobrīd sacensību līmenis ir tik ļoti augsts, ka viņam problēmas rada strauja ātruma sasniegšana ar saviem zirgiem, starp kuriem ir arī 19 gadus vecs

Organizatoru foto

Efektīgais sešjūgu šovs Štutgartē.

kastrāts. Radās izdevība nopirkt jau pasaules klases līmenī sagatavotus pieredzējušus zirgus no Dobroviča, ko viņš arī izmantojis. Šardons saprot, ka Eksels šajā sezonā vairs nav apsteidzams, tādēļ jāgatavojas nākamajai sezonai, lai būtu vislabākajā formā.

Rezultāti Stokholmā

1. Tomass Ēriks (Zviedrija)	123,23 (5)
2. Verners Ulrihs (Šveice)	124,43 (0)
3. Daniels Vurglers (Šveice)	126,19 (5)
4. Fredriks Persons (Zviedrija)	128,65
5. Boids Eksels (Austrālija)	129,34 (15)
6. Kristofs Zandmanis (Vācija)	130,41 (5)

Rinaldo de Kraena/FEI foto

Uzvarētāji Stokholmā - zviedra Tomasa Ēriksona ekipāža.

Rinaldo de Kraena/FEI foto

Distancē Verners Ulrihs.

Rinaldo de Kraena/FEI foto

Daniels Vurglers no Šveices trešajā vietā CAI-W Stokholmā.

Pasaules kausa izcīņa

Budapešta, 4.-6. decembris, pajūgi

Austrālietis Boids Eksels arī Ungārijas posmā Budapeštā *Lászlo Pápp* sporta arēnā bija savā vislabākajā formā. Ar uzvaru šajā posmā Eksels beidz sacensības Pasaules kausā šosezon ar līdera rezultātu un ar pārliecību, ka piedalīsies finālā Ženēvā 2010. gada aprīlī. Holandietis Koss de Ronde atkal bija iedzinēja lomā un ieņēma otro vietu, atstājot aiz sevis *wild card* braucēju mājinieku Jozefu Dobroviču.

Ungāru starptautiskās kategorijas maršrutu sastādītājs un komandas šefs Gābors Fintha bija izveidojis ātri izbraucamu maršrutu ar tehniski sarežģītiem elementiem, ko sacensību dalībnieki atzinīgi novērtēja. Braucot pār tiltu abos virzienos, notika uguņošana. Ungāri, kas ir īsta pajūgu braucēju tauta

ar daudziem pasaules čempioniem dažādās klasēs, lepojas ar vienīgajām FEI Pasaules kausa tāda līmeņa sacensībām savā valstī.

Uzvarētāju maršrutā piedalījās trīs braucēji: Boids Eksels, Koss de Ronde un no tuvējas pilsētas - Jozefs Dobrovičs. Viņš startēja ar jaunu zirgu komandu, jo iepriekšējo savu iekštelpu komandu Štutgartē pārdeva holandietim Šardonam. 41 gadu vecais ungāru braucējs, nogāžot dažas bumbiņas un sagāžot šķērslī, atbrīvoja no spiediena nākamo braucēju de Rondi, kurš brauca ļoti ātri, ar asiem pagriezieniem, taču arī nogāza bumbiņu, kas atstāja daudz lielākas iespējas uzvarēt Boidam, kurš to arī izmantoja un finišēja par astoņām sekundēm ātrāk nekā de Ronde.

Rezultāti Budapeštā

1. Boids Eksels (Austrālija)	208,16
2. Koss de Ronde (Nīderlande)	218,79
3. Jozefs Dobrovičs (Ungārija)	249,98 <i>wild card</i>
4. Verners Ulrihs (Šveice)	121,04
5. Daniels Vurglers (Šveice)	123,13
6. Jiri Nesvacils (Čehija)	128,30
7. Zoltans Lazars (Ungārija)	133,48 <i>wild card</i>
8. Miklos Juhačs (Ungārija)	147,05 <i>wild card</i>

Kopvērtējums (pēc četriem posmiem no septiņiem)

1. Boids Eksels (Austrālija)	30
2. Koss de Ronde (Nīderlande)	21
3. Tomass Ēriks (Zviedrija)	15
4. Verners Ulrihs (Šveice)	12
5. Ijsbrands Šardons (Nīderlande)	8
5. Daniels Vurglers (Šveice)	8
7. Jozefs Dobrovičs (Ungārija)	5
8. Teo Timmermanis (Nīderlande)	2
8. Kristofs Zandmanis (Vācija)	2
8. Jiri Nesvacils (Čehija)	2

Aizliedz stīplcēzu

Austrālijā, Viktorijas štatā no 2010. gada nolemts aizliegt auļošanas sacensības pār šķēršļiem. Šāda lēmuma pieņemšanu mudināja 20 zirgu nāve stīplcēza trasēs divu gadu laikā. Par šo saprātīgo lēmumu priecājas dažādas dzīvnieku aizsardzības grupas, bet auļošanas industrijas pārstāvji to uzņēma ar dusmām, nosaucot šo lēmumu par kaut ko pilnīgi neticamu.

Dzīvnieku tiesību aizstāvji apraksta auļošanu pār šķēršļiem ne tikai kā apkaunojošu un barbarisku, bet arī amorālu. Viktorijas štata auļošanas industrijas oficiālajā paskaidrojumā teikts, ka visus rekomendētos drošības pasākumus atbildīgās personas esot ieviesušas. Tomēr, neskatoties uz veiktajām izmaiņām, nelaimes gadījumi turpinās, un astoņi zirgi šosezon atkal zaudēja dzīvību. Šie letālie gadījumi mudināja veikt ātru izmeklēšanu, kas noveda pie šī sporta veida aizlieguma. Tas sanikvoja dažus zirgu īpašniekus, trenerus un žokejus. Kaimiņu štats Dienvidaustrālija ir vienīgā vieta Austrālijā, kas atļauj stīplcēza sacensības. Dienvidaustrālijas auļotāju industrijas pārstāvji domā, ka treneri un žokeji no Viktorijas štata varēs turpināt savu nodarbošanos pie viņiem.

Boids Eksels uzvar jau trešajā CAI-W posmā.

Jozefs Dobrovičs ar savu jauno zirgu komandu Budapeštā bija trešais.

Rinaldo de Kraeina/FEI foto

Rinaldo de Kraeina/FEI foto

Pasaules kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Stokholma, 27.-29. novembris, iejāde

Divkārtējā Eiropas čempionāta zelta medaļniece Adelinde Kornelisenā ar *Parzival* uzvarēja trešajā FEI Pasaules kausa kvalifikācijas posmā Stokholmā. No otrās vietas ieguvēja Matiasa Rāta viņu šķīra vairāk nekā deviņi procenti. Lielās balvas frīstailā *Parzival* bija vairāk koncentrējies nekā Lielās balvas kvalifikācijas sacensībās, kad 12 gadus vecais

rudais zirgs pārbijās no zibspuldžu gaismām tribīnēs. Tiesnešu kolēģijas galvenais tiesnesis Gustavs Svallings atzīmēja, ka bailīgums ir liela problēma daudziem populāriem iejādes zirgiem.

Trešajā vietā mājiniece Minna Telde ar *Don Charly*. Interesanti, ka abi uzvarētāji šosezon startēja pirmo reizi.

FEI foto

Adelinde Kornelisenā ar *Parzival* uzvarēja Lielās balvas brīvās izvēles programmā.

Lielās balvas brīvās izvēles programmas rezultāti

1. Adelinde Kornelisenā (Holande)	<i>Parzival</i>	83,850%
2. Matiasa Aleksanders Rāts (Vācija)	<i>Triviant</i>	74,350%
3. Minna Telde (Zviedrija)	<i>D. Charly 1052</i>	73,600%
4. Āte van Esena (Holande)	<i>Premier</i>	73,050%
5. Hubertuss Šmits (Vācija)	<i>Hinnerk TSF</i>	75,400%
6. Šarlote Haida Bondergārda (Zviedrija)	<i>Lydianus</i>	70,700%
7. Emma Karlsonē (Zviedrija)	<i>Faradera</i>	69,200%
8. Filips Jorisens (Beļģija)	<i>Le Beau</i>	68,700%
9. Anete Kristensone (Zviedrija)	<i>Normandie JB</i>	68,650%
10. Nina Hofmane (Zviedrija)	<i>Magnushøj</i>	68,050%
11. Nina Bengtsonē (Zviedrija)	<i>Ajax II</i>	66,950%
12. Katrine Rasmusenā (Norvēģija)	<i>Orlando</i>	65,450%
13. Estere Šolte Albersa Fleurija (Holande)	<i>Nasty Boy</i>	62,900%

Verta atkal seglos

Izabella Verta paziņojusi, ka pēc dēla Frederika piedzimšanas atkal atsākusi jāt. Savā mājas lapā viņa teikusi, ka pienācis laiks rādīt kādas dzīvības pazīmes un ka visa ģimene jūtas labi. Vācu olimpiskās zelta medaļas ieguvēja sākumā par nedēļas jājusi tikai soļos, bet nu jau atsākusi trenēt savus Lielās balvas zirgus. Viņa atzīst, ka šis periods bez jāšanas viņai nav bijis vienkāršs, bet Sači (*Satchmo*), Hannes (*Warum Nicht*) un *Don Johnson* esot labākā pēcdzemdību fitnesa programma, liekie kilogrami pakāpeniski pazūd un bridžas atkal der. Par Frederiku viņa

pastāstīja, ka dēls izraisot sajūsmu visos staļļa darbiniekos, un pat zirgi ar viņu esot ļoti mīļi.

Verta vēl nav paziņojusi par atgriešanos sporta arēnā. FEI liegums piedalīties sacensībās sakarā ar pozitīvo dopinga testu viņas zirgam *Whisper* beidzas šogad 23. decembrī. Izabellai Vertai 30. oktobra rītā piedzima puika. Dzemdības noritējušas veiksmīgi. Frederika svars piedzimstot bijis 3521 grami, bet garums – 51 cm. Verta un viņas partneris Volfgangs Urbans, protams, ir priecīgi par savu jaundzimušo.

Izabella Verta.

Volfgangs Urbans.

Japāņu konkūrista zirgam pozitīvs dopinga tests

Japāņu konkūrista Taizo Sugitani, kurš kopš 1993. gada dzīvo un trenējas Nīderlandē pie Henka Norena, zirgam atklātas pozitīvas dopinga analīzes. Jātniekam piespriests 2000 Šveices franku liels naudas sods un

diskvalifikācija starptautiskajās sacensībās uz sešiem mēnešiem.

Zirga analīzēs tika atrasts elites jātnieku aprindās populārais medikaments *Reserpine*, ar kuru cilvēkiem tiek ārstēta šizofrēnija.

Japāņu sportists ir piedalījies četrās Pasaules Jāšanas sporta spēlēs un četrās olimpiskajās spēlēs. Sidnejas olimpiskajās spēlēs viņš iekļuva finālā un bija pirmais japānis kopš 1945. gada, kurš to spējis.

Olimpiskā bronza maina īpašniekus

Starptautiskā Sporta arbitražas tiesa (CAS) 4. decembrī apstiprinājusi savu lēmumu norvēģu konkūrista jātņiekas Tonija Andrē Hansena lietā sakarā ar aizliegtās dopinga vielas lietošanu zirgam Pekinas olimpisko spēļu laikā 2008. gadā. Līdz ar to Norvēģijas komanda zaudē olimpisko bronzas medaļu šķēršļu pārvarēšanā.

Hansena zirgam *Camiro* tika konstatēta aizliegtā vie-

la kapsaicīns. Sportists tika diskvalificēts, taču iesniedza prasību pret šo lēmumu, bet bez panākumiem. Tādējādi bronzas medaļa pāriet Šveices komandas īpašumā, kuru pārstāvēja Kristīne Libhera, Pius Švicers, Niklauss Šurtenbergers un Stivs Gerda. Savukārt norvēģiem piešķirta astotā vieta. Hansenam turklāt jāsamaksā 6000 Šveices franku liels naudas sods.

FEI Ģenerālā asambleja Dānijā

Sagatavoja Dace Štrausa

Kopenhāgena, 17.-20. novembris

Kopenhāgena šoruden ir gan zirgauzdzētāju, gan zirgu sporta cilvēku uzmanības centrā – vispirms Dānijas princese Benedikte uzņēma Pasaules sporta zirgu audzētāju federācijas Ģenerālās asamblejas delegātus, bet nedēļu vēlāk šeit pulcējās FEI Ģenerālā asambleja. Latvijas Jātnieku federāciju šoreiz nepārstāvēja neviens delegāts.

Izmaiņas FEI vadības statūtos

FEI Ģenerālā asambleja 17. novembrī balsoja pret FEI vadības restrukturizācijas jaunajiem statūtiem. Asamblejā bija pārstāvētas 102 federācijas. No 98 derīgajām balsīm 49 bija pret un 48 - par izmaiņām, bet viens balsotājs atturējās. Tātad FEI turpinās strādāt tādā pat struktūrā ar 19 locekļiem paredzēto septiņu vietā.

FEI modernizācijas process aizsākās iepriekšējās FEI prezidentes Donjas Pilāras de Burbonas laikā jau pirms 12 gadiem. Galvenā reformu jēga ir izveidot mazāku un dinamiskāku valdi, kas būtu gan kompetenta, gan reģionāli sabalansēta. Pirms šīm vēlēšanām notika konsultācijas ar nacionālajām federācijām, lai pārliecinātu tās par priekšlikumu, ka pietiekami ir pa diviem locekļiem no kontinenta.

FEI vadības modernizēšanas process nebūšot 2010. FEI Ģenerālās asamblejas tēma, jo FEI ir jāfokussējas uz tādām prioritātēm kā attīstība, zirgu labturība, komerciniciatīvas un citām svarīgākām lietām. 2010. gads ir FEI vēlēšanu gads.

FEI paziņojums par zirgu labturību

FEI nosoda visas treniņa metodes, kas ir pret zirgu labturību. Zirga labsajūta vienmēr ir bijusi un būs galvenā ass federācijas darbā kā starptautiskā jāšanas sporta vadītājai.

FEI birojā Kopenhāgenā notika sanāks-

Dānijas princese Benedikte.

me hiperfeksijas jeb rollkūra sakarā. FEI birojs uzstāj, ka stjuartiem visās disciplinās jālieto visi līdzekļi, tajā skaitā mutiski aizrādījumi un dzeltenās kartītes, lai nekavējoties pārtrauktu un novērstu ikvienu FEI likumu pārkāpumu. Ja jātnieks viena gada laikā saņem divas dzeltenās kartītes, tas tūlīt tiek diskvalificēts uz diviem mēnešiem.

FEI sākusī sadarbību ar Pasaules zirgu labturības organizāciju (*World Horse Welfare*), kas ir vadošā šāda veida organizācija pasaulē, kā arī turpina konsultācijas ar jātniekiem, treneriem un veterinārārstiem, lai pilnībā noskaidrotu šīs problēmas nianšes. Tāpat turpināsies stjuartu apmācība, lai veidotos pilnīga pārliecība, ka labturība FEI pasākumos tiek ievērota.

FEI ņem vērā publisko viedokli un turpinās pārliecināt, ka zirgu labturība ir tās prioritāte.

Iejādes komitejas vēlēšanas

Asamblejas laikā notika jaunās Iejādes komitejas vēlēšanas. Pirms gada Iejādes komiteja demisionēja, un tās vietā tika izveidota Iejādes operatīvā grupa, kas daudz paveica iejādes sporta attīstībā.

Nacionālajām federācijām bija jāizvēlas starp CHIO Āhenes šova direktoru Francku Kempermani un O kategorijas tiesnesi Voiceku Markovski. Uzvarēja Kempermanis.

Pārējie Iejādes komitejas locekļi ir vācietis Tomass Baurš (Starptautisko šovu organizētāju kluba priekšsēdētājs), Deivids Hants no Lielbritānijas (Starptautiskā Iejādes treneru kluba priekšsēdētājs),

francūziete Margita Oto Krepina (Starptautiskā Iejādes jātnieku kluba priekšsēdētāja), zviedriete Elizabete Lundholma (trenere un Zviedrijas komandas šefs), amerikāniete Anne Gribonsa (O kategorijas tiesnese, trenere, jātniece).

Par tīru sportu

Starp citiem balsojumiem par tīra sporta kampaņas jautājumiem asamblejā notika balsojums par tā saucamo progresīvo medikamentu sarakstu. Ar 53 balsīm pret 48 šo sarakstu akceptēja, bet jau asamblejas laikā pret to sākās protesti. Drīz pēc asamblejas beigām Āhenes šova organizatori paziņoja, ka sava šova laikā nepieņemīs pogrēšīvo sarakstu, jo tas atļauj tādās vielas un to devas (fenilbutazons), ar kuru palīdzību var noslēpt zirga klibumu. Pašlaik šis saraksts ir „iesaldēts”, bet FEI strādās pēc iepriekšējā zāļu saraksta visticamāk līdz nākamajai FEI Ģenerālajai asamblejai.

FEI balvas

Pirmo reizi FEI vēsturē tika pasniegtas balvas par dažāda veida sasniegumiem jāšanas sportā.

Labākais jātnieks – konkūra jātniece no Vācijas Meridita Maikla-Bērbauma, kura uzvarējusi pēdējos divos Pasaules kausu finālos.

Labākais jātnieka palīgs – 25 gadus vecā austrāliete Mišele Robsone, kura strādā pie olimpietes trīscīņā Šeinas Rouzas jau sešus gadus, rūpējās par viņas zirgiem, kā arī trenē auļotājus.

Par spīti visam – bārene un invalide Darlene Milorda no Haiti, kuras mīlestība pret zirgiem un griba gūt panākumus bija tik stipra, ka viņa panāca savu un piedalās sacensībās paraolimpiskajā jāšanā.

HSBC uzlecošā zvaigzne – 19 gadus vecais Aleks Hua Tins – vienīgais starptautiskās klases trīscīņas jātnieks no Ķīnas.

Alltech attīstības balva – Vendija Gidlova no Dienvidāfrikas par darbu ar nabadzīgiem bērniem, dodot tiem iespēju būt kopā ar zirgiem.

Šīm piecām balvām tika nominēti vairāk nekā 1200 kandidāti, tādēļ tos izvērtēt un spriest, kuram balva visvairāk pienākas, vajadzēja tiesnešu kolēģijai, kurā bija iekļauta FEI prezidente princese Haja, olimpietis trīscīņnieks Marks Tods, iejādes jātniece no Dominikas Republikas Diāna Ramosa, itāļu šovu organizētāja Eleonora Otaviāni, voltizēšanas čempions no Vācijas Kajs Vorbergs, *Alltech* un *HSBC* pārstāvji. Nenācās viegli, jo ikviens no nominētajiem bija balvas vērts.

FEI balvu saņēmēji (no kreisās): Mišele Robsone, Darlene Milorda, Aleks Hua Tins un Vendija Gidlova.

Zviedrijas Karaļa kausa ieguvējs

Sagatavoja Dace Millere

Kad mudinājām treneri Astrīdu Belovzorovu rakstīt savas atmiņas par jāšanas sporta vēsturi Latvijā, viņa tūlīt pieminēja prasīgu treneri un zinošu speciālistu **Jāni Puriņu**.

Mācīja arī dzīves gudrības

Astrīda Belovzorova atceras: – Mums, kas pirms daudziem gadiem nodarbojāmies Rīgā, Ēveles ielas nr. 1/3 stāļos un mazajā sētsvidū, paziņoja, ka būs jauns konkūra treneris. Pienāca diena, kad mūs iepazīstināja ar ļoti simpātisku, staltu, jau iesirmu solidu kungu – Jāni Puriņu. Tikšanās bija interesanta, jo ar mums sarunājās augstas kvalifikācijas jātnieks. Kā jau visiem zirgu mīļotājiem, arī viņam bija vēlēšanās pēc iespējas ātrāk tikt zirga mugurā. Daudz nedomādams, viņš man palūdza atvest zirgu, uz kura tobrīd trenējos. Tas bija arābu šķirnes ērzelis Navodčiks. Nekāds lielais sporta zirgs tas nebija, – sirmītis šo to prata no iejādes elementiem, bet šķēršļu pārvarēšanā netika izmantots, jo neizrādīja šai sporta disciplīnai nepieciešamās dotības. Bet Puriņa kungs ar to parādīja brīnišķīgu uzsēdi, zirga vadību. Taču, kā jau tas mēdz notikt, iekarsa jātnieka asinis, un zirgs tika vadīts uz pirmo pa ceļam esošo šķērslī. Navodčiks to pārlēca, spontāni palecoties gaisā, kur sekundi aizkavējās un strauji piezemējās. Protams, jātnieks tika izvisti no segliem un nokrita. Ko mēs? Vai tāds būs mūsu konkūra treneris?...

Tikai pēc tam mēs uzzinājām, ka cienījamais kungs nupat atgriezies no Sibīrijas, kur izsūtījumā atradies daudzus gadus.

Savas trenera darbība laikā Jānis Puriņš pierādīja, ka ne tikai pēc izskata bija solids kungs, bet apliecināja to visās sarunās un manierēs. Viņš mums bija paraugs ne tikai profesionālajā darbībā, bet arī cilvēciskajā attieksmē pret citiem. Viņš bija zinošs treneris, augstas klases speciālists. Puriņa zināšanas izpaudās darbā gan konkūrā, gan iejādē, gan trīsčīnā. Mēs no viņa daudz ieguvām. Jāatzīmē, ka ne tikai profesionālajā līmenī viņš mums bija paraugs, bet arī sadzīvē izcēlās ar lielu kultūru, aristokrātiskām manierēm, cēlsirdīgumu un, kas pats galvenais, – bez domstarpībām atrada kontaktu ar sportistiem un kolēģiem. Viņš mums bija kā tēvs, kurš palīdzēja ar padomiem dzīvē, mācīja uzvedību un dzīves gudrības.

Ieaudzinaja īstu vīrišķību

Savukārt **Raimonds Baltakmens** savā grāmatā *Latvietis un viņa zirgs* raksta: „Pēdējais pārstāvis no Latvijas I Jātnieku pulka

bija virsleitnants Jānis Puriņš – 20. gadu beigu un 30. gadu sākuma valsts izlases dalībnieks uz sava miniatūrā zirga Medaljona. Atgriezies no Sibīrijas elles, viņš strādāja Latvijas Lietišķo sporta veidu skolā par treneri un daudz devis arī modernās piecčīņas sportistu sagatavošanā jāšanas disciplīnai. Mūža nogalē Jānis dzīvoja un darbojās Grobiņā, no kurienes 1995. gadā arī aizgāja viņš. Kā treneris Puriņš bija ass un nesaudzīgs, bet paši sportisti saka, ka ar to viņš puikām ieaudzinajis īstu vīrišķību un bezbailību.”

Jānis Puriņš 1941. gada pavasarī.

Staltais seno dienu liecinieks

Arī man bija iespēja tikties ar Jāni Puriņu 1989. gadā Grobiņā, kur viņš, beidzis aktīvās trenera darba gaitas, turpināja apmeklēt sacensības, sniegt padomus sportistiem, kā arī piedalījās sacīkšu tiesāšanā. Toreiz staltajam kungam bija 82 gadi. Sacensību informators, viņam ierodoties sacīkstēs, allaž veltīja kādu komentāru, un pat mazākie bērni kaut ko zināja par kādreizējo Zviedrijas Karaļa kausa ieguvēju. Toreiz mūsu sarunas fragmenti tika publicēti laikrakstā *Sports*. **Jānis Puriņš** stāstīja:

– Manos sportošanas laikos notika daudzas un dažādas sacensības. Piemēram, vienugad Puriņjānim sezona sākās pavasarī ar sacensībām Daugavpilī un Jātnieku pulka sacīkstēm. Tad braucām uz Jelgavu, no turienes uz Rīgas jūrmalu. Atkal sacīkstes, bet pēc tām – peldās un milē meitenes. No Jūrmalas devāmies uz Rīgas hipodromu, kur šķēršļu pārvarēšanā sacentāmies

visu nedēļu. Kad sezona bija beigusies, pataustīju kabatas, – naudas tajās bija tik, ka varēja vieglo automašīnu nopirkt. Pulku rīkotajās sacensībās balvas saņēma par pirmajām trim vietām, bet ASK sacīkstēs pat līdz 20. vietai. Ja pirmajam tika 700 latu, tad otrajam 400, turpmāk par simtu mazāk līdz pat tālākajiem, kuriem pienācās 50 latu. Vislabākās angļu bostona bikses toreiz maksāja 30 latu... Gāja labi. Dabūju daudz pirmo vietu, godalgu. Greznākā no tām bija Zviedrijas Karaļa kauss un 800 latu prēmija, ko izcīnīju 1934. gadā Rīgā.

– Kā tas nāk, ka Zviedrijas Karaļa kauss izcīnīts Rīgā?

– Kad Rīgas hipodromā rīkoja starptautiskas sacīkstes, pie mums brauca igauņi, poļi, zviedri, norvēģi, angļi, franči, vācieši – visa Eiropa. Dalībvalstu konsuli piedāvāja savas balvas. No Zviedrijas – Karaļa kausu. Tas bija liels, no sudraba. Ar platu apzeltīta kapara apmali, kurā bija iegravēts mans vārds un veltījums. Visvairāk balvu tika Ozolam, man tikai viena tāda, un tā nav saglabājusies. Kur nu, ja pat dzimšanas apliecība gājusi zudumā... Kā no Litenes nometnes paņemts, izģērbts, aptīrīts un uz Sibīriju aizdzīts. Pogas tik atstāja, igauņiem pat tās izgriezā – tie, nabadziņi, nāca, biksītes sauja pieturēdami.

Visu dienesta laiku sabiju Zemgales artillerijas pulkā. Un tikai vienu gadu – 1935. – pavadīju kursos Jātnieku pulkā. Tieši pirms kara vadīju pulka skolu, lai gan biju tikai virsleitnants. Tur apmācīja dažādās armijas specialitātēs – sakarniekus, sapierus, artilēristus u. c., pavisam bija astoņi vadi. Pulka skola, tāpat kā pulks, atradās Limbažos. No turienes 1941. gada maija sākumā pārgājām uz Liteni, sākām mācības. Domāju, ka arī sieva atbrauks, noīrēšu viņai istabiņu lauku sētā. Bet tas neizdevās. Litenē ne nedēļu nesabijām. Man paziņoja, ka pulkā iedalīti 80 jauni cilvēki – čēčeni, kazahi. Otrā dienā aizrikoju viņus sardzē. Man bija līdzī sporta zirgs un forši segli. Uzķāpu mugurā, izjāju. Kādus trīs četrus kilometrus no apmetnes redzu – kolēģis Janelis ar manējiem nodarbojas. Viņš prasa, vai pistole esot klāt. Šis laikam bija ko saodis. Saku – nav un arī nevajag. Atjāju nometnē, aizeju paēst, liekos gulēt. Ap četriem klāt seržants un saka, ka steidzīgi izsauca pulka komandieri. Domāju, sardzē kas noticis. Aizbraucu uz pulka štābu.

Tas bija 14. jūnijā. Saka – jārīko lielle manevri. Es esot iecelts par trešā divizona komandieri. Kartes, pienākumu sadale – viss tikšot nodrošināts saiešanas punktā.

Turpinājums 22. lpp.

Zviedrijas Karaļa kausa ieguvējs

Jādodas uz pirmo līniju – tur visi saradīšoties. Prasu – vai uz ilgu laiku? Nē. Visi mūsu komandieri un pulku priekšnieki toreiz bija aizsūtīti uz kursiem Maskavā un viņu vietā no turienes atsūtīti citi. Tad nu pirmajā līnijā pulcējamies. Nu saka, jābraucot uz Litenes muižu, tur tad būs tas sadalījums. Braucam ar – viena mašina, otra – vesela rinda, – ap 460 cilvēku. Esot jānokļūst novērošanas punktā. Parasti tie atrodas augstienēs, bet mūs veda lejā, pļavās. Tad pie kāda meža celiņa lika kāpt ārā un stāties kolonnās. Dzina uz priekšu, aizgājām līdz „centram”, kur bija liela tāfele ar Litenes karti. Domājām, izstāstīs uzdevumu. Bet atskanēja – *ruki vverh!* Kapteinis Linmeijers muka krūmos, sekoja šāviens. Mūs aptaustīja, kad viss bija aptīrīts, atskanēja komanda „gulties”. Tad atkal kolonnās, mašinās iekšā un uz Gulbenes staciju. Iesēdināja garā lopu vāgu ešelonā, braucām caur Daugavpili prom uz Krievzemi. 21. jūnijā iebraucām Bobiņinas stacijā Juhnovas sādžā. Tur mūs nometināja aiz briesmīga metrus trīs augsta žoga. Pēc kāda laika mūs no Baltkrievijas dzina tālāk uz Sibīriju, uz Noriļsku. Un lielāko daļu ceļa – kājām. Visi domājām, ka uz ilgu laiku tas nebūs, bet man sešpadsmit ar pusi gada sanāca tās lielās dzimtenes mīlestība. Mīra kā krusa. Tika arī skaidri pateikts – mums nevajag jūsu darbu, bet gan jūsu moku...

– **Atgriezīsimies pie priecīgākiem laikiem. Vai sportojot izdevās apbraukāt pasauli?**

– Biju Polijā, arī Ungārijā – komandējumā pusotra mēneša. Dzīvojām lieliski – dzērām tokajieti, smaidījām meitenēm. Tas bija tāds kā pieredzes apmaiņas brauciens. Ungārijas Hortija vecākais brālis tolaik bija armijas ģenerālis un rīkoja šādu bagātīgu, dārgu pasākumu, kurā varēja tikties Eiropas valstu jātnieki. Pabijām vairākās pilsētās, dzīvojām ģimenēs. Mērķis? Tas bija 1934. gada sezonā. Man gāja labi, un ģenerālis Zandbergs, Armijas sporta kluba priekšnieks, iesauca mani pie sevis un teica: „Es tev neko daudz nevaru piedāvāt. Tikko Vācijā nopirkām Vācijā astoņus zirgus Jātņieku pulkam, bet tie jau sadalīti. Viens arī kapteinim Puķītim. Bet tev taču par viņu labāki panākumi. Vai nu gaidi, kad atkal iepirks zirgus, vai arī es tev došu labu komandējumu uz ārzemēm.” Labāk ņemšu ciet, ko uzreiz var dabūt. Visas tās izpriecas notika uz laukiem. Vispirms krietni izjājām – kilometrus piecdesmit, cik nu kuro dienu. Un tad klāt pie gariem klātiem galdiem. Vakaros gājām uz cirku, teātriem. Bijām divi no Latvijas – es un Jātņieku pulka komandieris pulkvedis Buks, vecākais ģenerālis, Kurze-

mes divīzijas komandieris.

– **Lūdzu, pastāstiet par tālaika Latvijas jāšanas sacensību atmosfēru.**

– Tie jau ir brīnumi, kas tagad notiek. Tepat, Liepājā, sacensības notiek, mašīnas brauc garām un pat neapstājas apskatīties. Pat vēl pirms gadiem piecpadsmit te viss bija savādāk – skatītāji nāca bariem vien.

Bet agrākos laikos Rīgā... Cik valstu komandu vien jau bija. Toreiz tās sauca „eki-

Rīgas hipodromā 1958. gadā. Rīgas komanda ar treneri Jāni Puriņu uz Sēlijas.

Jānis Puriņš 1989. gada vasarā Grobiņā.

pas”. Bija visu šo valstu konsulāti Rīgā, nāca to darbinieki ar ģimenēm, draugiem. Pilsētā lielākajās ielās veikalu skatlogi bija pilni ar košu sacensību reklāmu. Varēja apskatīt visu sacensību dalībnieku fotogrāfijas – lielas, atsevišķi un komandās, ar un bez zirgiem. Biļetes maksāja labu naudiņu, bet nekad Rīgas hipodromā nebija rūmes, kur visus gribētājus ielaist. Vēlāk jau es tur arī strādāju par treneri, tad atnācu uz Liepāju, lai gan esmu valmierietis. Strādāju sporta skolā *Saulesdruvās*, tad pārnācām uz *Priedulājiem* Grobiņā.

– **Kas bija jūsu tālaika konkurenti?**

– Galvenais – visi bija feini cilvēki. Sportā gan kā nu kuro reizi katram veicās. Pirmais, protams, jāmin virsleitnants Ozols. Viens no viņa lielākajiem panākumiem bija Berlīnē izcīnītais lauru vainags uz 180 cm šķēršļiem. Toreiz pie katra no šķēršļiem

esot bijuši no abām pusēm piebraukti tanki vai citas kara mašīnas. Ne katrs zirgs tādām droši tuvotos – jāpieradina. Un tomēr Ozols vinnēja. Tādu slavu vēl neviens nav dabūjis. Par otro numuru varēja saukt virsleitnantu Pencī, par trešo mani varēja skaitīt. Biju izlasē, bet ne visur braucu līdzī uz sacensībām. Man bija tādi mazi zirgi, un ar tiem jau neko daudz nevarēja izlēkt.

– **Vai bija arī Latvijā zirgi, kurus toreiz kāroja ārzemnieki?**

– Jā, arī par manu Feletonu poļi solīja 30 000 zlotu, bet kas nu to dos projam.

– **Kuras no sacensību epizodēm visvairāk palikušas atmiņā?**

– Jāšanas sportam tolaik tika veltīta milzīga uzmanība, arī Daugavpilī. Tur reiz es pat ar diviem zirgiem pārspēju Ozolu. Tad viņš splāva baltu. Ozolam bija labi zirgi, bet netika pietiekami rūpīgi piestrādāts pie lēciena tehnikas. Tā es 1931. gadā novinnēju abas Lielās godalgas. Biju tikko beidzis karaskolu, nonācis pulkā, bet jau dabūju divus zirgus un labi sāku.

Reiz virsleitnants Draulis lēca pāri šķērslim, aiz kura bija grāvis. No sākuma gāja labi, bet pie šī, priekšpēdējā šķēršļa zirgs strauji apstājās un jātnieks – pāri, ūdenī iekšā. Toreiz grāvji bija pamatīgi. Man jau arī gadījās nesmukums. Lēcu pār okseri. Kēvei, kā gadījās, kā ne, baļķis iekērās starp kājām, es kūlēnos un tik ripoju uz priekšu. Un tas viss bija uzņemts lentē. Nākamā dienā, ieejot hipodroma bufetē, redzu – aiz letes pa visu sienu astoņi fotouzņēmumi ar manu kritienu. Man tas bija šoks, bet savā ziņā arī labs paraugs, kā jātnieks glābjas no negadījuma.

Pazīstams bija arī kapteinis Upītis, kura oficiālais Latvijas rekords augstumā vēl nav pārspēts – ar Dekorāciju viņš pārvarēja 210 cm. Viņš bija plikgalvis un nēsāja parūku. Reiz viņš krita – cepure lido, zirgs gar zemi, bet jātnieks neķer zirgu, bet gan parūku. Publikai bija krietni ko nosmieties.

– **Paši jau arī domājat, kā skatītājus piesaistīt, izklaidēt.**

– Sacensību starplaikā, kamēr tika mainīti maršruti, rādījām visādus jokus. Piemēram, sežam pie aplāta galda – viens pēkšņi ar zirgu lec pāri. Tad atkal – liels lazdu riņķus saliecām, aptinām ar salmiem, aplējam ar petroleju un aizdedzinājam. Lēcām cauri vienam, otram, trešam riņķim, demonstrējot zirga paklausību. Reiz ar līdzīgiem trikiem mani krietni nomocīja fotomeistars Lerhs. Lika vairākkārt lēkt pāri šķērslim, pats gulēja zālienā un ķēra momentumus. Vēlāk šķēršļa vietā iemontēja vilciena attēlu, un šī bilde pat greznoja kāda franču žurnāla vāku.

Sergejs gūst zinības Āhenē

Dace Millere

No starptautiskajiem konkūra maršrutu sastādītāju kursiem, kas notika Vācijas vērienīgajā sporta centrā Āhenē, atgriezies Sergejs Šakurovs. Gūta lieliska pieredze un arī to apliecinošs otrā līmeņa sertifikāts, kas ir jauns solis, lai piepildītu sportista ieceri sevi apliecināt šajā jomā nākotnē starptautiskā arēnā.

Sergejs Šakurovs par kursiem Āhenē stāsta:

– Vispirms sāksu ar oficiālajām personām, kuras piedalījās pasākumā: ASDC – Aachen School of Course Designe prezidents Klauss Pāvels,

ģenerālmenedžeris Franks Kempermanis un FEI pārstāvis – izglītības standartu izpilddirektors Dr. Haralds Millers. Katrs no viņiem lasīja mums lekcijas. Nodarbības vadīja kursu lektori: kursu ģenerāldirektors Verners Degs, Olafs Petersens, Franks Rotenbergers un Arno Gego.

– Cik liela bija jūsu apmācības grupa un kāds bija dienas režīms?

– Bijām piecpadsmit studenti un vēl septiņi klausītāji. Kursu dalībnieki bija ieradusies no Kanādas, Bolīvijas, Čīles, Austrālijas, Francijas, Itālija, Vācijas, Holandes, Beļģijas, Krievijas un Latvijas. Nodarbību laikā katru reizi vajadzēja sēdēt citā vietā, lai tā mācītos kontaktēties ar nepazīstamiem cilvēkiem. Man tas patika, jo varēja mācīties arī no sava blakussēdētāja.

Pirmās trīs dienas no 20. līdz 22. novembrim notika tā saucamie intensīvie sagatavošanas kursi. Nodarbības sākās pulksten deviņos, un līdz sešiem vakarā mums mācīja pareizu maršrutu tehnisko zīmēšanu – noteiktā mērogā un loģiski izvēlētiem kustības līnijām, kā arī mūs iepazīstināja ar krāsu teoriju, laukuma dekorēšanas principiem un prezentācijas veidu. Katru dienu vajadzēja vismaz trīs reizes uz dažāda izmēra laukumiem ar zīmuli zīmēt maršrutus pēc atšķirīgu artikulu nosacījumiem, ar dažāda augstuma šķēršļiem un distancēm starp tiem. Katrs zīmējums tika apspriests kopā ar visu grupu, neveiksmīgākie studenti tika sarāti... Katram pagriezianam jābūt ar savu loģiku un jēgu, tāpēc visgrūtāk veikt šos uzdevumus bija tiem, kuri sastādā maršrutus datorā. Man mājās šādas programmas vēl nebija, un zīmēšana ar roku izdevās ātri.

– Kādas zinības un kādā intensitātē bija jāapgūst turpmāk?

– Vakaros hotelī arī bija ko da-

Sergejs Šakurovs ir veiksmīgs sportists un treneris, bet tagad savus galvenos nākotnes nodomus iecerējis saistīt ar maršruta sastādītāja profesiju.

Māra Millera foto

rīt, jo tika uzdoti mājas darbi. Visgrūtākais sākās 23. novembrī no rīta pēc iepriekšējo dienu rezumējuma. Tie bija pirmie testi uz atzīmēm: ideja tāda, ka pēc visiem uzdevumiem rezultāti summējās, un vidējai atzīmei bija jābūt ne zemākai par 6,0. Pirmais tests – maršruta zīmēšana 90 minūšu laikā. Pēc tam – kontroldarbs rakstiski, kur jāatbild uz divdesmit jautājumiem, piemēram, kāds zirgam ir optimāls lēkšu tempa platums šķērslī, kāda ir lēciena trajektorija uz dažādiem šķēršļu tipiem un tā tālāk. Man nebija grūti uz to atbildēt. Pēc testiem atkal sekoja teorija, un beigās – maršrutu pārbaude un publiskā apspriešana. Jau kritizēja mazāk, jo pirmās trīs dienas bija devušas savu ieguldījumu un palīdzēja šajā darbā.

Apmērām pulksten astoņos vakarā beidzās pirmā testu diena. Tika uzdots mājas darbs – uzzīmēt divu dažādu hitu maršrutu uz viena zīmējuma, starpbrīdis starp hitiem 30 minūtes. Nākamajā rītā notika pārbaude. Pēc tam teorija līdz pusdienām, un tad kontroldarbs – maršruta zīmēšana. 90 minūšu laikā bija jāpagatavo plāns diviem Masters kategorijas maršrutiem, piemēram, vispirms – tabula A 145 cm, otrais – 140 cm akumulācijas. Jātneki pēc leģendas varētu apskatīt abus maršrutus tikai vienu reizi, tādi dažādi sarežģīti nosacījumi tika izvirzīti. Teikšu godīgi, man nebija viegli, jo jāievēro tas, ka, pirmkārt, jāveido skaista maršruta līnija, tu nevari vienkārši uzzīmēt vienalga ko. Tāda sajūta, ka tev pēc pavēles jā sacer skaists dzelolis, kuru publicēs grāmatā... Laiks rit,

un nav vēl radošas idejas. Bet rodas adrenalīns, gribas atmet visam ar roku, taču beidzot uzplaiksnī ideja, un piecās minūtēs tev ir skaidra distances līnija. Tālāk jau mierīgi vari pabeigt zīmējumu. Un tā visu nedēļu. Atelpu varēja gūt tikai pēc pēdējā testa. Bija jāveido Grand Prix maršruts ar pārlekušānu divos hitos. Todien man bija vislielākā iedvesma. To arī novērtēja Olafs Petersens un Arno Gego, kuri pārbaudīja manu zīmējumu. Šajā testā man pašam vajadzēja komentēt maršrutu un atbildēt uz dažādiem jautājumiem.

Beigās bija oficiālā daļa, izsniedza sertifikātus. Eksāmenus nenolika visi, jo pēc studentu runām sapratu, ka tik nopietna pārbaude notika pirmo reizi. Tie, kuriem nebija pietiekami lielas pieredzes maršrutu sastādīšanā, nevarēja izpildīt izvirzītās prasības.

– Kādas perspektīvas šo kursu absolvēšana jums sola turpmāk?

– Tie bija otrā līmeņa kursi, kuru sertifikātu apliecina FEI. Tagad es drīkstu strādāt par maršrutu sastādītāju starptautiskās sacensībās, kuru līmenis novērtēts ar divām zvaigznēm. Pēc diviem gadiem ceru doties atkal uz kursiem, lai paaugstinātu savu kvalifikāciju līdz trešajam līmenim. FEI jaunā maršrutu sastādītāju izglītošanas sistēma paredz, ka, pirms es drīkstu veidot CSI sacensību maršrutus, man jāstrādā par asistentu sešās šādās sacīkstēs divu gadu laikā. Tātad jāmeklē FEI mači, kuros es varētu saņemt kvalifikācijas punktus.

Janvāris

Latvijas mēroga sacensības

23.01. konkūrs – Ziemas čempionāta 1. posms, Kleisti, Rīga

24.01. konkūrs – Ziemas čempionāta 1. posms ponijiem
un amatieriem, Kleisti, Rīga

Kaimiņos Lietuvā, Igaunijā

16.01. konkūrs – Nitvālja, Igaunija

23.01. konkūrs – Ruilas kauss/ERL ponijiem, 1. posms,
Ruila, Igaunija

30.01. konkūrs – Vānas kauss, Vāna, Igaunija

31.01. iejāde – ERL 1. posms, Nitvālja, Igaunija

Zirgu Pasts redakcija aicina sūtīt privātos sludinājumus, reklāmu,
kā arī informāciju par sacensībām, semināriem un kursiem. Infor-
māciju lūdzam sūtīt uz info@zirgupasts.lv

Janvāris

P		4	11	18	25
O		5	12	19	26
T		6	13	20	27
C		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
Sv	3	10	17	24	31

Ja zirgi tonakt runās...

Sagatavoja Dace Millere

Esam jūs, lasītāji, regulāri iepazīstinājuši ar latviešu tautas ticējumiem. Un jūs jau paši labi zināt, ka tie vēsta, – Ziemassvētku vai Jaungada naktī zirgi mēdzot runāt... Ko tie teiktu katram no jums? To vaicājam cilvēkiem, kuri aizvadītajā gadā bijuši *Zirgu Pasta* aprakstu, interviju un reportāžu galvenie varoņi.

Zinta Lāce:

– Zirgi vēlētos, lai cilvēki ar tiem mācītos labi apieties un savu kļūdu dēļ nesodītu. Tie teiktu, – ja no mums pareizi prasītu, mēs izdarītu visu, kas mūsu spēkos. Varbūt zirgi piedāvātu uz brīdi apmainīties lomām, – paklapētu mums ar kājiņu pa muguru un, ja mēs nesaprastu, ko tie vēlas, – sāktu spert un kost.

Edgars Treibergs:

– Tie noteikti gribētu, lai dodu daudz ēst un mazāk vedu uz mačiem.

Airisa Penele:

– Ravels man neteiktu neko sliktu, jo tiek ļoti lutināts. Ja vajag siltu segu, nopirkšu to zirgam, nevis sev kaut ko jaunu. Visticamāk tas sacītu, ka gribētu skriet zaļā pļavā. Bet esmu jau nosolījusies, ka tad, kad beigsies Ravela sportošana, tam būs mūža auzas un arī tā zaļā pļava. Nosvinēsim astoņpadsmit gadu dzimšanasdienu, un tas būs. Pavisam citāds ir Alfredo, ar kuru jā mana meita Laura. Man šķiet, ka viņš jau katros mačos runā, – saka komplimentus katrai ķēvei un stāsta, cik pats ir priecīgs par ierašanos sabiedrībā.

Guntars Siliņš:

– Noteikti novēlētu man labus panākumus sportā un to, lai vienmēr laba būtu mana attieksme pret tiem. Vārdu sakot, lai es esmu tāds, kāds jau esmu, un vēl novēlētu

Daces Štrausas foto

laimīgu Jauno gadu. Arī manai meitai Sabīnei, – lai viņa cinās tāpat, kā es to daru!

Pavlovsku ģimene:

– Gaišā Ziemassvētku vakarā, kad sniegs klāj ganības, ozolu aleju un visu apkārtni, ir laiks, kad zirgi runā. Starp siena omulīgo gurstēšanu zirgu mutēs saklausām ar domām sūtītus vārdus.

Vikam domas raisās ap lielajām pārmaiņām viņa neilgajā mūžā. Dzimis un audzis pie saimnieces Veras, Vilpulkā. Kopā ar mammu Dēziju pavadījis bērnību plašajos laukos, bet kad mammu pārdeva, palika viens. Savu jaunību un pirmos pieauguša zirga gadus Viks pavadīja ķēdes garumā.

Tagad jau trīs mēnešus var baudīt aploka dzīvi sugas brāļu sabiedrībā. Nu pašapziņas tam netrūkst, jo visu darbību noteicējs aplokā ir tieši viņš, nedarot pāri citiem zirgiem.

Tikai pagājušajā rudenī sāks trenēt, un

gada laikā saprātīgi pārcietis transportēšanu, sacensību uztraukumu un grūtības, Viks ir sparīgs un strādāt gribošs, gatavs jaunai sezonai.

Baudot vakara maltīti, Vika kaimiņš Antons atceras savus aizvadīto gadu notikumus. Saimnieces rūpes un ticība ļauj tam apgūt jaunas dzīves un sporta gudrības. Savos septiņos gados no ietiepīga un strauja zirga izveidojies par darbīgu un gudru sadarbības partneri darbā un atpūtā. Atbraucot no zirgaudzētavas Kuldīgas rajonā uz Rīgu, kādu laiku pavadīja lielā zirgu stallī kopā ar savu brāli, reizēm tiem bija ļoti jautri, joņojot un daudzoties pa aploku.

Raksturs Antonam ir valdonīgs, taču šoreiz trīs zirgu barā vadonis ir Viks, un Antons to pieņem, kā nekā vecākiem jādod priekšroka.

Kriksim mīļākā nodarbošanās ir ēšana un cilvēku darbību uzraudzīšana. Cilvēks viņam ir labais draugs, laizīšanas, buču dodamais objekts. Ar vienu vārdu sakot, ar cilvēku kopā caur uguni un ūdeni. Nākamgad tas būs četrgadnieks, un arī pienākumu būs vairāk, – ratu vilkšana, jātnieka nešana mugurā. Tas viss jau pamatos ir apgūts ar labām sekmēm. Pagaidām Kriksis aplokā spēlējas kopā ar Viskiju, šķiet, ka Vikam atgriezies jaunība, jo beidzot jāizbauda bara dzīve.

Gribas ticēt, ka mūsu zirgi ir apmierināti ar dzīvi, ko mēs esam nodrošinājuši. Tiem ir savs aploks, kur skriet, staigāt vai vienkārši neko nedarīt. Sienu var ēst visu dienu, ūdens vannā vienmēr svaigs, arī mūsu sabiedrība, kas zirgiem, auguši ciešā saiknē ar cilvēkiem, ir tik nepieciešama. Nekas nevar aizstāt mājas sajūtu, kura rodama savā mazajā stallī, kur zirgi var klusumā atpūsties, paēst un sapņot.

Eggersmann
SABIEDROTAIS JĀTNIKAM UN ZIRGAM

www.zirgulietas.lv
T. +371 26544243

Pastāstiet par saviem svētkiem!

Vairākos jātnieku kolektīvos cilvēkiem ir patīkami būt kopā ne tikai ikdienas darbā un treniņos, bet draugu pulkā arī svinēt svētkus. Tāpēc aicinām jūs pastāstīt par savām Ziemassvētku vai Jaungada svinībām stallī vai sporta bāzē! Lūdzu, sūtiet savas reportāžas, papildinot ar fotoattēliem, uz e-pasta adresi zirgu.pasts@inbox.lv līdz 7. janvārim.

Interesantākās reportāžas autors saņems dāvanu – maisu zirgu barības no Eggersmann jaunās produktu līnijas EMH. Publicēsim materiālus arī nākamajā Zirgu Pasta numurā.

Redakcija

Baltijas valstu jātnieki FEI reitingos (uz 10.12.09.)

Informāciju apkopojā Inese Ruskule

Konkūrs

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Markuss Enings (Vācija)	1.	1.	3175,00
Alberts Zoers (Nīderlande)	2.	3.	3128,50
Ēriks Lamaze (Kanāda)	3.	2.	3043,12
LATVIJA			
Andis Vārna	262.	268.	322,00
Dainis Ozols	719.	716.	70,00
Kristaps Neretnieks	1111.	1116.	26,00
Guntars Siliņš	1181.	1188.	20,00
Andrejs Bistrovs	1819.	1842.	1,00
LIETUVA			
Bens Gutkauskis	255.	262.	330,00
Andriuss Petrovs	353.	354.	212,00
Kosts Gaigals	674.	670.	80,00
Rims Rimkus	996.	999.	35,00
Stasis Jass	1117.	1122.	25,00
IGAUNIJA			
Reins Pills	133.	124.	638,00
Tīts Kivisilds	222.	280.	389,00
Gunārs Kletenbergs	251.	260.	336,00
Hanno Ellermanis	341.	296.	227,50
Urmas Rāgs	346.	338.	222,00
Heiki Vatsels	1254.	1257.	15,00
Ebe Līsa Sinejalga	1495.	1505.	5,00
Andress Trēve	1745.	1756.	4,00

Iejāde

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Edvards Gāls ar Moorlands Totilas (Nīderlande)	1.	3.	2527
Adeline Kornelisen ar Parzival (Nīderlande)	2.	1.	2235
Izabella Verta ar Satchmo 78 (Vācija)	3.	2.	2233
LATVIJA			
Airisa Penele ar Ravelu	184.	176.	863
IGAUNIJA			
Marika Vundere ar Orlando P	231.	217.	685
Maria Čuletsa ar Markus	375.	365.	294

Andis Vārna pēc septiņiem posmiem trešajā vietā

Pasaules kausa izcīņas
Centrāleiropas līgas ziemeļu
grupas kopvērtējuma rezultāti
šķēršļu pārvēršanā

(uz 25.11.09., startējuši 77 sportisti,
63 guvuši punktus)

Vieta, sportists	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	A	B	Kopā
1. Arsēnijs Špakovskis	RUS	2	20	15	0	-	20	-	-	57
2. Vasils Ivanovs	BLR	-	4	9	9	-	11	8	5	7 53
3. Andis Vārna	LAT	15	8	20	0	7	2	0	-	52
4. Vladimirs Beļeckis	RUS	8	-	-	6	-	-	20	-	17 51
5. Dmitrijs Berestovs	RUS	20	-	-	-	15	10	-	-	45
6. Bens Gutkauskis	LTU	9	17	-	2	10	-	-	-	38
7. Igors Vasiljevs	BLR	-	12	0	0	-	-	-	18	5 35
8. Reins Pills	EST	-	7	7	20	-	-	-	-	34
8. Tīts Kivisilds	EST	-	6	17	11	-	-	0	-	34
8. Gunārs Kletenbergs	EST	6	15	-	4	-	9	-	-	34
...21. Kristaps Neretnieks	LAT	0	5	12	-	-	0	-	-	17
...24. Guntars Siliņš	LAT	0	11	3	-	-	-	-	-	14
...29. Dainis Ozols	LAT	4	4	-	-	-	4	-	-	12
...52. Andrejs Bistrovs	LAT	-	-	6	-	-	-	-	-	6
...62. Ģirts Bricis	LAT	-	0	1	-	-	-	-	-	1
...64. Aleksandrs Šakurovs	LAT	-	-	0	-	-	-	-	-	0
...64. Santa Maspāne	LAT	-	-	0	-	-	-	-	-	0

Sacensības:

1.	Čerņahovska	Krievija	14.-15. maijs, 2009.
2.	Ruila	Igaunija	10.-12. jūlijs, 2009.
3.	Rīga	Latvija	17.-19. jūlijs, 2009.
4.	Brastislava	Slovākija	6.-9. augusts, 2009.
5.	Doņecka	Ukraina	10.-13. septembris, 2009.
6.	Maskava	Krievija	18.-20. septembris, 2009.
7.	Lešno	Polija	12.-15. novembris, 2009.
8.	Poznaņa	Polija	11.-13. decembris, 2009.
9.	Varšava	Polija	19.-21. marts, 2010.
A	Lipica	Slovēnija	21.-24. maijs, 2009.
B	Lipica	Slovēnija	29.-31. maijs, 2009.
F	Atēnas	Grieķija	1.-4. oktobris, 2009.
Fināls	Tallina	Igaunija	25.-28. marts, 2010.

Māra Millera foto

Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas līgas ziemeļu grupas kopvērtējumā šobrīd līderpozīcijās ir Krievijas sportists Arsēnijs Špakovskis, kurš Rīgas posmā ieguva trešo vietu.

Sirds mīlestība dzīves garumā

Inese Ruskule

Lielākoties rīdzinieki 65 gadu vecumā ikdienu pavada tērējot ar kaimiņiem vai skatoties televīzijas seriālus, taču šis stāsts neattiecas uz **Rutu Neibergu**. Šķiet, viņas vārds nav daudziem pazīstams. Taču zirgu rīkšošanas entuziasti ir to pamanījuši, jo jau trīs gadus Rutīņu varam vērot sacensībās Dagdā, Jumpravā un Garkalnes novadā. Viņa ne tikai vizinās rīkšotāju vilktajos pajūgos, bet arī ikdienā palīdz Tatjanai Martinsonei trenēt rīkšotājus, tādējādi gatavojot konkurētspējīgus zirgus Tallinas un Lietuvas hipodromiem. Ruta ierodas saimniecībā *Vīgas* gandrīz katru dienu un katru reizi izbrauc ar diviem, trim zirgiem. Šī sirsniņa sievietē prot saprasties ar visiem straujajiem rīkšotājiem, sākot no pieredzējušā Amerikas zirga *Macky Boy*, kurš savas darba gaitas uzsācis Somijā, līdz sirmajai ķēvei *La Fer*, kura patalaban ir ātrākā Latvijā dzimusi rīkšotāju ķēve.

– Vai savu braukšanas mākslu apguvāt saimniecībā *Vīgas*, vai tas notika jau agrāk?

– Esmu dzimusi Aizkraukles rajona Sērenē, Daugavas krastos. Skaidrs, ka lauku sētā tolaik bez zirga nevarēja izdzīvot. Jau vectēvam bija zirgi, un viņš man arī pirmo reizi iedeva rokās grožus. Tad liktenis pavērsās tā, ka mēs ar mammu palikām divatā, jo tēvs nomira. Tāpēc vajadzēja palīdzēt mammai gan pašu mājās, gan arī fermā, kur viņa strādāja. Tad jau visus lauku darbus darija lielākoties ar zirga palīdzību. Pat jumta skaidas plēsa ar ierīci, ko vilka zirgs. Visvairāk strādāju ar zirga grābekli, par šo darbu toreiz varēja arī visvairāk nopelnīt. Vēl pirms skolas laika notika mans pirmais mēģinājums kāpt zirga mugurā. Atceros, ka tā bija melna ķēvīte. Pievedu to pie ratiem, kā lēcu mugurā, tā šai pāri un diezgan neveiksmīgi, – nokritu zirga otrā pusē, visa kleita bija asiņīs. Protams, ka no mammas to visu vajadzēja noslēpt. Kleitu izmazgāju, un mamma šo blēdību pat neatklāja. Taču, neskatoties uz to, bija arī nākamie mēģinājumi, un jau daudz veiksmīgāki. Toreiz ar kolhoza zirgiem nevarēja īpaši brīvi jāt, jo tie bija ļoti noslogoti, un jāšana sanāca tāda diezgan paslepena lieta, jo citādi uz mums rājās par to, ka trenkām zirgus.

– Ja jau bija radusies šī interese, šķiet, bez zirga nevarējāt iztikt arī turpmākajā dzīves gaitā?

– Jā, izdevās arī mazliet nopietnāk pievērsties jāšanas sportam. Nevēlējos būt nekāds dižais sportists, bet jāju ar zirgiem prieka pēc. Kļuva tā saucamais svētdienas jātnieks. 30 gadu vecumā apprecējos, un mēs ar vīru pārcēlāmies uz dzīvi Smiltēnē.

Ruta Neiberga cēlā Danko mugurā.

Tur bija sovhoztehnikums, un tā man bija lieliska izdevība pavadīt savu brīvo laiku zirga mugurā. Mans treneris Smiltēnē bija Modris Manfelds. Atminos, ka pirmo zirgu, ar kuru turāju, sauca par Cigru. Tā kā bieži gājām brīvā dabā, meitenes sāka mācīt lēkt zirga mugurā pāri nolūzušajiem kokiem mežos. Tā šī māka arī tika apgūta.

Kolhoza laikos jāšana bija paslepena izklaide. 1959. gads.

– Vai Smiltene bija vienīgā vieta, kur varējāt atkal kāpt zirga mugurā?

– Smiltene bija pirmā no tādām vietām. Astoņdesmito gadu sākumā izšķīros ar vīru un sāku strādāt Rīgas kinostudijā.

– Kāda bija jūsu izvēlēta profesija?

– Strādāju kinostudijā visu šo laiku par mikroautobusa *Latvija* šoferi.

– Kāpēc tāda izvēle sievietei?

– Man patika un patiek tehnika, tāpēc arī izvēlējos strādāt šajā amatā.

– Bet vai izdevās jāt ar zirgiem, arī strādājot kinostudijā?

– Tas bija lielisks laiks, arī attiecībā uz zirgiem, jo tolaik gandrīz katrā filmā tiem bija sava loma. Bieži zirgus filmēšanai iz-

raudzījās no Allažu stallā, kuru toreiz pārvaldīja Austrā Melbārde. Ar Austrīņu mums bija ļoti labas attiecības. Tāpēc par svētdienas jātnieci kļuva arī šajā stallī. Kā mīļākie zirgi no šiem laikiem man atmiņā ir palikuši divi vaislas ērzeļi – Danko un Baikāls. Ar Baikālu man gadījās arī notikums, kas pierādīja, ka zirgam kaut ko nozīmēju. Bija jauka pavasara diena, kad devāmies kārtējā izjādē. Soļojot mājās, Baikālam dikti sagriebējās zaļo zālīti, es apžēlojos, palaidu vaļīgāk pavadās. Bet šis nevis zāli ēda, bet apgūlās, lai pavārtītos. Protams, es no zirga nošķuku. Baikāls piecēlās un sāka doties uz laukumu, kur bērni jāja. Man, protams, ceļi palika ļengani, tomēr pēc trešā mana sauciena – *Baikāl!*, tas apstājās un pagriezās pret mani.

– Strādājot kinostudijā, ikdienu bija saistīta arī ar aktieriem, vai viņiem patika zirgi?

– Protams, jo es jau viņus vedu uz filmēšanām. Zirgi patika Zanei Jančevskai, Uldim Vazdikam, Romualdam Ancānam, arī režisora asistentam Raitim Gosiņam. Visādas blēdības strādājām arī kinostudijas laikā. Ar Zanīti Jančevsku abas slepus devāmies izjādē pie Airas Rēveles, kur toreiz notika filmas *Mēs pārdzīvosim visu* uzņemšana, jo aktieriem nebija īsti vēlams jāt uz zirgiem, lai nenoskrāpētu seju vai nenodarītu sev citu kaitējumu. Pati arī esmu nofilmēta filmā *Spridītis*, kad jāju ar zirgu. Tas bija jauks un neaizmirstams laiks divdesmito gadu garumā. Ar saviem kinostudijas kolēģiem satiekamies katru gadu manā vārda dienā.

Foto no Rutas Neibergas arhīva

– Tad sākās pārmaiņu laiki, vai tie ietekmēja arī jūsu turpmāko likteni?

– Allažu kolhoza stallis tika likvidēts, kinostudijā arī viss mainījās. Tad es nokļuvu Garkalnes novada saimniecībā *Vīgas*, uz kurieni pārcēlās viena no manām draudzenēm ar savu zirgu. Tatjanas Martinsones īpašumā tolaik bija jājamie zirgi. Kad mana draudzene pateica Tatjanai, ka vēlos jāt, viņa bija ļoti izbrīnīta, jo es jau nebiju no tām slaidākajām jātniecēm. Iedeva man zirgu vārdā Arčibalts, kurš arī bija mans pirmais jājamzirgs šajā saimniecībā.

– Arī tur jūs bijāt svētdienas jātnieks?

– Uz *Vīgu* stalliem sāku braukt vismaz trīs reizes nedēļā. Pat Maira Leja man uzticēja izkustināt zirgus jāšus turpat laukumā. Tad Tatjanai saimniecībā pamazām sāka parādīties rikšotāji. Viņa man izteica piedāvājumu – sākt trenēt, izbraukt rikšotājus. Pirmo reizi Tatjana apsēdināja mani sev līdzās rikšotāju ragavās, kur bija iejūgts straujais Amerikas ērzelis *Clever Slybowl*. Pirmās reizes braucām kopā un trešajā mani jau palaida vienu pašu, tā es pamazām sāku braukt arī ar rikšotājiem.

– Vai ar rikšotāju bija tādas pat sajūtas kā tad, kad braucāt ar darba zirgiem?

– Apsēžoties aiz rikšotāja, jāatmet salīdzināšana ar citiem zirgiem. Rikšotāji, – tā ir cita pasaule. Protams, ka pret šiem zirgiem radās bijība, jo tie ir karstasinīgi, aristokrātiski un ļoti ātri.

– Cik saprotu, tagad braucat tikai ar rikšotājiem?

– Pēc neveiksmīga kritiena no sava jājamzīrga vārdā Skaists nolēmu, ka vairs nejāšu, un tas vēl turklāt notika Zvaigznes dienā. Tad nodomāju pie sevis – nu ja zvaigznes to saka, tad jāatmet tai lietai ar roku, un jādara kaut kas savam vecumam atbilstošs. Ikdienā sāku braukt ar trīs rikšotājiem. Caur manām rokām izgājuši visi Tatjanas Martinsones rikšotāji. Pirms trīs gadiem sāku piedalīties arī zirgu rikšošanas sacensībās, pirmais starts bija Dagdā ar Amerikas rikšotāju *Power Heart*. Viss sākās ar derību braucieniem ar SIA *Brīvība* direktoru Anatolu

Imanta Puriņa bilde zirgu kalendāram. Rutīņa iejutusies Ziemassvētku vecīša lomā starp Allažu jaunzirgiem.

Viškuru. Tā kā esam līdzīgas kompleksijas cilvēki, nolēmām, ka mums jāparāda, ko mēs spējam. Trīs reizes mums notika šie derību braucieni, no kuriem divos braucienos es uzvarēju un vienā – Anatols.

Ruta ir ļoti labestīgs un atsaucīgs cilvēks. Dzīve viņu nav lolojusi, taču visu savu sirds mīlestību viņa veltījusi zirgiem. Patiesā mīlestība pret zirgiem ir redzama, vērojot to, kā zirgi uzklausā Rutīņu. Jau tas, ka viņa spēj braukt ar straujākajiem rikšotājiem, pierāda daudz ko.

Pat straujā un cimperlīgā rikšotāju ķēvē *La Fer* ieklausās Rutīnā, laikam tāpēc, ka viņa šo ķēvi sauc par *Lelli*. Katram zirgam ir izdomāti mīļvārdiņi, pie katra zirga viņa iet ar cieņu un mīlestību.

Jauki, ka Tatjanai Martinsonei ir šāds prasmīgs palīgs, jo no tā jau atkarīgi arī panākumi sacensībās. Visā pasaulē rikšotāju braucēju palīgi tiek vērtēti ļoti augsti, procentuālā naudas summa no vinnesta palīgam ir pat lielāka nekā pašam braucējam!

Ar izcilā Fināla tēvu – Frantu 1990. gadā Raunā.

Ar Sireļ rikšotāju sacensībās Jumpravā 2008. gada rudenī.

Šī gada sacensībās *Vīgās* ar sirmo ķēvi *La Fer*.

Vecgulbenes muižas manēža un stallis

Dr. arh. Jānis Zilgalvis

Gulbenes novads ir plaši pazīstams ar notikumiem bagātu kultūrvēsturi, taču daudzi fakti, atziņas un pieminējumi palikuši neizpētīti vai maz zināmi plašai publikai. It īpaši teiktajam attiecināma Vecgulbenes muiža, kas savos ziedu laikos bija viens no ievērojamākajiem un krāšņākajiem muižu apbūves ansambļiem Latvijā un varbūt arī Baltijā. 2005. gadā tika uzsākti vērienīgi muižas ēku atjaunošanas un restaurācijas darbi.

No 1621. gada Vecgulbenes muiža piederējusi zviedru feldmaršalam Gustavam Hornam (*G. Horn*). 1722. gadā muižas īpašnieks bija valsts padomnieks asesors Kaspars Vilkins (*C. Vilcken*). 1750. gadā muiža piederējusi pulkvedim Fitinghofam (*von Vietinghoff*).

Keizariene Katrīna II 1763. gadā Vecgulbeni kopā ar Liteni dāvināja grāfam Ernstam Miniham (*E. Münnich*), no kura 1788. gadā muižu mantoja viņa dēls kambarkungs grāfs Burhards Kristofs Minihs. 1789. gadā muižu nopirka slepenpadomnieks Otto Hermanis fon Fitinghofs. Viņa atraitne 1797. gadā muižu pārdeva landrātam Johanam Gotlibam baronam fon Volfam (1765-1817), (*J. G. von Wolff*). Tālāk muižu mantoja viņa dēls, arī Johans Gotlībs fon Volfs (1781-1859). Nākamais muižas īpašnieks savukārt bija viņa dēls - Rūdolfs Gotlībs Magnuss fon Volfs (1809-1847),

Foto no Jāņa Zilgalvis arhīva

kura laikā muižas izbūve un labiekārtojums piedzīvoja īpašu uzplaukumu. Vecgulbeni viņš atstāja mantojumā savam dēlam Johanam Heinriham Gotlibam fon Volfam (1843-1897).

Muižas apbūvi kuplina divas pils – jau minētā Baltā pils, kura celta 19. gs. 40. gados (paplašināta 19. gs. pēdējā ceturksnī) un Sarkanā pils, kuru Johans Heinrihs Gotlībs fon Volfs 19. gs. otrajā pusē cēlis savai mīļotai sievai Marijai, kura saukta par Marissu. Tā celta no sarkanajiem ķieģeļiem un tādēļ radies ēkas nosaukums. Abas ēkas nodedzinātas 1905. gadā un vēlāk atjaunotas. Baltā pils sagrāuta otrā pasaules kara laikā un patreiz atrodas drupu stāvoklī.

Saimniecības ēkas, kalpu un citu muižas ļaužu dzīvojamās ēkas izvietojās gan Baltās pils tuvumā, gan otrā pusē Brīvības ielai. Baltās pils tuvumā atrodas virkne saimniecības un dzīvojamās ēkas, kuras nosacīti veido iekšējo pagalmu. Tās ir kūtis, kalpu māja, manēža ar stalli, aitū kūts u. c.

Šo saimniecības ēku vidū neapšaubāmi ar bagātāku arhitektoniski māksliniecisko risinājumu izceļas manēža ar stalliem. Šī ēka, domājams, celta 19. gs. pirmajā pusē, visticamāk 1840. gados. Grāfienes Izabellas fon Cepelinas, dzim. baroneses fon Volfas dienasgrāmatā minēts, ka manēžas cēlājs ir Rūdolfs Gotlībs Magnus fon Volfs, kura lielākā aizraušanās bijusi zirgi.¹ Savā dienasgrāmatā minētā Izabella fon Cepelina tēvu raksturojusi sekojoši: *Mans tēvs aizrāvās ar zirgiem. Uzcēla lielu skaistu manēžu. No saviem ceļojumiem pa austrumiem viņš atveda austrumnieciskas lietas un pārņēma attiecīgas parašas. Pēc turku paraugiem viņš lika pagatavot divānus. Viņš labprāt saģērbās kā musulmanis, uzsēdās uz zirga, paņēma rokās turku ieroci un skaļi saucot Allahs! Allahs! traucās uz priekšu. Itālijā viņš sajūminājās par Pompeju laika traukiem. Šādā stilā viņš lika Pēterburgā izgatavot arī sud-*

*rablietas mātes pūram.*²

Manēža un stallis atrodas goda vietā – tiešā Baltās pils tuvumā un tai bija jābūt reprezentatīvai, arī apjoma telpiskajā ziņā. Tāda tā arī ir, jo līdzīgas manēžas ar stalliem citur Latvijā neatradīsim. Jaunmoku muižā Kurzemē, kur stalla pārsegumu balsta savam laikam modernas čuguna kolonnas, nav manēžas, vienīgi Cesvaines muižas stallim ar manēžu ir savdabīgs, ar pili saistīts arhitektoniski mākslinieciskais risinājums un pati ēka ir būtiska muižas centra plānojuma sastāvdaļa. Manēžas iegarenā telpa ar noapaļotiem galiem veido ēkas centrālo daļu. Tai abās pusēs leņķī piekļaujas stalli un saimniecības telpas, kuru viens spārns veido parādes pagalma malu, bet otrs izvietots paralēli Brīvības ielai. Manēžas apjomam piekļauto spārnu jumti ir tradicionāli un to viens gals ir daļēji nošļauts, bet otrs piekļaujas manēžas jumtam. Spārni ir vienkārši, taču manēža – divstāvu un ar īpaši grezni veidotu fasādi pret parādes pagalmu. Galvenās ieejas priekšā veidots kolonnu un stabu balstīts lievenis ar balkonu otrajā stāvā, kuru var sasniegt no manēžas galerijas. Abu spārnu fasādes ir gandrīz simetriskas, tās rotā īpatnēji portāli – trīsstūra frontona fonā novietota vienkārša kāpienveida atika. Arī citviet manēžas gala, kas pavērsts pret pagalmu, arhitektoniski dekoratīvais risinājums ir neparasts – ar divainām smagnējām kolonnām, ar četrslīpju jumtiņu segtiem stabiem, nelieliem tornīšiem virs dzegas, starp kuriem liktas koka margas t. s. vasarnīcu jeb Šveices stilā utt. Taču pati fasādes plakne rotāta ar tradicionāliem elementiem – pilastriem, logailu profilētām apmalēm un slēgakmeni.

Šī interesantā ēka vēl savā sākotnējā veidolā redzama kādā 1935. gada fotoattēlā, kurš uzņemts no pils lielā torņa.³ Fragmentāri tā redzama arī citā, tā paša gada foto-

attēlā, ar atjaunotās Baltās pils torni fonā.⁴ Turpmākajos gados manēžai un stallim liktenis nebija labvēlīgs, un padomju laikā ēka neremontēta un daļēji pamesta gāja bojā. Manēžas un staļļa atdzimšana sākās 2005. gadā. Sākotnēji projektēšanas darbus veica arhitektu birojs *Citadeles projekts* (arh. Ailīta Šperliņa u. c.), vēlāk iesākto darbu turpināja arhitekts Ainārs Markvarts. Ēkā tika inventarizētas vēl palikušās labā tehniskā stāvoklī esošas konstrukcijas un detaļas, kuras rekonstrukcijas gaitā atgriezās savās sākotnējās vietās. Citas tika nomainītas ar jaunām pēc veco parauga. Daļēji tika saglabātas lielās koka pārsegums sijas, laukakmeņu mūra sienas un citi elementi. Pārējo nācās celt no jauna ievērojot sava laika celtniecības tradīcijas, materiālus un emocionāli estētisko noskaņu. Rezultātā 2008. gada 15. februārī durvis vēra SPA. HOTEL. CAFE, senajai ēkai kopumā atgūstot savu sākotnējo veidolu. Par to īpaši var pārliecināties raugoties 1993. gada fotogrāfijās,⁵ kurās redzams, ka vēsturiskās ailes ir izmaiņītas vai aizmūrētas, dekora elementi daļēji zuduši, logi ielikti jauni ar neatbilstošu rūsū dalījumu, likvidēta balustrāde virs manēžas daļas jumta dzegas, nav vairs balkona, no kura bija pārskatāms parādes pagalmi, staļļa un saimniecības daļu ieejas ieejām lieka likusies virs frontona esošā attika...

Manēžas un staļļa ēkā tagad atrodas mājīga kafejnīca, viesnīca ar vairākiem omulīgiem apartamentiem un SPA. Ieejot ēkā skatam paveras plaša halle, kurā atrodas bārs un viesnīcas recepcija. Šī telpa apmeklētāju noteikti neatstās vienaldzīgu. Vispirms jau iespaidu rada griesti. Ja lielās baltās dzelzsbetona pārseguma sijas garantē mūsu drošību, tad virs tām liktās vecās koka sijas ir mūsu emocionālā pacēluma garants. Interjerā eksponēts vēsturiskais laukakmeņu un sarkano ķieģeļu mūris, iekšsienas vietām ir arī apmestas un tonētas patinēti pelēkā tonī. Halles arhitektoniskā risinājuma savdabību papildina antīku mēbeļu grupas – lēņu krēsli ar tējas galdus, trīsdurvju vitrīna, kurā izvietota vēsturisku trauku kolekcija. Telpu rotā arī sienas pulksteņu kolekcija, pārsvarā no 19. gadsimta. Mājīga ir kafejnīcas telpa, kas gan vairāk atbilst restorānam. Šeit tāpat sienās eksponēts jau minētais būvmateriāls, griestus rotā vēsturiskas pārseguma koka sijas. Griestu konstrukcijai šajā un citās līdzīgās pirmā stāva telpās ir liela nozīme interjera kopainas veidošanā. Šeit mūsdienās konstruktīvi nepieciešamie elementi nav slēpti, bet gan novietoti līdzās vēsturiskajām konstrukcijām un viens otru papildina. Telpas interjeru veiksmīgi papildina stilizētas mēbeļu grupas un griestu gaismekļi.

Vecgulbenes muižas manēžā plaša telpa atvēlēta SPA, kurā ir atpūtas telpa ar jauku eklektisma stila kamīnu. Kamīna dekors nav izvēlēts nejauši. Līdzīgi, kā pie pils

galvenās ieejas esošā lieveņa ailā, kurā vēl joprojām atrodas kariatīde un atlants, arī kamīna mutes abās pusēs likti līdzīgi tēli – atlanti. Arī šajās telpās eksponēts senais laukakmeņu un sarkano ķieģeļu ārsienas mūris, bet pārsegumu balsta pamatīgas dzelzsbetona sijas, virs kurām saglabātas kādreizējās koka sijas. Īpaši veiksmīgi šeit izvēlēti griestu gaismekļi, kas ir iebūvēti un nepretendē uz ārišķīgu greznību. Savukārt grīdas flīzes tonāli sasaucas ar sienu vēsturiskā mūrējuma nokrāsu un arī ar vecajām griestu sijām.

Ne mazāka loma atsegtajam ārsienas mūrējumam ir arī manēžas – lielas iegarēnas telpas interjerā. Laukakmeņu un sarkano ķieģeļu mūris, aizmūrētas ailes un seni konstruktīvi elementi – tas viss padara šo telpu pievilcīgu. Griestos eksponētas iespaidīga garuma koka sijas, bet telpas struktūru bagātina galerija, kas veidota koka konstrukcijās un margu risinājuma ziņā sasaucas ar ārpusē redzamā balkona norobežojumiem. Šīs zirdziņu mājvietas telpas, kurā tagad saimnieko cilvēki, mūs-

dienīgumu uzsver greznā parketa grīda un griestu gaismekļi. Un visbeidzot – viesnīcas apartamenti. Tie neapšaubāmi aicina Vecgulbenē pavadīt jaukus vakarus un atpūsties arī nakts stundās. Ar sirsnību veidots apartamentu iekārtojums, kurā pazib pa senai mēbelei, spilgti krāsotam sienas fragmentam, mīkstum tepiķim un savdabīgi rotātām slipajām jumta sienām.

Kopumā var teikt, ka manēžas un staļļu ēka veiksmīgi ir atguvusi savu sākotnējo veidolu un labi iekļaujas muižas centra apbūves plānojuma telpiskajā struktūrā. Jācer, ka laika gaitā svaigi krāsotā un apjūmtā ēka iegūs sev tik nepieciešamo patīnu un paliks atmiņā daudziem jo daudziem apmeklētājiem, kuru jau tagad te netrūkst.

¹ Grāfienes Izabellas fon Cepelinas, dzim. fon baroneses fon Volfas dienasgrāmata un atmiņu pieraksti. Tulkojums latviešu valodā Gulbenes vēstures un mākslas muzejā.

² Turpat.

³ Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (turpmāk VKPAI PDC), Lieta Vecgulbenes muiža.

⁴ VKPAI PDC, Lieta Vecgulbenes muiža.

⁵ VKPAI PDC, Lieta Vecgulbenes muiža.

Zirgs sniegā un ziemas svētkos

Var atkal redzēt, ka tieši zirgi saistībā ar dabu iedvesmo. Šajā konkursa kārtā saņemts vēl vairāk fotogrāfiju, nekā tas bijis līdz šim. Pat tad, kad pēc ziemas jaukumiem vajadzēja lūkot iepriekšējā gada arhīvā... Paldies dalībniekiem! Diemžēl varam publicēt tikai nelielu fotogrāfiju daļu. Tomēr ceram, ka entuziasti, kuru darbi šoreiz netika publicēti, turpinās sūtīt mums fotogrāfijas. Nākamā konkursa tēma: *Kā zirgi gul.* Sūtiet, lūdzu, fotogrāfijas uz elektroniskā pasta adresi zirgu.pasts@inbox.lv līdz 5. janvārim. Labākos attēlus publicēsim nākamajā numurā.

1.

4.

2.

5.

3.

6.

1. Laila Kukule. „Pepija sniegā.”
2. Inta Grēniņa. „Ziemas ritā.”
3. Laila Kronberga. „Novakare.”
4. Ināra Ivanova. „Kurš meklē, tas atrod.”
5. Kristīne Jēgermaņa. „Ziemas prieki.”
6. Natālija Siliņa. „Sabīne Siliņa – Ziemassvētki Bajāros.”
7. Sabīne Mutule. „Sniega baltumā.”
8. Paula Zaļaiskalna. „Ziemas pastaiga.”
9. Katrīna Rone. „Gaidot Ziemassvētkus.”
10. Dace Grēniņa. „Ziemas prieki.”
11. Līga Labzova. „Katrīna ar Alku: Esam pašas laimīgākās, griežoties sniegpārslu dejā...”
12. Tamāra Samuševa. „Kirlings un Maestro izbauda ziemas priekus.”
13. Indra Lādere. „Svētdienas izbraucienā.”

7.

8.

9.

10.

11.

13.

12.

Kā ārstēt sprēgas?

Jautājums: - Kā ārstēt sprēgas uz zirga kājām, un kāda ir šīs slimības profilakse?

Atbild: Aija Pavlovskā,
veterinārārste

Daudzi zirgu īpašnieki rudenos un pavasaros sastopas ar nepatīkamu un grūti ārstējamu zirgu slimību - sprēgām. Šie ādas iekaisumi parasti lokalizējas kāju kronīša, vēžiša un mīkstumiņa apvidū. Biežāk slimo zirgi ar baltām pazīmēm uz kājām, jo balta ādai nav tumša aizsargpigmenta.

Lai veiksmīgāk varētu uzsākt ārstēšanu, svarīgi ir slimību atklāt tās sākuma stadijā. Tāpēc zirgu kājas būtu pēc iespējas biežāk jāpārbauda un, redzot vai sataustot kaut mazāko ādas brūci, tā ir jādezinficē un jānovērš tālāka slimības izplatība.

Ko darīt, ja ir aizdomas uz saslimšanu ar sprēgām?

1. Zirgs nedrīkst stāvēt dubļos vai netīrītā boksā.
2. Bojāto ādu maigi nomazgā. Ieteicams - ar skābinātu ūdeni vai kādu zemas koncentrācijas dezinfekcijas šķīdumu. Piemēram, kālija permanganāta, ūdeņraža pārskābes vai citu šķīdumu.

Sprēgu ierosinātais parasti ir baktērija *Dermatophilus congolensis*. Šī baktērija augsnē var saglabāties gadiem ilgi. Iekļūstot brūcē, tā rada iekaisumu, un tam vēl pievienojas stafilokoki, streptokoki vai patogēnās sēnītes. Visi šie ierosinātāji ir jutīgi pret skābu vidi.

3. Pirms brūces apstrādes ar ārstējošiem līdzekļiem tā jāatbrīvo no netīrumiem un krevēm. To var izdarīt, rūpīgi atmieķšķējot tos un noņemot ar roku. Ja brūce ir dziļa un sāpīga, jāizsauc veterinārārsts, lai precizētu ārstēšanu un atsāpinātu brūci pirms apstrādes. Noņemtās kreves un izlietotos materiālus nedrīkst izmest mēslu kaudzē, tie jāiznīcina.

4. Pēc notīrīšanas zirga kājas nosusina ar tīru drānu.

5. Atkarībā no brūču lieluma, dziļuma un sastāva (mitras vai sausas), jālieto veterinārārsta izrakstītās zāļu vielas. Tās var būt aerosoli, pastas, ziedes, šķīdumi, pulveri. Bezrecepšu ārstējošas un dezinficējošas ziedes un aerosoli ir labi pārbaudītie *Driga*, *Kalendo*, *Karbaseptas*, *Blue Spray*, *Jodosepta ziede*, *Ecopine*, *Ecomint* u. c.

6. Vedot zirgu ārā dubļainā laikā, bojāto vietu ieteicams bagātīgi iezie ar mitrumu atgrūdošām ziedēm - vazelinu, Evijas ziedi u. c.

Praksē pārbaudīta ieteicamā sprēgu profilakse:

- Nemazgājiet zirgam kājas bez vajadzības, tikai tad, ja tās ir ļoti netīras, parasti kājas nožūst no dubļiem, un tad ar birstīti tās var notīrīt.

- Mazgājot nelietojiet lielu ūdens spiedienu. Pārāk bieža mazgāšana attīra ādu no aizsargājošām taukvielām un rada sīkus ādas bojājumus.

- Ja aploki ir dubļaini, labāk tos neizmantot zirgu pastaigām, vai arī aploku grunts jāuzlabo ar smiltīm, granti vai citu materiālu, lai zirgam būtu iespēja izvēlēties kādu smilšu kaudzi, kur patverties no dubļiem.

- Boksiem vienmēr jābūt labi iztīrītiem no mēsliem un urīna, ar sausiem pakaišiem.

- Staļļa apkārtnei un iekštelpas ieteicams dezinficēt vismaz vienu reizi gadā.

- Ziemas periodā boksa dezinfekcijai ieteicams izmantot tādus dezinfekcijas līdzekļus, kuri nav jānomazgā un kuri nekaitē zirgam. Dezinfekcijas līdzekļi ir nopērkami veterinārājās aptiekās.

- Regulāri pārbaudiet zirga kāju veselību!

- Atcerieties! Neielaistu slimību vienmēr ir vieglāk izārstēt!

EMH – jaunā Wellness līnija

Jaunumi reti kad nāk vieni, vismaz ne *Eggersmann* kompānijā. Mūsu jaunā *Wellness* līnija ar *Eggersmann MicroHerbs (EMH)* ietver trīs muslu un zaļbarības aizvietošanu *Hay Cubes* (siena granulas). Musli ir īpaši radīti zirgiem, kas tiek nodarbināti normālā slodzē, tiek izmantoti vaislā vai arī veciem zirgiem. Šī kvalitatīvā barība spēj apmierināt visas vajadzības pēc veselīga uztura. Papildus esam ieviešuši koncentrātus kopšanai, staļļa dezinfekcijai un barības piedevas.

Trīs *Wellness* musli jūsu zirgam!

Mūsu *Classic Muesli Wellness* bez auzām ir patiesi universāla barība, kas īpaši piemērota zirgiem normālas slodzes apstākļos. Pievienojot EMH, tiek atslogota gremošanas sistēma un veicināta barības pārstrāde, tādējādi iespējams samazināt barības daudzumu. Līdz ar vispārējo pozitīvo ietekmi, EMH palielina jūsu zirga vitalitāti, taču saglabā temperamenta nosvērtību un līdzsvaru.

Senior Muesli Wellness ir jauns, īpašs maisījums, kas bagātināts ar EMH, kas optimāli apmierina visas vecāku zirgu, kā arī zirgu, kas atrodas reģenerācijas stadijā,

īpašās prasības. Dodot zirgam *Senior Muesli Wellness ar EMH*, barības vielas kļūst vieglāk pārstrādājamā, un tiek optimizēta barības izmantošana.

Stud Muesli Wellness ir īpaši bagātināts ar EMH un rūpīgi izstrādāts, lai apmierinātu visas vaislas zirgu prasības. Speciāli izraudzītas barības vielas palīdz *Stud Muesli* nodrošināt aktīvu kumēļu nākšanu pasaulē, ķēvju auglīgumu un ērzelu ražīgumu.

Hay Cubes ar EMH

Eggersmann Hay Cubes ar EMH izgatavotas no tīra saulē žāvēta garstiebraina siena un lieliski spēj aizvietot parasto sienu, īpaši piemērots vecākiem zirgiem vai tiem zirgiem, kam ir zobu problēmas. Turklāt *Hay Cubes* ir ideāli pielāgots, lai tajā viegli iejauktu zāles vai minerālu koncentrātus.

Koncentrātu efektivitāte

Stable Cleaner ir balstīts uz efektīviem mikroorganismiem, kas palīdz apkarot smakas un amonjaka gāzes. *Coat Conditioner Spray* (kondicionieris spalvai spreja veidā) palīdz kopt un saglabāt ādas un apmatojuma kvalitāti, kas ir būtisks zirga veselības rādītājs. *EMH Direct* palīdz nostabilizēt zarnu floru lielas slodzes vai smaga darba, slimības vai attārpošanas periodā. Šo šķidro barības piedevu var jaukt ar cieto barību.

Jautājiet mūsu padomniekiem!

Zirgu Pasts izraudzījies padomniekus, kuri ir speciālisti ar jāšanas sportu un zirgaudzēšanu saistītos jautājumos un ir piekrituši atbildēt ik numurā uz mūsu lasītāju jautājumiem. Rakstiet savus jautājumus redakcijai uz elektroniskā pasta adresi info@zirgupasts.lv. Plašāka informācija par mūsu padomniekiem publicēta *Zirgu Pasta* šāgada nr. 5.

Antares segli

Antarès iejādes segli ir veidoti tā, lai optimizētu jātnieku ciešāku kontaktu ar zirgu. Seglu sēdvietas forma nodrošina pareizu kāju stāvokli. V-veida vēderjostu siksnas nodrošina papildu seglu stabilitāti uz zirga.

Mono-spārns sniedz ļoti ciešu kontaktu starp jātnieka kāju un zirga sānu, tas arī samazina seglu svaru līdz minimumam. Pareizi rūpējoties par **Antarès** segliem, tie kalpos jums mūžīgi.

Konsultējoties ar **Antarès** speciālistu, jūs atradīsiet sev un savam zirgam vispiemērotākos seglus.

Sēdvietas garums - no 16 līdz 19,5 collām.

Sēdvietas platums - no 26 līdz 28 cm.

7 spārna izmēri.

Pieejamās opcijas:

DTA 50: Paplatinātie paneļi.

DTA100: *Memory foam* paneļi.

Piejamie materiāli: bifeļa āda, teļa āda.

Cena, sākot no 2900 līdz 3620 eiro, kā arī ir pieejami mazlietoti segli par pazeminātām cenām.

Antarès konkūra segli tiek veidoti sportam, izmantojot jaunākās tehnoloģijas un ievērojot nepieciešamās funkcijas, ko ikdienā pieprasa pasaules *top* jātnieki. Seglu mikstās ādas un dizains sniedz komfortu gan jātniekam, gan zirgam. Pareizi rūpējoties par **Antarès** segliem, tie kalpos jums mūžīgi.

Konsultējoties ar **Antarès** speciālistu, jūs atradīsiet sev un savam zirgam

vispiemērotākos seglus.

Sēdvietas garums - no 16 līdz 19,5 collām.

Sēdvietas platums - no 24 līdz 28 cm.

Seglu dziļums: lēzeni, vidēji lēzeni, vidēji dziļi vai dziļi.

7 spārna izmēri.

Pieejamās opcijas: DTA 50: paplatinātie paneļi.

DTA100: *Memory foam* paneļi.

Evo4: V-veida vēderjostas siksnas.

PI: integrētie paneļi.

Piejamie materiāli: reljefaina teļa āda, gluda teļa āda, bifeļa āda.

Cena, sākot no 2700 līdz 3800 eiro, ir pieejami arī mazlietoti segli, cena, sākot no 1700 eiro.

*Baltu sniegu un baltas dienas,
Pārliecību tam, ko dari,
Ticību tam, ko vari!
Jaunajā gadā vēl:*

Aksana Kraukle

aksanakraukle@inbox.lv
tālrunis: 29669106
antares-sellier.com

Hanoveras Gada ērzelis

Celles valsts zirgaudzētavas ērzelis *Escudo I* (*Espri x Arkansas*) ir pasludināts par 2009. Gada ērzeli. Tā audzētāja ir Almera Knopa, viņas dēls Arno un Sabīne Knopi tika apbalvoti ar ievēribas cienīgu čeku un *Wohlklang* skulptūru. Katru gadu Hanoveras biedrība un apdrošināšanas kompānija R+V/VTV godina audzēšanai svarīgus ērželus ar balvām.

Escudo I – Gada ērzelis.

Jau ērzeļu licencēšanā 1993. gadā *Escudo I* atklāja savu talantu, un izsolē to iegādājās Celles zirgaudzētava. Arī *Escudo II*, *Escudo I* tiešais brālis kļuva par licencēšanas čempionu 1994. gadā.

306 *Escudo I* meitas ir reģistrētas Hanoveras biedrībā, no kurām 83 nominētas kā valsts prēmētās kēves. 15 no viņa 25 atzītajiem vaislas ēržeļiem ir arī reģistrēti Hanoveras zirgu *Ciltisgrāmatā* I. Celles ēržeļi *Earl* un *El Bundy*, tāpat kā savulaik to tēvs, ir uzvarējuši ērzeļu testos, bet *Embassy* ir pašlaik viens no populārākajiem Hanoveras šķirnes konkūra novirziena ēržeļiem. *Escudo I* turpina veco Hanoveras šķirnes E līniju, uzrādot izcilu prepotenci. Tam ir milzīga nozīme modernu konkūra zirgu audzēšanā.

KWPN licencēšana

Stegerenā, Nīderlandē notikušajam licencēšanas pasākumam sekoja 50 dienu ērzeļu tests, kura laikā astoņi jaunie ēržeļi tika oficiāli atzīti par vaislai derīgiem, no tiem trīs iejādes un pieci konkūra novirziena ēržeļi.

Bojengel.

Pirmo reizi šogad ēržeļi, kas piedalījušies VION vai PAVO kaušos (jauno zirgu sacensības), varēja tieši kvalificēties ērzeļu testam. Viens no ēržeļiem atzīto skaitā iekļuva pēc šīs sistēmas.

Visaugstāk novērtētais iejādes novirziena ērzelis bija 2009. gada KWPN licencēšanas čempions *Bordeaux* (no *United x Gribaldi*). Bērais ērzelis, kas pieder Jopam van Ujtertā un Paulam Šokemēlem, saņēma novērtējumu 82 punktus. Tienesiem sevišķi patika šī ērzeļa līdzsvars un lēkši. Otrs visaugstāk novērtētais ērzelis pēc 50 dienu testa bija *Bojengel* no *Uptown x Gribaldi*.

Izsoles un vērtēšanas Vācijā

Sagatavoja Dace Štrausa

Hanoveras labāko jauno ērzelu kolekcija

Hanoveras ērzelu 2009. gada licencēšanas pasākumam šoruden bija izraudzīti interesanti un daudzsoļoši jaunie ērzeļi, taču neviens no tiem nebija sevišķi izcils, toties izcīlas bija šo ērzelu izsoles cenas.

Kopā par vaislas ērzeļiem tika atzīti 46 kandidāti divarpus gadu vecumā. Deviņi iejādes un septiņi konkūra vaislinieki tika prēmēti. Kopš 2008. gada Hanoveras asociācija vairs nonosaka licencēšanas čempionu, taču visi klātesošie varēja novērtēt ar iespaidīgām gaitām apveltītos jaunos ērzelus no *Dancier x Hohenstein* un *Fidertanz x De Niro*.

Dārgākais iejādes ērzelis bija no *Fidertanz x De Niro*.

Dārgākais konkūra ērzelis no *Lord Z x Weinberg*.

Dārgākais ērzelis bija no *Fidertanz x De Niro*, par kura iegādi solīšanas dueli iesaistījās amerikānis Dougs Laterdeils un holandiešis Breninkmeijers. Holandiešis uzvarēja ar „āmura” cenu 330 000 eiro. Ērzelis stāvēs Klosterhofas Medigenas zirgaudzētavā.

Danone pēcnācējs par 320 000 eiro pārdots uz Austriju, bet dārgāko konkūra ērzeli no *Lord Z x Weinberg* iegādājās kāds pircējs no Dubajas.

Vidējā cena par ērzeļiem bija 64 826 eiro. No licencētajiem ērzeļiem 20 Vāciju pametīs. Pircēju vidū bija vairāki intere-

Krievijas un Norvēģijas. Ērzelus iegādājās arī trīs Vācijas nacionālās valsts zirgaudzētavas.

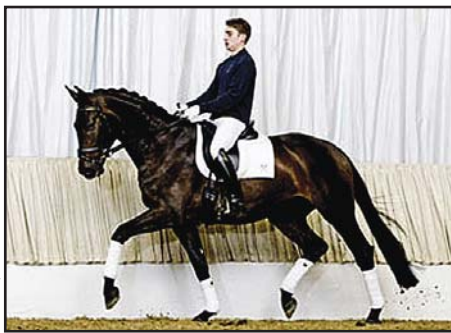
Arī licenci nesaņēmušo ērzelu izsoles rezultāti atzīti par apmierinošiem. Vidēji šie Hanoveras šķirnes zirgi tika pārdoti par 19 750 eiro. Dārgākais no tiem bija ērzelis no *Donnerhall x Rotspan*, kura cena bija 195 000 eiro un ko nopirka kāds treniņstallis Lejassaksijā.

Hanoveras dārgākie zirgi

Trīs gadus vecais hanoverānis *Let's Go HRH* novembra sporta zirgu izsolē Ferdenē, Vācijā sasniedza augstāko „āmura” cenu. Bērais kastrāts no *Lissabon x Waidmannsdank xx* tika pārdots par 130 000 eiro zviedru olimpietim Ralfam Goranam Bengtsonam.

Dārgākais iejādes zirgs bija *Elke Kuchem's*, četrus gadus vecais tumši bērais kastrāts *Sarasto (Snadro hit x Florestan x Artwig)*. Kāds Lejassaksijā dzīvojošs iejādes jātnieks par to samaksāja 53 000 eiro. Šis bija tūkstošais zirgs, kas šogad pārdots Ferdenes izsolē. Savukārt Vestfālē strādājošs jātnieks nopirka *Honey Moon K (Hochadel x Rohdiamant x Akut)* par 51 000 eiro.

Kopā šajā izsolē tika pārdots 91 zirgs par vidējo cenu 15 430 eiro. 37 procenti no zirgiem izsolīti uz ārzemēm.

Dārgākais iejādes zirgs bija *Sarasto*.

Traķeņu licencēšana un pārdošana

Kentucky ir atzīts par 2009. gada Traķeņu šķirnes licencēšanas čempionu Neiminstērē, Vācijā. Lielais ērzelis no *Donaufels* un *Kaiserin* no *Lehndorffs*, neskatoties un savu vecumu (dzimis 2007. gada 10. jūnijā), ar paklausību un izcilajām gaitām radīja lielisku iespaidu. *Kentucky* audzētājs ir Herberts Štefāns Šūmanis. Par ērzeli interesi izrādīja vairākas zirgaudzētavas, bet izsolē to par 250 000 eiro nopirka Vizenhofas zirgaudzētava, kas atrodas Krēfeldē, Vācijā.

Rezerves čempions bija *All Inclusive (Gribaldi x Buddenbrock)*. Arī tas tika pār-

Kentucky atzīts par Traķeņu šķirnes licencēšanas čempionu 2009. gadā.

dots. To iegādājās Petra Vilma, kura ir Traķeņu šķirnes zirgu biedrības prezidente. Viņa par šo ērzeli samaksāja 240 000 eiro. Trešais jauno ērzelu rangā bija *Legretto (Imperio x Friedensfurst)*, ko pārdeva par 120 000 eiro.

Kopā Traķeņu zirgu licencēšanas komiteja par vaislai derīgu atzina 21 ērzeli. No tiem 17 tika pārdoti izsolē, vidējai cenai sasniedzot 63 000 eiro. 29 nelicencētos ērzelus pārdeva izsolē par vidējo cenu 10 603 eiro. Dārgākais šajā grupā bija *Made by Kostolany*, kas par 30 000 eiro tika pārdots uz Kanādu.

Šajā pasākumā divi vaislas ērzeļi – *Cadeau* un *Kasparow* – tika atzīti par elites klases ērzeļiem. Holšteinas zirgaudzētavas *Cadeau (Silvermoom x EH Caprimond)* ir audzēts Dānijā un atzīts par vaislas ērzeli 2001. gadā Neiminstērē. No tā iegūti licencēti dēli *Occacio*, *Monseigneur* un *Irdenkreis*. Pats *Cadeau* piedalās iejādes sacensībās līdz M limenim.

Melnais ērzelis *Kasparow (EH Sixtus x Kostolany)* audzēts Vācijā. To zirgaudzētavas Klosterhofas Medigenas elites izsolē iegādājās Arja van der Lārse no Nīderlandes. Šis ērzelis ir tēvs tādiem izciliem vaislas ērzeļiem kā *Titulus*, *Insterpark* un *Redecker*. Arī *Kasparow* ir iejādes zirgs.

Kasparow tika atzīts par elites klases ērzeli.

2009. gada Vestfāles ērzeli

Novembra beigās notika jauno ērzeļu licencēšanas pasākums Minsterē-Handorfā, kur bija atlasīta, iespējams, labākā divarpus gadus veco ērzeļu kolekcija visā Vācijā. Par čempionu tika pasludināts ar lieliskām kustībām apveltītais *Silbermond* no *Sir Donnerhall x Ramiro's Son x Matcho AA*, ko izaudzējusi Dorisa Hagemane un kas pieder Martinam Dikhofam. Ērzelis būs pieejams vaislai Holkenbrinka ērzeļu stacijā Minsterē-Albahtenā.

Vestfāles ērzeļu licencēšanas rezerves čempions Vitalis.

Vestfāles ērzeļu licencēšanas čempions Silbermond.

Holandiešu audzētais *Vitalis* no *Vivaldi x D-Day x Argus* kļuva par rezerves čempionu. Tumši rudā ērzeļa audzētājs ir de Kroms no Vērtas Nīderlandē, bet zirgs pieder Villekem Bosam un Eugenei Rēsinkai. Ar vārdu *Caprool* tas tika iegādāts par 16 000 eiro kumēļu izsolē 2007. gadā. Turmāk zirgaudzētāji šo ērzeli varēs atrast Vestfāles valsts zirgaudzētavā Vārendorfā.

Trešais jauno licencēto ērzeļu rangā bija Reinzemes ērzelis no *Fidertanz x Sandro Hit x Contender*, kura audzētājs ir Johanness Baumeisters, bet tas pieder Tobiasam Šultam no Hunkses Vācijā.

Labākais konkūra ērzeļu kolekcijā bija *Cristallo II* no *Cornet Obolensky x Cassini I*. Tā īstais brālis *Cristallo I* jau ir radījis pirmos kumēļus, kas, šķiet, būs lieliskas kvalitātes.

Kopā vaislas licenci ieguva 41 ērzelis, no kuriem 14 iekļuva prēmēto sarakstā. Visdārgāk pārdotais ērzelis bija konkūra novirziena zirgs no *Untouchable x Ca-*

pitot x Caletto. Tā cena bija 300 000 eiro, bet ērzeļa jaunie īpašnieki ir sindikāts no Holandes, kura sastāvā ir Jans Vinks, Jops van Ujters, Hads Valks un Jops Ālderings. Heinriham Ramsbrokam piederošais prēmētais ērzelis no *Jazz Rubin x Rossini x Feuerschein*, ko audzēja Frīdrihs Vekens, tika pārdots par 200 000 eiro.

Vērtēšana Oldenburgas savienībā

Vācijas pilsētā Fehtā 21. novembrī notika Oldenburgas ērzeļu licencēšanas pasākuma uzvarētāju paziņošana. Šoreiz neuzvarēja kāds no tradicionālajiem *Sandro Hit* pēcnācējiem, bet gan Holšteinas, arābu un Oldenburgas šķirņu sajaukuma sirms ērzelis. Arī krāsu ziņā šoreiz tradīcijas bija laužas, un uzvarētāja godā neiekļuva kāds kārtējais melnis, bet Aloiza Šmita sirmais

Ērzeļu licencēšanas uzvarētājs no *Flemming x Inselfurst x Argentinus*.

Trešais labākais ērzelis licencēšanas rangā *Blue Hors* audzēknis no *Hotline x Florestan*.

Tiek sumināts čempiona audzētājs Aloizs Šmits.

Ērzeļu licencēšanas komisija.

ērzelis no *Flemmingh* un valsts prēmētās ķēves *Identify (Inselfurst x Argentinus x Bariton)*. Visu triju licencēšanas dienu garumā ērzelis sevi parādīja līdzvērtīgi. Šis garkājainais, nedaudz pašaurais ērzelis ar augstu kakla stāvotni un izteiksmīgo galvu, rādīja izcilas priekšķāju kustības. Pēdējā dienā ekspresīvais ērzelis kļuva par publikas favorītu, rādot augšup ejošas kustības lēkšos, tomēr tā pakāļkājas lēcienā varētu kustēties ātrāk. Arī soļos tas lika pakāļkājas tālu pāri priekšķāju pēdu nospiedumiem, tomēr pakāļķāju kustības locītavās nebija pietiekami izteiktas. Izsolē ērzeli nopirka amerikāņi Dougs un Luīze Leterdeili par 250 000 eiro. Tomēr ērzelis paliks Vācijā - Jensa Meijera ērzeļu stacijā. Dougs Leterdeils ir Amerikas Hanoveras šķirnes asociācijas prezidents.

Par rezerves čempionu tika nosaukts melnais oldenburgietis no *Danone x Welt Hit x Noble Roi xx*, ko izaudzējis Olafs Bahiss, bet tas pieder Ernstam Kemperam un Norbertam van Lākam. Ērzelim piemīt izcili rikši, labi attīstīta, aktīva pakaļas daļa. Izsolē ērzeli pārdeva par 130 000 eiro šveicietim baronam fon Le Fortam.

Kopā tika licencēti 22 ērzeļi, no kuriem astoņi iekļuva prēmēto ringā. Trešais ērzeļu rangā bija *Blue Hors* piederošais ērzelis no *Hotline x Florestan x Donnerhall*, ko audzējis Georgs Siverdings.

Šogad dažādi no pašiem labākajiem ērzeļiem netika atlasīti prēmēto ringā, jo tiem nebija Oldenburgas degzīmes. Pēc dažu ekspertu domām, iespējams, labākais ērzelis bija belģu siltasinis *Bailamos Biolley* no *Sir Donnerhall x Floresta x Codex x Landandel*, ko izaudzējusi bijusī *Grand Prix* jātniece Brigitte de Biolleja, bet kas pieder viņas meitai Stefānijai de Sadelērei. Ērzelis bija īsts pārsteigums ar savām izcilajām darbaspējām, neskatoties uz ne pārāk lielo augumu - 164 cm. Nepatīkams moments bija zobu griešana, kad ērzeli veda pie rokas. Turmāk tas stāvēs Šprehes zirgaudzētavā.

Arī otrs ērzelis bez Oldenburgas degzīmes dāņu ērzelis no *Lauries Crusadorxx x Rambo x Schwadronneur T x Donauwind T* būtu lielisks papildinājums Oldenburgas šķirnei. Tas par 30 000 eiro pārdots Cok Muddeš *Magic* staļļiem Nīderlandē.

Hercoga staļlmeistars un aktrise

Dace Štrausa

Iemesls, kādēļ *Zirgu Pasts* saņēma uzai-
cinājumu uz Jāņa Liepiņa mīlestības spēles
Hercoga staļlmeistars un aktrise pirmizrādi
Jāņa Akuratera muzejā, jau ietverts nosau-
kumā. Ja jau staļlmeistars, tad arī zirgi būs
vismaz pieminēti. Lai arī Akuratera muzejā
senatnīgums ir citāds nekā Kohbergas pili,
kur risinājās mīlas stāsts, tomēr tas netrau-
cēja iztēloties Gētes laika atmosfēru vietā,
kur notika mīlestības pārņemta Joziasa
fon Šteina un aktrises Frederikes sarunas
mūzikas pavadījumā. Šķiet, skaistu zirgu
klātbūtni tur varēja sajūt, pirms pat tika
pieminēts kāds izcils Traķēnes ērzelis, kas
pārīti vizināja toreiz vēl pa sliktiem Veimā-
ras puses ceļiem. Izvērstais stāstījums par
tā laika Traķēnes zirgiem varbūt nešķita
tik aizraujošs Frederikei, bet manai zirdzi-
nieka dvēselei šķita kā medus maize. Gētes
sakarā bieži tiek pieminēta dzejnieka sirds-
draudzene un iedvesmotāja Šarlote fon
Šteina, toties ēnā palicis Šarlotes vīrs, kurš,
kā varēja vērot izrādē, bijis maigs un iejū-
tīgs vīrietis. Nu, vismaz pret viņa pili mīto-
šo aktrisi. Kas īsti bija Joziasa fon Šteins un
kāda bijusi viņa ietekme uz zirgaudzēšanu
tajā laikā? Par to stāsta pats mīlestības spē-
les autors **Jānis Liepiņš**:

- Īsteni Joziasa Šteins ir saucams par
brīvkungu, lietojot barona pazīmi *fon*
starp vārdu un uzvārdu. Bet režisors Pēte-
ris Pētersons, 1980. gadā Jaunatnes teātri

Joziasa fon Šteins, Veimāras hercoga staļlmeis-
tars.

iestudēdams vācu rakstnieka Pētera Haksa
lugu *Saruna Šteinu namā par klāt neesošo
fon Gētes kungu*, Joziasam Šteinam piešķi-
ra tikai lelles funkcijas. Arī lugā Šteinam
nekādas nozīmības nebija. Visu pasaules
literatūru saista aizvien tikai Joziasa sievas
Šarlotes attiecības ar Gēti. Arī Zenta Mau-
riņa Joziasu kādā esejā nodēvējusi par ne-
nozīmīgu.

Bet man jau Pētersona izrādē radās pre-
testība, vienlaikus vēlēšanās atspoguļot
Joziasu kā garīgi bagātu cilvēku, kurš ar
cēlu savaldību pacieš sievas pārmērīgi in-
tensīvu draudzēšanos ar Gēti daudz gadu
garumā.

Turklāt Šteins ir Veimāras hercoga staļ-

lmeistars. Tas Vācijas galmos bija augsts
amats, nākamais būtu maršals.

Daudz lasot par Gēti un viņa laiku, sa-
protams, pastiprināti interesējos par Jo-
ziasu Šteinu. Un literatūrā uzsverta viņa
neklūdīgā acs zirgu novērtē, viņa izcilā
prasme skaisti izskatīties zirgā, jāt sportis-
ki, lai gan tai laikā tāda jāšana nebija pār-
lieku cieņā. Veimāras hercoga staļli daudz
tā laika vērtētāju ieskatā bija priekšzīmīgi.

Tā kā mīlestības spēlē attēlotajā laikā
Prūsijai jau bija Traķēnes zirgaudzētava,
konsultējies ar Latvijas Zirgaudzētāju bied-
rības prezidentu Edgaru Treibergu, atļāvos
vairākus Traķēnes ērzelus ieskaitīt Veimā-
ras hercoga Kārļa Augusta un arī paša Jozia-
sa Šteina staļļos, ļaujot aktieriem apbrīnot
tieši Traķēnes zirgu iznesību, harmonisko
skaistumu, augsto sportiskumu.

Joziasa Šteina lomai jau iepriekšējo spē-
ļu laikā Ģirtu Jakovļevu redzēju par vienīgo
kandidātu. Pretspēlēšanai Zani Jančevsku
aktrises Frederikes lomā salīgu nevis tāpēc,
ka viņa savulaik mācījies jāt Allažos vēl
meistartreneres Austras Melbārdes vadībā,
bet tādēļ, ka viņa ir lieliska aktrise un kopš
pērnās vasaras ir mana mīla kaimiņiene
Pārdaugavā.

Dziedātāja Inguna Švāne un kompo-
nists, reizē koncertmeistars, Pēteris Plaki-
dis mīlestības spēlei bija nepieciešami, lai
sarunām Kohbergas muižas staļļa priekšā
būtu lielāks emocionāls ietekmīgums.

Mīlestības spēles *Hercoga staļlmeistars un aktrise* dalībnieki. No kreisās: komponists un koncert-
meistars Pēteris Plakidis, dziedātāja Inguna Švāne, aktieri Ģirts Jakovļevs un Zane Jančevska, autors
Jānis Liepiņš.

Joziasa fon Šteina eļlas portrets.

Kohbergas pils, celta renesanses stilā un ir viena
no savdabīgākajām pilm Saksijā.

Arī zirgi vēsta par pilsētas vēsturi

Gunta Brenčāna teksts un foto

Dzīvojot Rīgā, dažādu apstākļu sakrītības pēc apmeklēju vairākas dažāda līmeņa zirgu sacensības Kleistos, kā arī dzimšanas dienā saņēmu iespēju izbaudīt vienmērīgo šūpošanos zirga mugurā. Tā ciešāka saikne ar šiem dzīvniekiem arī beidzās.

Bet tad sava tālākizglītības projekta ietvaros, kurā salīdzinu Rīgas un Leipcigas (Austrumvācija) attīstību pēdējos divdesmit gados, pavadīju mēnesi Leipcigā, lai iepazītu pilsētas pēdējā laika aktualitātes. Vēroju pasākumus, kas bija saistīti ar Vācijas apvienošanos un Berlīnes mūra krišanas divdesmit gadu atceri, kā arī devos izbraucienos uz Saksijas zemes galvaspilsētu Drēzdeni un šīs Vācijas zemes tūristu iecienīto apgabalu – Saksijas Šveici. Savos klejojumos aizvien lielāku uzmanību pievērsu nejausi uzietiem zirgiem, kas izmantoti dzīvojamo māju dekoratīvajā noformējumā un citos pilsētas vidi veidojošos elementos.

Zirgs uz ēkas sienas Leipcigā

Ejot pa vecpilsētas senajām ielām un apskatot raksturīgākos arhitektūras šedevrus, pamanīju virs vārtu rūmes plāksni ar atveidotu zirgu un gada skaitli 1832. Sāku meklēt skaidrojumu, kāpēc vai arī kam par godu bijis tik svarīgi virs iebrauktuves iekšpagalmā uzlikt šādu plāksni. Leipcigai bija nozīmīga loma otrā lielākā Eiropas vēsturisko tirdzniecības ceļu – Austrumi-Rietumi un Ziemeļi-Dienvidi (*Via regia* un *Via imperii*) krustpunktā, tā pazīstama arī ar starptautiska mēroga izstāžu rīkošanu gadsimtu garumā, tāpēc viens no pilsētai raksturīgiem būvniecības veidiem bija māju

celtniecība pa perimetru ar atsevišķiem iekšpagalmiem, kuros notika preču tirdzniecība. Šī nama gadījumā sliecos vairāk minēt, ka te notikusi zirglietu tirdzniecība, bijusi zirgu novietne un iebraucamā vieta.

Mendes strūklaka un filharmonija

Viena no atpazīstamākām pilsētas vietām koncertu un konferenču rīkošanai ir Leipcigas *Gewandhaus* – citādi to netulko, vienīgi pielāgo vārdu *filharmonija*. Šajā ēkā amfiteātra veidā izbūvēta koncertzāle ar ļoti labu akustiku, un tajā atrodas vienas no pasaulē slavenākajām ērģelēm, kas sniedz lielisku atskaņojuma kvalitāti. Tomēr pirms iekļūšanas ēkā uz koncertu, pavisam noteikti pievēršama uzmanība fantastiski greznai strūklakai – *Mendebrunnen*, kas izveidota ēkas priekšā un ko grezno četri lieli zirgi. Tā ir izbūvēta 1883. gadā neobaroka stilā un greznota ar dažādiem grieķu mitoloģijas tēliem, tajā skaitā četriem iepriekšminētajiem *hippokampiem*, kas attēloti kā puszirgs un puszivs – jūras dievu ikdienas transports. Pilsētas vecākās un krāšņākās strūklakas izbūvei bagātā tirgotāja Ferdinanda Vilhelma Mendes atraitne Marianna Pauline Mende speciāli šim nolūkam savā testamentā novēlēja 150 000 zelta marku. Tiek pieņemts, ka atraitne savā laikā bijusi bordeļa īpašniece, un, ziedojot līdzekļus pilsētas strūklakas izbūvei, vēlējusies gūt grēku piedošanu. Sevišķi skaista strūklaka ir nakts apgaismojumā, kad no zirgu nāsīm šļācas ūdens.

Leipcigas hipodroms

Viens no Leipcigas lepnumiem noteikti ir tās parki un zaļās zonas, kas ieskauj cauri pilsētai plūstošās mazās upes. Pilsētu daž-

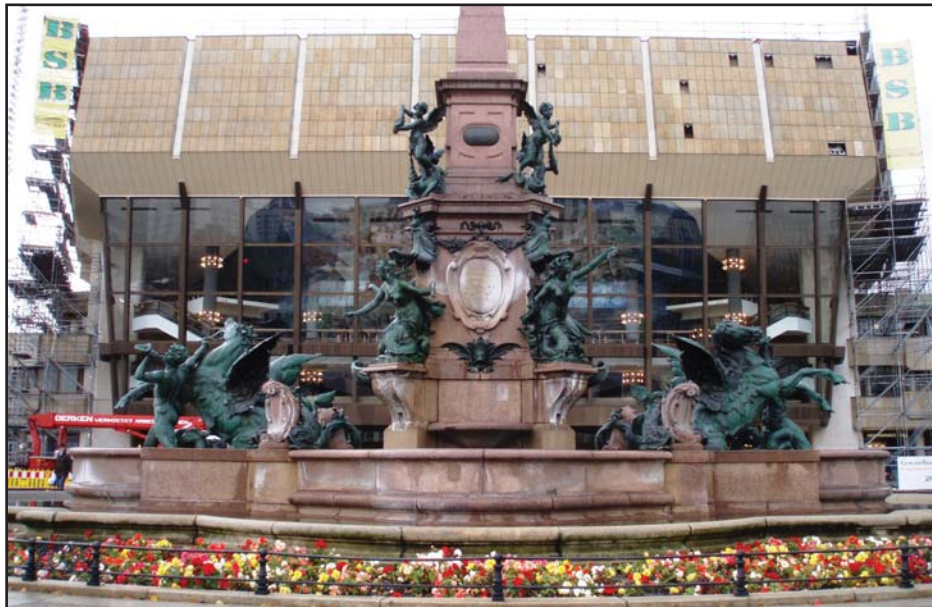
Guntis Brenčāns, Vācijas Valsts politiskās izglītības centra un Roberta Boša fonda stipendiāts projektam Rīga-Leipciga, 1989-2009. Pirmā pieredze zirga Rodeo mugurā.

reiz rakstiskos avotos piemin arī kā Mazo Venēciju. Varu lieliski iedomāties gar ūdeņiem un mežu pastaigājamies vai jājam zirgus no turpat tuvumā esošā zirgu skriešanas hipodroma. Diemžēl cilvēce jau sen daudzviet ir attālinājusies un norobežojusies no kādreiz ikdienas gaitās tik uzticamajiem un pašsaprotamajiem pavadoņiem suņa un zirga, un vietām izvietotas pat aizlieguma zīmes par šo dzīvnieku atrašanos.

Turpinājums 40., 41. lpp.

Zirga atveidojums virs vārtu rūmes Leipcigā.

Mendes strūklaka.

Arī zirgi vēsta par pilsētas vēsturi

Turpinājums no 39. lpp.

Man zirga nav, bet uztvertu pašsaprotami, ja kāds kaut kur pilsētas mežos vai parkos parādītos jājam zirga mugurā. Piemēram, Rumānijā tas taču daudziem iedzīvotājiem vēl aizvien ir ikdienas transports! Tā ir skumīgā domu uzplauksnījuma daļa, bet, iegriežoties zirgu skriešanas stadionā, mani iepriecināja vāciešu funkcionālā domāšana, kas ļauj hipodroma tukšo laiku atvēlēt krāmu tirgum. Pieņemu, ka cilvēks, ierodoties hipodroma teritorijā, lai iegādātos vai pārdotu mājāsaimniecības preces, noteikti atcerēsies to apmeklēt arī sacensību dienā.

Otrs vāciešu funkcionālisma apliecinājums ir izkārtne par brīvdabas kino, aiz hipodroma ēkas noslēpto laivu nomu un citām atpūtas iespējām. Tomēr arī šajā krāmu tirdzniecības dienā par hipodroma īsto nozīmi starp tirgotāju murdoņu un brīvdienas desinī smaržām atgādināja no totalizatoru telpas skanošā zirgu dipona un kaislīgie likmju licēju izsaukieni.

Kādā attālākā pilsētas daļā atkārtoti atklāju arī citu totalizatora vietu, kas liecina par zirgu sacensību popularitāti un iedzīvotāju lielo interesi. Rīgā neko tādu nevaram redzēt, lai gan tajā ir par 400 tūkstošiem iedzīvotāju vairāk nekā Leipcigā. Bet pēc redzētām vāciešu aktivitātēm hipodromā nedēļas nogalēs, varu secināt, ka mūsu sporta bāzēm savā darbībā vēl ir kur izvērsties, protams, ja tas vispār ir nepieciešams.

1813. gads – Nāciju kaujas izrāde

Dzīvojot Vācijā, vairākas reizes apmeklēju senāko laiku stilā sarīkotas bruņinieku cīņas. Leipcigā pirmoreiz redzēju, kā

Sākas vēsturiskās kaujas inscēnējums.

vēsturiskās kaujas (*Voelkerschlacht*) rekonstrukcijas karstumā izskatījušies Napoleona franči pret prūšiem, krieviem, poļiem un citiem, bet manu interesi vairāk atkal piesaistīja zirgs! Un kas tas bija par zirgu! Kopā ar Širas šķirnes ērzeli tēlā iejutās arī jātnieks, kurš lēnā gaitā drasēja garām skatītājiem turpu šurpu, tad pievienojās arī Napoleons uz sava baltā zirga (taisnības labad gan jāpiebilst, ka salīdzinājumā ar iepriekš pieminēto zirgu šis bija visai necils), bet tātūmā ap ozolu ganījās pārējie jātnieki.

Lai gan cīņas laukumā šaudījās kājnieki un gaisu trīcināja lielgabali, visvairāk interesēja, kā uz visa skaņu fona izturas zirgi un kāda būs viņu loma pasākumā. Diemžēl nācās vilties, jo visi jātnieki, ieskaitot Napoleonu, palika drošā attālumā un nemaz necentās vismaz straujākā rīksīti

pārļaut pāri cīņu laukam. Bruņinieku turnīros (bet tad tur jāpiedalās čehiem, kuri ir ļoti aktīvi un atraktīvi vēsturisko pasākumu atspoguļošanā), ir vairāk kustību ar zirgiem un, līdz ar to - asākas izjūtas, pat malā stāvot!

Drēzdene un Saksijas Šveice

Vienā no nedēļas nogalēm apmeklēju Saksijas zemes galvaspilsētu Drēzdeni, dēvētu arī par „baroka Metropoli”, un turpat tuvumā esošo tūristu iecienīto cietoksni *Koenigstein*.

Bet sāksu ar Drēzdeni. Atšķirībā no Rīgas Teikas apkaimē kādā no iekšpagalmiem noglabātā un neviennozīmīgi vērtētā (var gadīties, ka pēc pašreizējā jaunā un šaurā lokā lemjošā Rīgas domes sastāva tas var mainīties) Pētera Pirmā pieminekļa, Frīdriha Augusta I, kurš ticis saukts arī par

Diženā karavadoņa Napoleona tēla klātbūtne ir obligāts nosacījums 1813. gada notikumu rekonstrukcijā.

Kungs uz Širas šķirnes zirga kaujas laukā.

Augustu Stipro, personība un sasniegumi Saksijas un Drēzdenes uzplaukumā nav apšaubāma. Pēc viņa valdīšanas perioda ir palikusi patiesi baudāma baroka stila arhitektūra, tajā skaitā slavenais *Zwinger* pils komplekss un daudzas citas izcīlas būves. Viņam par godu uzslēts pieminēklis – Zelta jātnieks, kurš ir pagriezts kādreizējās viņa pārvaldītās Polijas karalistes virzienā, un šodien ir viens no pilsētas pazīstamākajiem simboliem, kā arī šis jātnieka atveidojums tiek izmantots Drēzdenes filmu festivālā kā galvenais apbalvojums.

Lai gan Drēzdene otrajā pasaules karā sabiedroto karaspēka uzlidojuma laikā tika pilnīgi nopostīta un Padomju Savienības periods arhitektūras pieminēkliem gan Leipcigā, gan Drēzdenē bija ļoti nelabvēlīgs, tomēr vācieši divdesmit gados ir atjaunojuši ļoti daudz. Tāpēc – cepuri nost! Uzrakstu krievu valodā - *Muzejs pārbaudīts, mīnu nav par godu valodas pazinējiem* pie vienas no kompleksa sienām restauratori tomēr atstājuši.

Vienkārši nevarēja vienaldzīgi paiet garām 102 metrus garajam gleznojumam, kas veidots no 250 tūkstošiem Meisenes porcelāna flīzišu, uz aizvien vēl restaurējamās karaļa pils kādreizējā zirgu novietņu kompleksa ār sienas. Šajā ievērojamā sienas gleznojumā, kas tika veidots no 1871. līdz 1876. gadam, izmantojot *Sgraffito* tehniku, atspoguļoti Vetineru dzimtas pārstāvji no 1123. līdz 1904. gadam. Kā vienkāršam pilsētas viesim, kam zirgu attēlošanas iemeslu atklāšana ir tikai aizsākusies, man sienas rotājums šķita ļoti efektīgs.

Dodoties tālāk uz pilsētas centrālo laukumu, kur atrodas atjaunotā Drēzdenes Dievmātes katedrāle, kā arī 16. gadsimta Eiropas baznīcas reformu ideologam Mārtiņam Luteram veltītais pieminēklis, pa ceļam varēju pārliecināties, ka, ja cilvēki grib (vienkārši ar to var nopelnīt) un ir

Firstu karavāna. Zirgu staļļu ār sienas gleznojums.

labvēlīgi noskaņoti, tad zirgus var integrēt pilsētas satiksmē! Kā parastā veidā, tā arī britu nacionālajā divstāvēģajā.

Brīžiem sāka pārņemt nojauta, ka, noslēdzot ceļojumu, aizvien vairāk sāk interesēt zirga elementu pielietojums dažādās vietās. Tomēr laika ierobežojuma dēļ vajadzēja braukt tālāk, tāpēc, noslēdzot pastaigu pa Drēzdeni, fiksēju neskaitāmos visā *Zwinger* kompleksā zem logiem esošos mītiskos tēlus, protams, ar neatņemamu sastāvdaļu – zirga kāju.

Noslēdzot savu nelielo aprakstu par neuzbāzīgo zemapziņas saikni ar zirgiem, novēlu arī pārējiem ceļotājiem, nonākot dažādu valstu vēsturiskajās vietās un pilsētās, palūkoties uz dažādiem arhitektoniskiem brīnumiem ar konkrētu interesi par detaļām, – kā man – par zirgiem.

Senlaiku zirgu bruņojums Leipcigas vēstures muzejā.

Zirgu pajūgs Drēzdenes centrā. Viens no iecienītākajiem veidiem vecpilsētas un vēstures iepazīšanai.

Zelta jātnieks. Augusts Stiprais – Saksijas kūrfirstam un Polijas karalim veltītais pieminēklis.

Napoleona skaistākais zirgs gleznā

Dace Millere

Gleznotājs **Žaks Luijs Davids** (1748-1825) ir ievērojams klasicisma pārstāvis franču glezniecībā. Skolniecīgiem viņš vislabāk pazīstams ar darbu *Marata nāve* (1793), bet zirgu mīļētāji varētu priecāties par to, ka viņš uzgleznojis vienu no pasaulē skaistākajiem Napoleona portretiem zirgā.

Kopš 1804. gada Davids kļuva par Napoleona galma gleznotāju. Lielākoties viņš atainoja vēstures notikumus, kas laikabiedriem atgādināja par pilsonisko drosmi un pašuzupurēšanos dzimtenes labā, bet daudz pūļu veltīja arī tam, lai Napoleons tiktu atveidots heroizētā veidā dažādās situācijās, tajā skaitā zirgā.

„Davida uzdevums tagad bij līdzēt Napoleona glorifikācijai, tāpat kā senāk viņš bija līdzējis revolūcijas slavināšanai. Tagad viņa varonis bija Napoleons, tāpat kā revolūcijas laikā – Marats,” raksta Kr. un Ģ. Eliasi grāmatā *Franču jaunlaiku glezniecība*. Un turpina: „Gudrais Napoleons, kāpams uz augšu, saprata gluži labi, ko nozīmē dabūt savā pusē tik izcilu mākslinieku.”

Tagad Davids bija ļoti aizņemts „valsts darbā”, un daudzi vērtē, ka viņa gleznām līdz ar politisko pasūtījumu zuda mākslinieciskā kvalitāte, - tēlu žesti un kustības esot pārāk teatrāli un nedabiski. Lai gan to varbūt var sacīt arī par gleznu *Napoleons Sanbernāra pārejā* (tai reizēm literatūrā doti arī atšķirīgi nosaukumi), šķiet, ka visu savu talantu un dvēseles romantiskākās līnijas māksliniekiem vēlējies atklāt filigrāni izgleznojot zirgu – tā katru muskuļu kustību un greznās krēpes.

Viss liek domāt, ka imperators te attēlots zirga Marengo mugurā. Iespējams tāpēc tieši šī glezna reproducēta uz Džilas Hemiltones romāna *Marengo: Mīts par Napoleona zirgiem* vāka, kas iznāca 2000. gadā. Kāds cits gudrinieks, kurš pē-

tījis Napoleona staļļu ierakstu grāmatas, saka, ka šāda zirga gan nav bijis.

Jau iepriekšējā numurā, stāstot par Karla Vernē gleznām, minējām, ka Napoleonam piederējuši aptuveni 150 zirgi, lielākoties arābu šķirnes, un tāpēc ļoti līdzīgi. Pēc dažādiem datiem 15-19 no tiem gājuši bojā kaujās.

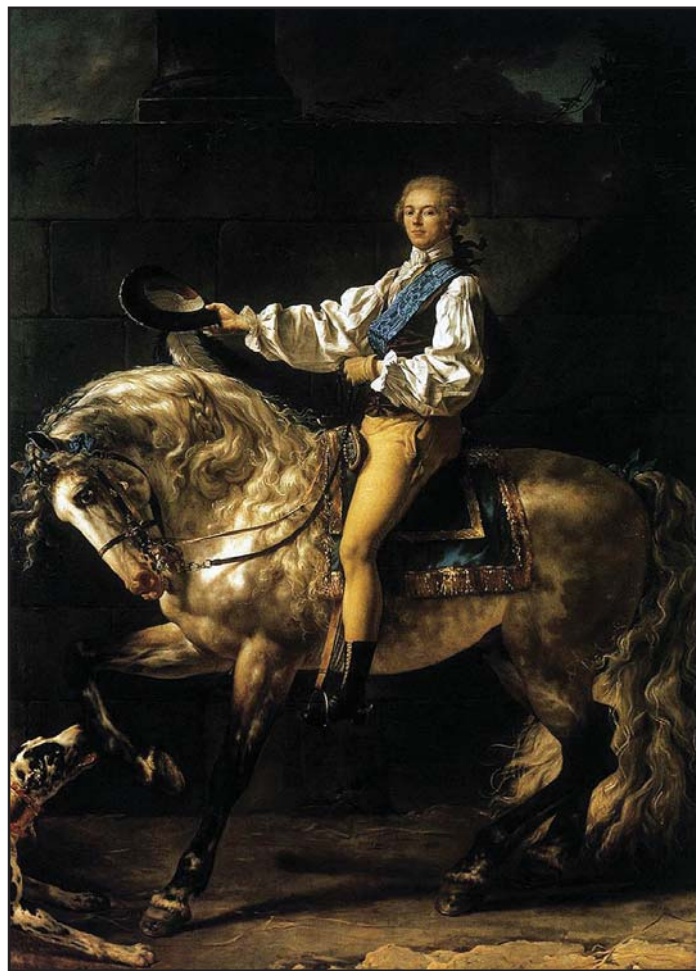
Vēstures pētnieki par slavenākajiem Napoleona zirgiem uzskata: *Wagram, Roitelet, Intendant, Vizir, Marengo, Tauris, Cyrus, Styrie, Desire, Aboukir, Familier, Cheikh, Triomphant* un citus. Taču pirmais publiski vārdā nosauktais zirgs ir *Bijou*, ar kuru Napoleons ieradās Milānā pēc 1796. gada 15. maija triumfa, kad, vēlāk noslēdzot miera līgumus, Francija kļuva par stiprāko Eiropas valsti.

Stāstu par Marengo vēsturnieki skaidro dažādi – iespējams, ka ir bijis šāds zirgs, bet var pieļaut arī, ka tāds vārds pēc kaujas pie Marengo (1800. gada 14. jūnijā) tika dots kādam zirgam ar citu iesauku, un to izvēlējies Napoleons esot bijis ļoti radošs. Iespējams, ka šis zirgs ir bijis Ali, ar kuru Napoleons jāja visus savus slavas gadus, un apgalvots tiek tas, ka pēc kaujas pie Vaterlo šis zirgs tika nolaupīts un aizvests uz Lielbritāniju, kur tas tika piedāvāts publiskai apskatei un vēl tagad tā skelets glabājas Londonā, Nacionālajā armijas muzejā.

Stāsta, ka zirgs Tauris esot Krievijas cara Aleksandra I dāvana Napoleonam. Viņš ar to piedalījies gan kaujās, gan jājis, atkāpjoties no Krievijas, kā arī veicis simts dienu laikā ceļu no Francijas dienvidu piekrastes līdz Parīzei. Napoleona sulainis Konstants savās piezīmēs rakstījis, ka imperators zirgu vadījis bez elegances un, ja nebūtu ieguldīts tik milzīgs zirgupuišu darbs, Napoleona jātnieka autoritāte tiktu krietni iedragāta.

Napoleons Sanbernāra pārejā, 1801.

Grāfa S. K. Potocka portrets, 1781.

Zirgzinības nākušas no viduslaikiem

Sagatavoja Laura Millere

Džeimsa Heriots stāsta fragments no krājuma *Visi labi, visi mīli*

Visdramatiskākais notikums veterinārmedicīnas prakses vēsturē laikam tomēr ir darba zirgu noiešana no skatuves. Izklaušās gandrīz neticami, ka profesijas spožums, slava un galvenais saturs ir klusi un pilnīgi nemanāmi sadilis un izkūsis dažos gados. Un es esmu viens no tiem, kas šo norisi redzēja un piedzīvoja.

Kad pašā sākumā ieradās Darovbijā, traktors gan jau sāka ņemt virsroku, tomēr zemkopībā tradīcijas turas sīkstī un lēti nemirst. Zirgu vēl bija pārpārēm. Tas bija gaužām labi, jo manā veterinārā izglītībā zirgs bija pirmais un galvenais, viss pārējais bija nobidīts tālu nomaļus. Daudzējādā ziņā tā bija laba, cienījama, zinātniska izglītība, taču dažbrīd es ieprātojos – interesanti, vai tie ļaudis, kas izglītību veidoja, vēl joprojām turējās pie priekšstata par zirgu dakteri, kas, tērpies vizītsvārkos, ar cilindru galvā, apgrozās pasaulē, kur satiksmi uztur zirgu tramvajs un kravas ratus velk smagie vezumnieku zirgi.

Zirga anatomiju mēs iepazīnām sīki jo sīki, ne tuvu tik daudz uzmanības neveltījot pārējai dzīvajai radībai. Gluži tas pats notika ar citiem priekšmetiem; piemēram, lopkopībā – zirgu apkalšanā apgūvām tādu prasmi, ka varējām iet kalpībā pie kalēja. Ar zinībām par ķirurģiju un ārstniecību nebija citādi – izzināt visu par ienāšiem un vīvelēm bija nesalīdzināmi svarīgāk nekā uzzināt jelko par suņu mēri. Jau tad, kad es vēl mācījos, mēs, jaunākie studenti, sapratām, ka šāda sistēma ir smieklīga laikā, kad darba zirgs pamazām kļūst par muzeja eksponātu un acimredzami pieaug darba potenciāls citu mājlopu un mazo dzīvnieku aprūpē un ārstēšanā.

Kā jau minēju – mums, milzīgu zirgzinības bagāžu apguvušajiem, par zināmu mierinājumu noderēja fakts, ka vēl bija pietiekami daudz pacientu, pie kā zinības izmantot. Atceros, ka pirmajos divos darba gados man gandrīz ik dienu gadījās dakterēt kādu zemkopja zirgu, un, kaut arī nebiju un nekad nebūšu speciālists zirgu medicīniskajā aprūpē, tomēr bija satraucoši darbā sastapties ar paņēmieniem un nosacījumiem, kuru nosaukumi saglabājušies no sirmiem viduslaikiem. Ar zālēm nebija citādi – simtiem gadu bija lietotas vienas un tās pašas zāles, vieni un tie paši instrumenti. Tā bija straume, kas gadu gadiem nesa uz priekšu veterināriju.

Un nu nepilnos trijos gados straume bija noplakusi, ja arī ne gluži par urdziņu, tomēr jau sasniegusi stadiju, kad pilnīga izžūšana vairs nebija aiz kalniem. Zināmā mērā tas atviegloja veterinārārstu dzīvi, jo darbs ar zirgiem, bez šaubām, bija pats smagākais darbs, kas radīja arī vislielāko spriedzi.

Varbūt pasaulē slavenākais veterinārārst

Džeimss Heriots (Džeimss Alfrēds Vaits) dzimis 1916. gada 3. oktobrī Anglijā, bet uzaudzis Glāsgovā, Skotijā, kur viņa tēvs Džeimss strādāja par pianistu vietējā kinoteātrī. 1939. gadā pēc Glāsgovas Veterinārās koledžas absolvēšanas Alfs Vaits 23 gadu vecumā kļuva par veterinārārstu un sāka darbu Sanderlendā veterinārārstu praksē, bet jau 1940. gadā pārcēlās uz Tirsku Jorkšīrā, kur arī pavadīja lielāko savas dzīves daļu. 1941. gadā viņš apprecējās ar Džoanu Katrīnu Andersoni Danberiju. Laulībā dzimuši divi bērni – Džeimss Aleksandrs 1943. gadā un Rozmarija 1947. gadā. Džeimss vēlāk kļuva par veterinārārstu un tēva partneri praksē, bet meita pievērsās humānajai medicīnai. 1991. gadā Alfam Vaitam diagnosticēja prostatas audzēju un 1995. gadā viņš savās mājās Jorkšīrā mira.

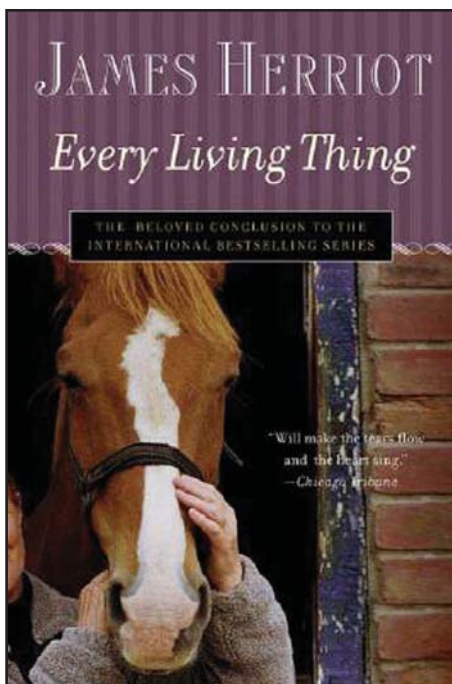
Doma uzrakstīt grāmatu Vaitam radās jau jaunībā, bet, tā kā laiku lielākoties aizņēma veterinārā prakse un ģimene, šis nodoms bija jāatliek uz vēlāku laiku. Tikai 1966. gadā 50 gadu vecumā, sievas pamu-

Veterinārārst un rakstnieks Džeimss Heriots.

dināts, Vaits sāka rakstīt pirmo grāmatu. Pēc vairāku stāstu sarakstīšanas par dažādām tēmām, ieskaitot futbolu, Vaits tomēr atgriezās pie tā, ko pārzināja vislabāk – 1969. gadā sarakstīja grāmatu *Ja vien viņi spētu runāt*, pirmo no saviem stāstu krājumiem, kas atspoguļoja viņa dienestu Karaliskajos gaisa spēkos otrā pasaules kara laikā un dažādus ar profesiju saistītus piedzīvojumus. Tad arī Alfs Vaits pieņēma savu pseidonīmu Džeimss Heriots. Diemžēl pirmajai grāmatai sevišķi lielu panākumu nebija, tādēļ izdevēji jau dažus gadus vēlāk to apvienoja ar Vaita turpmākajiem literārajiem centieniem un izdeva biezākā sējumā *Visi gudri, visi skaisti*. Vēlākos gados tapuši vēl vairāki stāstu krājumi – *Visi labi, visi mīli*, *Tā gadās* un citi.

Ēka, kurā savulaik atradās Alfa Vaita veterinārā prakse, tagad ir pārvērsta par muzeju, kurš ne tikai atspoguļo viņa darbību un ataino daudzas viņa grāmatās aprakstītās lietas un epizodes, bet arī ir vienīgais veterinārmedicīnas muzejs Anglijā. Interesanti, ka visi Heriots grāmatās aprakstītie cilvēki un notikumi ir reāli, tikai personāžiem un pilsētām mainīti nosaukumi. Pēc viņa stāstiem uzņemts gan seriāls, gan filma, un tie kļuvuši ļoti populāri angliki runājošajās zemēs ne tikai asprātīgi aprakstītās veterinārārsta ikdienas dēļ, bet arī tādēļ, ka grāmatās izjusti un ar patiesu apbrīnu aprakstīta Jorkšīras daba, dzīvnieki un iedzīvotāji. Starp citu, viņš tik precīzi aprakstījis turienes ēdienu gatavošanas paradumus, ka tiek citēts dažādu valstu pavārgrāmatās.

Džeimsa Heriots grāmatas vāks, kas latviešu valodā izdota ar nosaukumu *Ik dzīva radībiņa*.

Mobilais stallis

Bieži vien iesācējiem zirgu īpašniekiem, kuriem nav sava stalla, bet ir pietiekami daudz zemes, lai varētu savus zirgus uzturēt sava īpašuma teritorijā, dilemma ir stalla būvniecība. Pat neliela kapitāla stalla būvniecībā jāinvestē salīdzinoši prāvi līdzekļi.

Visvienkāršākais risinājums ir pārvietoama stalla iegāde. Tas ir arī labs risinājums, ja ir lauku mājas, kur tiek pavadīta vasara.

Stallis ir konstruēts tā, ka to iespējams pārvietot viena īpašuma robežās no viena aploka uz citu ar džipa vai neliela traktora palīdzību. Ziemas sezonā tas pārvietojams uz betona pamatnes, kur izbūvēta apsildāma dzirdne. Tieši minimālās investīcijas, kā arī iespēja pārdot pārvietojamo stalli, gadījumā, ja pārceļaties uz citu dzīvesvietu vai esat izlēmuši būvēt silto stalli, vai atklājas, ka zirgu aprūpe prasa pārāk daudz laika, kuru, varbūt mainoties pamatdarba apstākļiem, vairs nevarat veltīt zirgiem.

Ļoti populāri šādi stalli ir Lielbritānijā, taču arī Skandināvijā šādi stalli tiek izmantoti arī vien vairāk un vairāk. Zviedrijas ziemeļos pat siltasiņu rikšotāji tiek turēti aukstās novietnēs un, kā atzīst audzētāji, veselības problēmas zirgiem ir daudz mazākas nekā siltajos stalljos.

Divvietīga stalla izmaksas ir no Ls 2500, atkarībā no izmēra un izmantotajiem materiāliem. Interesenti tiek aicināti rakstīt e-pastu uz: mobilais_stallis@inbox.lv

Liepājas zirglietu veikals
Kentaurs

Kūrmājas prospektā 23.
Darba laiks no pl. 10 – 18,
sestdienās – līdz pl. 16.
Esat laipni gaidīti!

**Abonējiet avīzi
Zirgu Pasts!**

[http://pasts.lv/abone/lv/latviesu_preses_izdevumi/
laikraksti/1238/2010_gads/](http://pasts.lv/abone/lv/latviesu_preses_izdevumi/laikraksti/1238/2010_gads/)

Apsveicam!

Sirsnīgi sveicam
Pārslu Šlēgmilhu
50 gadu jubilejā!

Avīze Zirgu Pasts un
Latvijas Jātņnieku federācija

Ulda Podnieka informācijas un filmu studija
 piedāvā TV raidījumu
AUZU MOTORS LTV7 televīzijā.
Visus 2008. un 2009. gada raidījumus var redzēt
mājas lapā www.ljf.lv

jauniauto.lv
IZVĒLES EKSPERTI

 Kombainserviss**atec**
value on wheels+371 29419589 www.kombainserviss.lv +371 29352589

Latvijas Jātnieku federācijas biedru sapulce

Ar Latvijas Jātnieku federācijas Prezidija lēmumu noteikts, ka **LJF biedru sapulce un gada noslēguma pasākums notiks 2010. gada 9. janvārī** kultūras namā **Berģi** Rīgā, Brīvības gatvē 455. Sākums pulksten 17.

Darba kārtībā: LJF prezidenta ziņojums, sportistu apbalvošana un LJF statūtu grozījumu apstiprināšana.

LJF biedru sapulces lēmuma projekts par LJF statūtu grozījumiem, kas nepieciešami saskaņā ar grozījumiem Sporta likumā, kur noteikts, ka „sporta federācijas biedri ir tikai juridiskās personas”:

1. Izteikt statūtu 4.1. punktu sekojošā redakcijā:

Par LJF biedru var kļūt juridiska persona, kura atbalsta LJF darbības mērķus un ir ieinteresēta tās sekmīgā darbībā.

2. Izteikt statūtu 4.2. punktu sekojošā redakcijā:

Lai kļūtu par LJF biedru, juridiskajai personai jāiesniedz LJF Prezidijam adresēts pieteikums. Pieteikuma formu izstrādā un apstiprina LJF Prezidijs.

3. Izteikt statūtu 5.10. punktu sekojošā redakcijā:

Katru biedru, kas ir juridiska persona, pārstāv šīs juridiskās personas pilnvarota viena fiziska persona.

Ņemot vērā izmaiņas likumdošanā, no 2010. gada 1. marta tikai tie sportisti, kuri pārstāvēs konkrētu juridisko personu, tas ir, LJF biedru (sporta klubu, SIA, zemnieku saimniecību, biedrību, nodibinājumu vai citu likumā noteikto juridiskās personas veidu), varēs piedalīties jāšanas sacensību disciplīnās – konkūrā, iejādē, poniju sacensībās, pajūgu braukšanā un paraolimpiskajā iejādē.

Lai veiktu pārreģistrāciju un kļūtu par LJF biedru, juridiskajām personām ne vēlāk kā līdz 2010. gada 1. februārim jāiesniedz LJF sekretariātā vai jānosūta uz LJF e-pastu leflatvia@leflatvia.lv sekojoši dokumenti:

1. Pieteikums (pēc noteiktas formas);
2. Juridiskās personas reģistrācijas apliecības kopija.

Priecīgus svētkus!

www.kolliji.lv

**Eiropā lielākais
zirglietu veikals -
10 000 preču nosaukumu!**

**Pasūtījumus var veikt:
SIA Zirgaudzētava GRAVAS
Tālr.: +371 63191183,
kraemergravas@inbox.lv**

Zirgu fotogrāfijas un individuālas fotosesijas

Dace Štrausa – tālr.: 26258326
Māris Millers – tālr.: 29209802

Pakavi kladz Vecrīgā? Jā gan!

Anna Granta, Māra Kaparkalēja foto

Ir darbadienas vakars, bruģētās vecpilsētas ieliņas strauji pārņem krēsla, un Ziemassvētkiem laikus uzpostie skatlogi un laukumi miedz ar krāsainām uguntiņu acīm. Līvu laukumā kā pēc burvju mājiņa saaugušas vairākas noskaņu veicinošas piparbodītes, no letes vecas ores izskatā ceļas karamelizētu mandeļu smarža, bet blakus tai pacietīgi savus braucējus gaida viņi – naskā rūķu komanda.

Varētu jau domāt, ka ir gluži parasti sastapt rūķus Adventes laikā, tomēr paši rūķi nebūt nav parasti – no to sarkano cepuru apakšas vīd parītis brūni spalvotu ausu, to frizūra ir visistākā zirgaste, kurā iesieta sarkana lentīte, tiem ir veselas četras kājas un tieksme nepacietīgi kārpīt bruģi ar miniatūru pakaviņu apkalto kāju. Dāvanu maisa vietā aiz muguras rūķi velk skaistus, sarkani melnus ratus ar zelta krāsas dekorātiem. Gribas domāt, ka tie šeit ieradusies no Šetlandes salām, ko arī apstiprina rūķu mamma, kučiēre un pasākuma *Vizināšanās zirgu pajūgā kopā ar rūķiem* organizatore Līga Lase.

Līga ar dārko ponijzēnu Fēlikšu un sievišķīgā vārda īpašnieci ķēvīti Paulu nāk no nelielās Pierīgas zemnieku saimniecības *Liepkalni* staļļa, kurā šobrīd bez abiem ponijiem ir vēl pieci citi zirgi, to skaitā burtniecīšiem jau zināmais sirmis Vanadzīņš, kuru, drošāk aizjūgtu, arī būs iespējams sastapt Vecrīgā. Kā isti šī kompānija aizdomājusies un galu galā nokļuvusi te, vecās Rīgas sirdī? Līga pamet skatu uz abiem

zirdziņiem, acis iedzirkstas, un ir skaidrs, ka šeit nav runa par sausu un tikai biznesa ideju: "Dzirdi to skaņu?" viņa jautā, kamēr biežspalvotās poniju muguras, smalkā rikšīti skrienot, ritmiski cilā ratu diseli. Protams, dzirdu! Pakavu kladzoņa, poniju dzīvīgi gaisā pamesta, atsisas pret no tumšas iznirušajām dažādu nokrāsu un dažādos gadsimtos celtajām ēkām, sasmidina Melngalvju nama gleznotos sargus, iemet skaņas dzirksti baznīcas smagajās koka durvīs, līdz beidzot nonāk pie gājējiem, raisot to sejās gaišus smaidus. Arī man jāpasmaida – dzirdu, un arī saprotu, par ko viņa runā...

Tiešām, četri no pieciem aptaujātajiem,

kuri gan vēl nebija paguvuši izmēģināt Līgas piedāvāto iespēju vizināties kopā ar rūķiem, zirgus Vecrīgā vērtē kā absolūti piedienīgu un piederīgu lietu, piektais ir īsts rīdzinieks, un satraucas par to, ko dzīvnieki atstās uz bruģa – taču arī šī lieta ir atrisināta. Tomēr par zirgāboliem gribas domāt vismazāk, kad meitenīte Emīlija, tikko izvizinājusies ratos, pieiet čaklajiem vilcējiem pie galvām un sajūsminātā bērna balsī saka: *Paldies, zildziņi...*

Pakavi Vecrīgā solās ieklaudzināt ne tikai Ziemassvētkus, bet atvzināt šurp arī Jauno gadu – līdz pat 10. janvārim. Paulas, Fēliksa, Līgas un viņu palīgu vārdā – laipni lūgti ratos!

**Piedalies grandiozā visas Latvijas ražotāju
izstādē „Ražots Latvijā 2010”!**

2010.gada 25. – 27.marts
Olimpiskais Sporta Centrs
Grostonas iela 6b, Rīga

**Uzmanības centrā būs Latvijas ražotājs, neatkarīgi no tā lieluma,
nozīmības vai popularitātes!**

**Šī ir vienreizēja iespēja Jūsu uzņēmuma un ražotās
produkcijas vai pakalpojuma attīstībai!**

Nepalaidiet to garām!

„RAŽOTS LATVIJĀ” mērķi ir:

- piedāvāt eksporta tirgus Latvijas ražošanas uzņēmumiem un pakalpojumu sniedzējiem,
- demonstrēt Latvijā ražoto produktu un pakalpojumu priekšrocības un labākās īpašības,
- radīt vienreizēju iespēju kontaktu veidošanai ar ārvalstu uzņēmējiem,
- stiprināt valsts labklājību, sekmēt sabiedrības izaugsmi un nacionālo pašapziņu.

Izstādi organizē: SIA „KELLE EXPO” www.kelle.lv kelle@kelle.lv
Mob.:(371) 29 17 19 17 Tālr.,Fax:(371) 67 933 593
Juridiskā / pasta adrese: Ozolu iela 3, Jaunmārupe,Mārupes novads, LV-2166
Bankas rekvizīti: AS Swedbank, HABALV22, IBAN: LV96HABA0551014314228

**KELLE
EXPO**
we know the way...

© 2009 www.equestrian.ru

Aksana Kraukle
aksanakraukle@inbox.lv
phone: 00371 29669106
antares-sellier.com